

HUJON

Nr. 3 – 2007

Årgang 33

Norsk Ornitologisk Forening
Avdeling Oppland – Fylkets fuglevernforening

HØSTEN:

Korsnebb:– (Foto: Hans Sagstuen)

Varsler: – (Foto: Svein Bekkum)

Tundralo:– (Foto: Per Åge Skålerud)

Spurveugle – (Foto: Hans Sagstuen)

HUJON

Medlemsblad for Norsk Ornitologisk Forening avdeling Oppland

Foreningens adresse: NOF avd. Oppland, postboks 18, 2882 Dokka

Innbetalingsadresse: NOF avd. Oppland, Jan Kåre Roang, Solli, 2616 Lismarka

Postgirokonto: 7874.06.60631

MEDLEMSKAP:

Kr. 150,- for personer over 18 år

Kr. 50,- for de under 18 år

Kr. 10,- ekstra for hvert familiemedlem

STYRET:

Leder: Even Dehli

Moen, 2770 Jaren, Tlf: mob. 975 09 911

E-post: evendehli@yahoo.no

Redaktør: Per Åge Skålerud

Kvartsvæien 28, 2830 Raufoss

Tlf: 611 93968

E-post: fugleper@bluezone.no

Nestleder: Geir Høitomt

Rute 527, 2870 Dokka

Tlf: 611 11320 og mob. 99249948

Stoff til neste nummer sendes redaktøren
innen: 10.nov. Send pr. E-post skrevet i
Microsoft Word, eller send pr. brev.

Trykk: Tøyen Trykk

Opplag: 450 eks.

Sekretær: Jon Opheim

2636 Øyer, Tlf: 612 74305 og mob.90 50 37 06

E-post: jon.opheim@statskog.no

Strektegninger ved: Trond Haugskott

Fylkeslaget hører inn under:

Norsk Ornitologisk Forening,

Sandgata 30B, 7012 TRONDHEIM

Tlf: 73 52 60 40 Fax: 73 52 40 90

Hovedforeningen utgir følgende tidsskrift:

Vår Fuglefauna, Ornis Norvegica, Cinclus
og Ringmerkeren.

LRSK: Jon Opheim (**husk å sende inn
dine observasjoner**)

Kasserer: Jan Kåre Roang

Solli, 2616 Lismarka tlf. 623 63186

E-post: jkr@mjosens.no

Styremedlem: Bjørn Harald Larsen

Ringveien 6A, 2830 Raufoss

Tlf: 611 90385 og mob. 977 49 350

E-post: bh-lar@frisurf.no

Styremedlem: Olav Werner Grimsby

2660 Dombås, Tlf: 612 45017

E-post: wgrimsby@online.no

Varamedlem: Ragnar Ødegård

Anders Sandvigsgt. 38 2609 Lillehammer

Tlf: 612 54154 E-post: ragg56@online.no

Varamedlem: Christin Valsjø

Per Gynts vei 12B, 2619 Lillehammer

Mobil: 90 53 95 83

E-post: christin.valsjo@pb.com

Nyttige internettadresser:

www.birdlife.no

www.fugler.net

www.naturogfritid.no

„NY INTERNETTSIDE KOMMER“

Hjemmesiden til NOF Oppland: www.oppland.fugler.org

Innhold:

Hujon nr. 3 – 2007

Lederens spalte	210
NOF Travel	211
Vannfugltellinga	212
Hovstjern Naturreservat (rapport)	237
Tur og møteprogrammet for 2. halvdel - 2007	256
Ville fugler og fugleinfluensa	258
Portrettet	262
Hurtigruten som ”fugletårn”	268
Ringmerkingsoversikt	272
Orientering fra styret	279
Offentlige uttalelser	283
Siste nytt	286
Myndighetene advarer	301
Fond og legater	304

Foto fremside: **Laksand** par ved Svein Bekkum

Foto bakside: **Dvergfalk** ved Svein Bekkum

Lederens spalte

Even Dehli

Carduelis chloris . Vakkert navn, ikke sant? «Carduelis» betyr fink på latin. »chloris» vil si grønn. Grønn som i plantenes klorofyll. Det er altså grønnfinken det dreier seg om. Den vanlige grønnfinken, en av de vanligste på fuglebrettet. Kan den virkelig ha så fint navn? Ja, men kanskje er den enda vakrere i virkeligheten. Grønnfargen dominerer sjølsagt, særlig på den voksne hannen: Ryggen i ustreket mosegrønn, (som fugleboka kaller det) buken i gulgrønt og mye gult på halesidene. Ei skarpt gul stripe på vingekanten er typiske for alle grønnfinker og gjør dem lett gjenkjennelige. Det gjelder også for hunnene mot det blassere grågrønne og ungene mot det stripete gråhvite. Alle utrolig vakre. Reine kunstverk.

Mye av stoffet i Hujon kan sikkert virke tungt og tørt for mange. Noen artikler er lange og fulle av omfattende tabeller. Bak disse ligger som regel enormt mye arbeid, masse observasjoner, masse kjøring, ofte lange fotturer, mange timer i tålmodig venting, lange diskusjoner med andre fugleinteresserte, mye lesing. Det er nå en gang slik at fuglene ikke har noe ønske om å gjøre dem lette å observere. De er ikke til for oss mennesker slik mange synes å tro, og bl.a. derfor krever det så uendelig mye arbeid å finne ut om deres liv, slik det også gjør med andre naturstudier. Kunnskapen kommer ikke av seg sjøl. Den er egentlig ikke «et tastetrykk unna».

Vår tids informasjonsteknologi gir oss et farlig lettvent forhold til kunnskap. Det kreves så lite å «finne svar». Vi som arbeider i skolen merker det hver dag hos elevene, men det preger også oss voksne. Den glødende, ofte altoppslukende interessen du møter blant mange naturinteresserte er en forutsetning for virkelig å «finne svar», å finne ut noe sjøl uten bare å måtte stole på de såkalte ekspertene, på leksikon, på wikipedia. De lettvinde forklaringene har vi jo alle lett for å ty til i blant, men vi veit jo egentlig at de er for lettvinde.

Hva ligger så bak ønsket om å finne ut noe sjøl? Hvorfor sitter du time etter time, dag ut og dag inn i vinduet og ser på fuglebrettet? Hvorfor setter du opp fuglekasser og sjekker dem gang etter gang? Hvorfor tar du utallige turer med kikkerten til Dokkadeltaet, Totenvika eller dine egne favorittsteder? Hvorfor skriver du lange rapporter om dine observasjoner? Jeg tror det bl.a. er fordi fuglene er så vakre. Slik som nettopp grønnfinken.

En helt vanlig art som det egentlig ikke er så mye spesielt ved. Bortsett fra at den jo er så utrolig vakker! Jeg tror det er drivkraften bak vår fugleinteresse uansett hvor langt vi driver det til. Det vakre i naturen! For ikke å snakke om fuglenes sang. Vakrere enn det meste av musikk synes nå jeg. Men den får vi vente med til våren.

PS! Husk verveaksjonen! Nå er det snart siste frist for å verve og dermed å være med i konkurransen og trekkingen av de fine premiene. Dette gjelder også dere nyvervede: Verv ett nytt medlem så er du med i trekkinga av en flott kikkert. Send verveopplysningene til vår kasserer! Nye medlemmer er også vakre.....

NOF Travel

- natur og fritidsreiser

www.naturogfritid.no

Turer i 2008

Emiratene, januar/februar 2008

Vi jobber nå med detaljene i vår vintertur til de Arabiske Emiratene. Emiratene er et land fylt av kontraster. Vi vil oppleve alt fra verdens mest moderne byer til livløse sanddyner. Tross dette er landet et eldorado for fugl i vinterhalvåret. De fleste av de over 430 artene som er registrert i Emiratene er vintergjester eller trekkgjester. Vi planlegger å besøke de viktigste fuglelokalitetene i UAE som Khor al Beidah, Fujairah Dairy Farm, Masafi Wadi, Khor Kalba, Jebel Hafeet, Dubai Pivot Fields, Al Wathba, Gantoot for å nevne noen. Turens varighet vil trolig bli 8-10 dager. Turleder vil være Vegard Bunes. (Er trolig overbooket)

Peru, September/oktober 2008

Det er nå klart at langturen høsten 2008 vil gå til Peru - et drømmelandet for alle fugleinteresserte. En 14-dagerstur gir vanligvis mellom 400 og 700 arter! På vår planlagte 16 dagers tur vil deltagerne stifte bekjentskap med kolibrier, treløpere, ovnfugler, kotingaer, manakiner, maurfugler og tyranner. Korte besøk til Cuzco og Machu Picchu gir uforglemmelige glimt inn i inkarikets arkitektur og kultur. Det ornitologiske høydepunkt vil bli Manu Road - en utrolig fuglerik nedstigning fra 3500 m til Amazonaslavlandet. Her vil trogonene, kolibriene og tanagarene sørge for at hele fargespekteret er dekket! Norsk turleder vil være Helge Kvam.

VANNFUGLTELLINGA

VINTEREN 2006/2007

Av Jon Opheim

INNLEDNING

Årets vannfugltelling er den 30. på rad, og vår 27. telling der tilnærmet alle åpne elvestrekninger og råk i fylket er blitt undersøkt.

Registreringene omfatter i alt 57 vassdrag/innsjøer, som er inndelt i til sammen 116 lokaliteter. Blant disse ble 17 lokaliteter i 15 vassdrag registrert uten vannfugl - hovedsaklig pga. tilfrysing. Samlet lengde av åpent vatn som ble undersøkt var på 713,2 km, fordelt på 291,1 km vannareal og 422,1 km elvestrekninger. Det er utført tellinger i alle fylkets 26 kommuner.

Tellingene ble i all hovedsak utført i tidsrommet 16.12. - 31.12. Som i tidligere år ble det foretatt organiserte opptellinger i de største vassdragene. Begna ble telt 16.12 og 18.12., mesteparten av Gudbrandsdalslågen 17.12., Ottaelva 16. og 19.12. Videre ble storparten av Mjøsa registrert 20.12. og Randsfjorden 27.12. - 29.12.

Også denne førjulsvinteren ble preget av mye mildvær, likevel med en noe kaldere værtype i siste halvdel av desember slik at en del vassdrag begynte å fryse til. Ismengdene ble imidlertid svært beskjedne i forhold til det vi fram til nå har betraktet som en "normalvinter."

Året tellekorps besto i år av følgende 28, som takkes for innsatsen: Harald Bolstad, Tom Skånsar Borgersen, Olav Brendjord, Per Bådshaug, Fredrik Calmeyer, Tom Dalhøy, Even Dehli, Dag L. Fjeldstad, Olav Werner Grimsby, Knut Gundersen, Geir Gaarder, Geir Høitomt, Gunnar Håkenstad, Bjørn Harald Larsen, Bjørn Olav Lien, Svein Lundemo, Sverre Lundemo, Janke Meyer, Per Nettet, Even Nordlibakken, Jon Opheim, Geir Pedersen, Lisbeth Pedersen, Jan Kåre Roang, Hans Sagstuen, Per Åge Skålerud, Ragnar Ødegård og Thor Østbye.

SAMMENDRAG

Årets resultat på til sammen 5093 vannfugler (inkl. 1 havørn) ble det nest høyeste siden tellingene startet for 30 år siden - bare slått av den rekordmilde vinteren 2000/01 da antallet var oppe i over 7000 ind.

Størst antall ble denne gang registrert i Gudbrandsdalslågen - hele 31 % av totalantallet - deretter fulgte Mjøsa, Randsfjorden og Hunnselva med til sammen 42 % av antallet. Disse vassdragene hadde også det største artsutvalget (22 av totalt 25 arter).

Blant endene ble det registrert antall godt over gjennomsnittet for både stokkand, kvinand og laksand. For de to sistnevnte var økningen spesielt stor; over det dobbelte i forhold til de 5 siste årene.

Den milde vinteren slo også positivt ut for måkene med nye størstenoteringer for både gråmåke og svartbak. Førstnevnte med over 1000 ind., hvorav de aller fleste i nordenden av Mjøsa.

Totalt sett hadde fossekallen også en god vintersesong, men med lokale variasjoner. I Begnavassdraget kan det se ut som om arten ikke når tilbake til "gammelt" nivå. I 1980-årene registrerte vi her antall på godt over det dobbelte av de senere års tellinger, og i mange vintrer var dette fylkets viktigste fossekall-vassdrag.

Etter mange år med en jevnt stigende vinterbestand av våre to svanearter ser vi nå en tendens til utflating. Vinterens resultat ble noe overraskende en god del lavere enn de to siste årene. Samme tendens ser vi også hos kanadagåsa, selv om denne arten har en voksende hekkebestand i fylket.

Den sjeldne dvergdykkeren slo i år til med hele 6 ind. Arten har noen favorittlokaliteter, hvor den sees godt som årlig. Den fremste av disse er Begna ved Bagn hvor det i år var hele 4 ind.

Vinterbestanden av lomvi har hengt i en tynn tråd etter at både Mjøsa og Randsfjorden frøs til vinteren 2002/03, men med påfyll av fugl både høsten 2004 og 2005 er det fortsatt noen ind. å se. Vinterens 3 ind. befant seg i Randsfjorden.

Det er ellers påfallende at flere av de vannfuglartene som tidligere ble betraktet som sjeldne og tilfeldige vintergjester nå er i ferd med å bli årvisse – om enn i lite antall. Noe av dette skyldes nok bedre observasjonsdekning, spesielt i våre to store innsjøer Mjøsa og Randsfjorden, men dette er ikke hele forklaringen. Mindre islegging på førjulsvinteren i mange av de seneste årene har gjort sitt til at arter som gråhegre, storskarv, brunnakke, toppand, svartand og sothøne forlenger oppholdet på grunn av bra mattilgang.

Noen sjeldne vintergjester (utover de som er nevnt foran) dukket også opp i år. Blant disse nevnes spesielt: ringgås (Ottaelva ved Lalm), krikvand (Reinsvoll dammen), bergand (Lågen ved Hundorp og Einavatnet), havelle (nord i Randsfjorden), kvartbekkasin (Rudsbekken på Bøverbru og Lenaelva) og enkeltbekkasin (Lenaelva). I tillegg nevnes 1 havørn i Lågendeltaet, som snart kan sies å være en årvisst vintergjest i dette området.

RESULTAT I DE ENKELTE VASSDRAG

TABELL 1. RAUMA (Lesja kommune). Telt 16.12.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Stuguflåtten – Lesjaskogsvatnet	0,5	1	1	-
SUM	0,5	1	1	-

TABELL 2. FOLLA (Dovre kommune). Telt 19.12. og 28.12.

Strekning	Åpen, km	Sangsvane	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Vålåsjøen – Avsjøen	0,3	3	1	4	1
SUM	0,3	3	1	4	1

TABELL 3. GUDBRANDSDALSLÅGEN (Lesja, Dovre, Sel, Nord- og Sør-Fron, Ringebu, Øyer og Lillehammer kommuner). Telt 17.12. + tillegg 16.12., 20.12., 21.12., 22.12. og 23.12.

Strekning	Åpen km	Sangsvane	Stokkand	Kvinand	Laksand	Fossekall	Andre arter	Sum	Gj. snitt tidl. år
Lora – Botheimsbrua	1,7		13	1				14	-
Botheimsbrua – Dombfossen	3,5		3		2	10		15	-
Dombfossen – Talleråsbrua	15,0				4	8		12	7,3
Talleråsbrua – Sel grense	10,5					16		16	16,3
Dovre grense – Otta	14,0		4	2		8		14	14,1
Otta – jernbanebrua ved Sjoa	9,0	19	26	2	1	9		57	6,0
Bru ved Sjoa – Kvam bru	10,5		13		2	35		50	27,6
Kvam bru – Vinstra bru	10,0					4		4	3,6
Vinstra – Harpefosdammen	5,5		5	1		44		50	23,7
Harpefosdammen - Fryas utløp	14,3	10	18	6	6	7	8	55	27,0
Vålas utløp – Elstad	2,0				2	4		6	5,1
Ved Fåvang (øst- og vestsida)	1,0	4		1		1	2	8	9,8
Losna (ved Krekke)	0,2		19					19	0
Trettenstrykene – Hovdfossen	4,0	9	5	24		30	4	72	76,3
Hovdfossen – bru ved Tingberg	8,0	4	4	3			3	14	1,2
Bru ved Tingberg-Hunderfossen	5,5	4	2	2		1	17	26	15,5
Lågendeltaet – Vingnesbrua	10,0	1	46	42	19	14	1021	1143	110,1
SUM	124,7	51	158	84	36	191	1055	1575	343,6

Rubrikken **andre arter** omfatter:

Gråhegre: 1 ind. i Lågendeltaet 20.12.

Knoppsvane: Tils. 52 ind. (7 ind. ved Hundorp 17.12., 2 ind. ved Fåvang 17.12., 4 ind. Trettenstrykene 17.12., 3 ind. nord for Tingberg 17.12., 17 ind. mellom Tingberg og Hunderfossen 17.12. og 19 ind. i Lågendeltaet 17.12.).

Bergand: 1 ind. ved Hundorp bru 17.12.

Havørn: 1 ad. ind. i Lågendeltaet 17.12. og 24.12.

Gråmåke: Ca. 992 ind. i Lågendeltaet 21.12. Store flokker i området i hele desember som pendlet mye mellom Lågendeltaet/nordre del av Mjøsa og Roverudmyra avfalls plass i Lillehammer.

Svartbak: 7 ad. ind. i Lågendeltaet 21.12.

Fiskemåke: 1 ind. i Lågendeltaet 17.12.

TABELL 4. OTTAELVA (Sel, Vågå og Lom kommuner). Telt 16.12. og 19.12.

Strekning	Åpen km	Sangsvane	Stokk-and	Kvin-and	Laks-and	Fosse-kall	Andre arter	Sum	Gj. snitt tidl. år
Lågen ved Otta – Lalm	16,9		5	2	9	103		119	38,4
Lalmsvatnet	5,7	4		1	13	3		21	27,9
Lalmsvatnet - t.o.m. utosen av Vågåvatnet	8,0	21	6	17	1	21	7	73	51,2
Lom – Nordberg	25,0				1			1	9,1
Bjølstadmo-Lågen ved Sjoa	13,7					6		6	4,3
SUM	69,3	25	11	20	24	133	7	220	130,9

Rubrikken **andre arter** omfatter:

Knoppsvane: 6 ind. (herav 2 juv.) på utosen av Vågåvatnet 16.12.

Ringgås: 1 ind. Svenstadhølen nord for Lalmsvatnet 16.12.

TABELL 5. BØVRA (Lom kommune). Telt 25.12.

Strekning	Åpen, km	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Ved Sulheim	20,0	3	3	3,2
SUM	20,0	3	3	3,2

TABELL 6. SJOA (Vågå kommune). Telt 26.12.

Strekning	Åpen km	Stokk-and	Kvin-and	Laks-and	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidligere år
Utosen av Gjende-Øvre Sjudalsvatn	5,5	16	5	2	19	42	22,1
Øvre Sjudalsvatn-Nedre Sjudalsvatn	1,0	4			3	7	10,3
Nedre Sjudalsvatn – Russlii	7,0				39	39	22,5
Ved Turthaugan	0,7				1	1	0,4
SUM	14,2	20	5	2	62	89	55,3

TABELL 7. SELSMYRBEKKEN (Sel kommune). Telt 19.12.

Strekning	Åpen, km	Gråhegre	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Sel – Skottvatnet	0,1	1	1	2	1,6
SUM	0,1	1	1	2	1,6

TABELL 8. MURUA (Nord-Fron kommune). Telt 31.12.

Strekning	Åpen, km	Kvinand	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Slangen – Olstappen	1,4	2	4	6	9,1
SUM	1,4	2	4	6	9,1

TABELL 9. ESPA (Sør-Fron kommune). Telt 03.02.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Breisjøen – Olstappen	0,9	3	3	4,3
SUM	0,9	3	3	4,3

TABELL 10. VÅLA (Ringebu kommune). Telt 27.12.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Nedre del av Våla	1,6	3	3	1,4
SUM	1,6	3	3	1,4

TABELL 11. HYNNA VED HORNSJØ I ÅSTDALEN (Øyer kommune).
Telt 25.12.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Utoen av Hornsjøvatnet	0,8	1	1	0,9
SUM	0,8	1	1	0,9

TABELL 12. NORDÅA (Lillehammer kommune). Telt 21.12.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Reinsvatnet – Mellsjøen	1,0	11	2	13	1,8
SUM	1,0	11	2	13	1,8

TABELL 13. STUVA (Lillehammer kommune). Telt 21.12.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Utoen av Mellsjøen – Kroksjøen	0,8	2	2	5,3
SUM	0,8	2	2	5,3

TABELL 14. MESNAELVA (Lillehammer kommune). Telt 29.12.

Strekning	Åpen km	Sangsvane	Stokkand	Kvinand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Kroken – Mesnasaga	5,5	4	27	18	10	59	32,2
SUM	5,5	4	27	18	10	59	32,2

TABELL 15. RINDA (Lillehammer kommune). Telt 17.12.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Nedre del mot Mjøsa ved Vingrom	0,1	3	1	4	-
SUM	0,1	3	1	4	-

TABELL 16. GAUSA (Lillehammer og Gausdal kommuner). Telt 22.12.

Strekning	Åpen km	Stokkand	Kvinand	Laksand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Lågen ved Fåberg-Segalstad bru	12,0	3	3	1	7	14	13,7
SUM	12,0	3	3	1	7	14	13,7

TABELL 17. JØRA (Gausdal kommune). Telt 22.12.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Bru ved Forset – Øvre Svatsum	14,0	2	8	10	2,0
SUM	14,0	2	8	10	2,0

TABELL 18. VESLE-ELVA (Gausdal kommune). Telt 27.12.

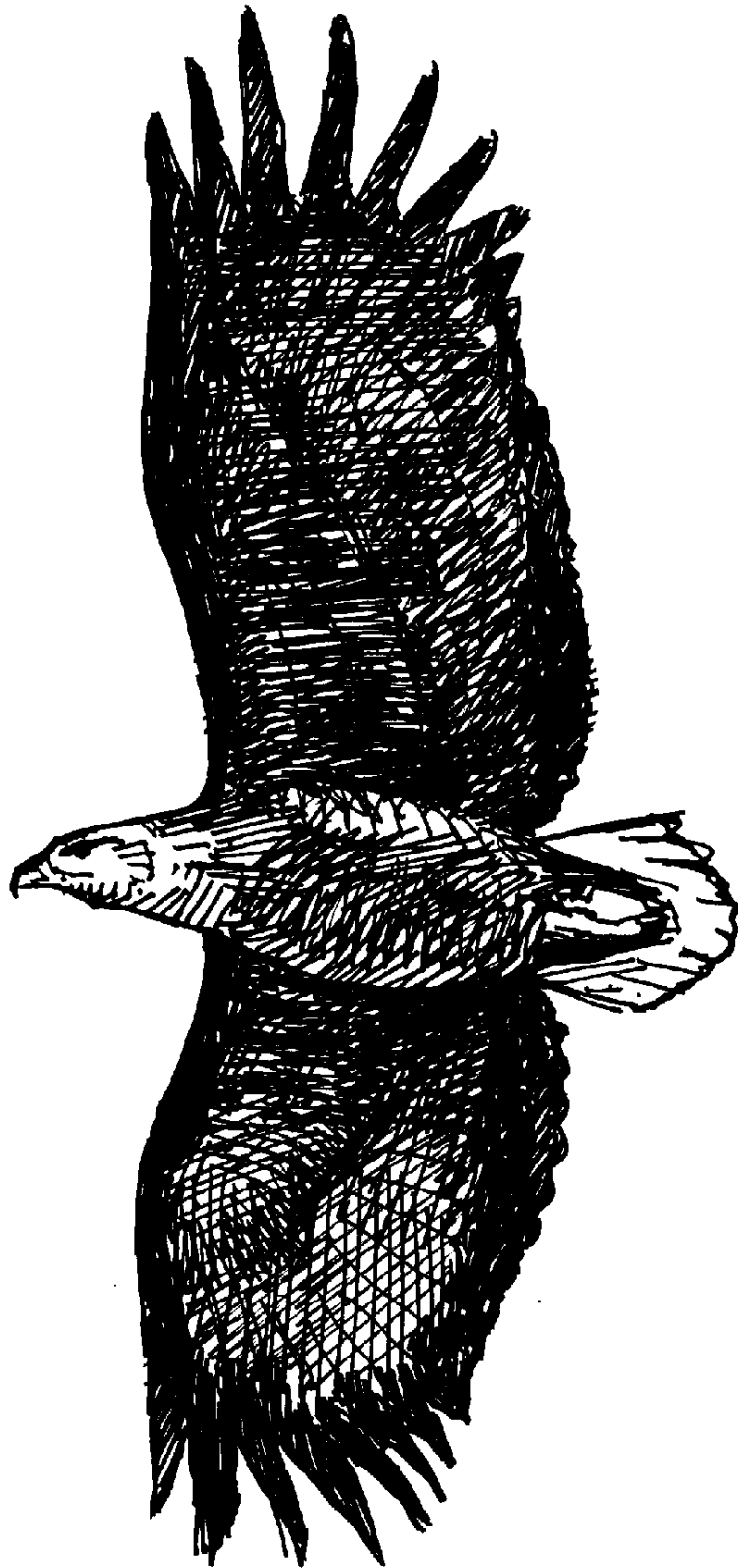
Strekning	Åpen, km	Stokkand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Segalstad bru – møte med Rauda	6,5	16	3	19	2,1
SUM	6,5	16	3	19	2,1

TABELL 19. RAUDA (Gausdal kommune). Telt 27.12.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidligere år
Nedre del mot Vesle-elva	1,2	3	2	5	4,1
SUM	1,2	3	2	5	4,1

TABELL 20. AUGGA (Gausdal kommune). Telt 22.12.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Bru ved Forset – Sveom	2,0	1	1	-
SUM	2,0	1	1	-

Denne vinteren ble ei havørn observert i Lågendeltaet under vannfugltellinga.

TABELL 21. MJØSA (Gjøvik og Østre Toten kommuner).
Telt 20.12. + suppleringer 31.12.

Strekning	Åpen km	Knopp-svane	Stokk-and	Kvin-and	Laks-and	Fiske-måke	Grå-måke	Andre arter	Sum	Gj. snitt tidl. år
Vingrom – Svennesvollene	14,5		23	6	3		12	5	49	16,1
F.o.m. Svennesvollene – Stokkelvas utløp	8,0	2	21	9	1		3	1	37	28,3
F.o.m. Stokkelvas utløp – Gjøvik brygge	11,0			3	1		1	1	6	30,0
F.o.m. Gjøvik brygget.o.m. Rambekkvika	3,0		292	7	9	81	30	1	420	219,7
Rambekkvika – Kapp	11,0			4	4	1	1		10	21,3
F.o.m. Kapp-Hensvoll	7,0	6	29	10	7	6		1	59	95,4
Totenvika	5,0		101	6	3		6	1	117	65,4
Totenvika – Akershus grense	8,0		91			4	1	1	97	52,0
SUM	67,5	8	557	45	28	92	54	11	795	528,2

Rubrikken **andre arter** omfatter:

Gråhegre: 1 ind. ved Kapp 31.12.

Storskarv: Tils. 2 ind. (1 ind. Totenvika 20.12. og 1 ind. mellom Totenvika og Akershus grense 20.12.).

Fossefall: 1 ind. mellom Redalen og Gjøvik brygge 20.12.

Svartbak: Tils. 7 ind. (5 ind. mellom Vingrom og Svennesvollene 20.12., 1 ind. mellom Svennesvollene og Redalen 20.12., 1 ind. Mjøsa ved Gjøvik 20.12.).

TABELL 22. HUNNSELVA (Gjøvik og Vestre Toten kommuner).
Telt 17.12. – 28.12.

Strekning	Åpen km	Knopp-svane	Sang-svane	Stokk-and	Kvin-and	Laks-and	Fossefall	Andre Arter	Sum	Gj. snitt tidl. år
Einavatn-Breiskallen	14,0	6	58	420	8	2	22	3	519	231,6
Breiskallen – Mjøsa	5,0				11		8	2	21	15,3
SUM	19,0	6	58	420	19	2	30	5	540	246,9

Rubrikken **andre arter** omfatter:

Dvergdykker: 2 ind. Beritknappen 17.12.

Brunnakke: 2 ind. Reinsvoll dammen 21.12.

Krikkand: 1 ind. i Reinsvoll dammen 18.12. - 28.12.

TABELL 23. EINAVATNET (Vester Toten kommune). Telt 13.12., 18.12., 21.12., 27.12. og 28.12.

Strekning	Åpen km	Knopp-svane	Sang-svane	Kanada-gås	Stokk-and	Brun-nakke	Kvin-and	Laks-and	Andre arter	Sum	Gj. snitt tidl. år
Vestsida	8,0	5	9	21		14	13	15	3	80	53,0
Einavoll	2,0			14			3	4	8	29	1,4
Østsida	8,0			4	15		4	4		27	5,2
Blilivika	1,0	3					2		1	6	1,0
SUM	19,0	8	9	39	15	14	22	23	12	142	60,6

Rubrikken **andre arter** omfatter:

Storskarv: 4 ind. (1 2K+ og 3 1K) Einavoll, hvor de sist ble sett 28.12.

Toppand: 1 hann på Vestsida 21.12.

Bergand: 1 hunn i Blilivika 13.12.

Gråmåke: 1 ind. Einavoll.

Fiskemåke: 2 ind. på Vestsida.

Fossefall: 3 ind. Einavoll 21.12.

TABELL 24. SKJELBREIA (Vestre Toten kommune). Telt 16.12.

Strekning	Åpen, km	Laksand	Sum	Gj. snitt tidl. år
Skjelbreiavatnet	2,0	1	1	0,3
SUM	2,0	1	1	0,3

TABELL 25. RUDSBEKKEN PÅ BØVERBRU (Vestre Toten kommune). Telt 21.12.

Strekning	Åpen, km	Kvartbekkasin	Sum	Gj. snitt tidl. år
Rudsbekken	0,2	1	1	1,0
SUM	0,2	1	1	1,0

TABELL 26. BØVRA PÅ BØVERBRU (Vestre Toten kommune). Telt 19.12.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Nedenfor Vesle Bergsjøen	0,3	1	1	0,5
SUM	0,3	1	1	0,5

TABELL 27. LENAELVA (Østre Toten kommune). Telt 25.12. og 26.12.

Strekning	Åpen km	Stokkand	Kvinand	Laksand	Enkeltbekkasin	Kvartbekkasin	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Totenvika – Kolbu	5,0	9	3	1	1	1	6	21	13,6
SUM	5,0	9	3	1	1	1	6	21	13,6

Merknader: Mer åpent enn de 5 km som ble undersøkt.

TABELL 28. VIGGA (Gran og Lunner kommuner). Telt 28.12.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Røykenvika – Jarevatnet	5,5	23	9	32	27,0
Jarevatnet – Roa Vdg. skole	8,0	56		56	31,8
SUM	13,5	79	9	88	58,8

TABELL 29. TINGELSTADVASSDRAGET (Gran kommune). Telt 28.12.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Langtjern – Breitjern	0,4	2	1	3	0,7
Grunningen – Askjumtjern	1,5		1	1	3,1
SUM	1,9	2	2	4	3,8

TABELL 30. ASKJUMBEBEKKEN (Gran kommune). Telt 27.12.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Sum	Gj. snitt tidl. år
Nedenfor Askjumtjern	0,5	4	4	0
SUM	0,5	4	4	0

TABELL 31. ASKJUMTJERN (Gran kommune). Telt 27.12.

Strekning	Åpen, km	Gråhegre	Stokkand	Sum	Gj. snitt tidl. år
Askjumtjern	0,1	1	4	5	0
SUM	0,1	1	4	5	0

TABELL 32. BJONEELVA (Gran kommune). Telt 27.12.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Nedre del mot Randsfjorden	1,5	6	6	4,0
SUM	1,5	6	6	4,0

TABELL 33. RANDSFJORDEN (Jevnaker, Gran og Søndre Land kommuner).
Telt 27.12., 28.12. og 29.12.

Strekning	Åpen km	Knopp-svane	Sang-svane	Kanada gås	Stokk-and	Kvin-and	Laks-and	Fosse-kall	Andre arter	Sum	Gj. sn. tidl. år
Østsida, Jevnaker-Røykenvika	21,0	3	24	1	65	60	5	2	13	173	134,9
Røykenvika	2,0	13	1	13	152	11	7		12	209	181,7
Røykenvika-Horn	11,0		24	28	30	28	21		7	138	93,6
Horn-Fluberg bru	31,0	1	8		12	23	8		5	57	69,1
Vestsida, Fluberg bru – Bjoneroa	28,5		6	17	19	31	8	4	6	91	50,3
Bjoneroa	2,0	2	14	21	6	8	5			56	22,7
Bjoneroa-Tangen	19,0					12	3		9	24	34,6
F.o.m. Tangen – Jevnaker	14,0				21	10	4		2	37	43,6
SUM	128,5	19	77	80	305	183	61	6	54	785	630,5

Rubrikken **andre arter** omfatter:

- Storskarv: Tils. 15 ind. (7 ind. i Røykenvika 27.12., 7 ind. ved Eid 27.12. og 1 ind. mellom Horn og Fluberg bru 27.12.).
- Toppand: Tils. 4 ind. (2 ind. ved Jevnaker 27.12. og 2 ind. mellom Fluberg bru og Horn 28.12.).
- Svartand: Tils. 2 ind. (1 hunnfarget ind. ved Jevnaker 27.12. og 1 hunnfarget ind. på vestsida nord for Engnestangen 27.12.).
- Havelle: 2 ind. mellom Fluberg bru og Bjoneroa 28.12.
- Sothøne: 5 ind. i Røykenvika 27.12.
- Fiskemåke: Tils. 8 ind. (2 ind. mellom Horn og Fluberg bru 27.12., 4 ind. mellom Bjoneroa og Tangen 27.12. og 2 ind. mellom Tangen og Jevnaker).
- Gråmåke: Tils. 15 ind. (10 ind. ved Jevnaker 27.12., 1 ind. mellom Bjoneroa og Tangen 27.12., 4 ind. mellom Fluberg bru og Bjoneroa 28.12.).
- Lomvi: 3 ind. på vestsida nord for Engnestangen 27.12.

TABELL 34. RANDSELVA (Jevnaker kommune). Telt 27.12.

Strekning	Åpen km	Knopp-svane	Sang-svane	Stokk-and	Kvin-and	Laks-and	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Utosen av Randsfjorden-Buskerud grense	3,0	1	20	26	11	2	2	62	102,5
SUM	3,0	1	20	26	11	2	2	62	102,5

TABELL 35. FALLSELVA (Søndre Land kommune). Telt 27.01.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Trevatn – Skrankefoss	1,5	23	3	26	-
SUM	1,5	23	3	26	-

Merknad: Ble telt 27.01., men iflg. lokal beboer hadde fuglene hatt tilhold her i hele vinter.

TABELL 36. LOMSDALSELVA (Søndre Land kommune). Telt 27.12.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Nedre del av mot Randsfjorden	1,0	2	2	9,0
SUM	1,0	2	2	9,0

TABELL 37. DOKKA (Nordre Land kommune). Telt 29.12.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Samløpet Dokka/Etna – Randsfjorden	0,5	3	3	8,0
SUM	0,5	3	3	8,0

TABELL 38. ETNA (Nordre Land og Etnedal kommuner). Telt 29.12.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Samløpet Dokka – samløpet Dalselvi	3,0	5	5	3,4
SUM	3,0	5	5	3,4

TABELL 39. SYNNA (Etnedal kommune). Telt 29.12.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Utosen av Synnfjorden	0,5	3	3	2,0
SUM	0,5	3	3	2,0

TABELL 40. DALSELVI (Etnedal kommune). Telt 29.12.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Utosen av Steinseth fjorden	1,0	4	4	3,4
SUM	1,0	4	4	3,4

TABELL 41. BEGNA (Vang, Vestre Slidre, Nord - Aurdal og Sør - Aurdal kommuner). Telt 16.12., 18.12. + supplerings 03.01.

Strekning	Åpen km	Sangsvane	Stokkand	Kvinand	Laksand	Fossefall	Andre arter	Sum	Gj. snitt tidl. år
Buskerud grense – Bagn	37,2	6	16	49	8	62	12	153	187,8
Sundvoll – Strondafjorden	8,5	12	38	26	8	15	3	102	60,7
Slidrefjorden – Vangsmjøsa	11,5	4		4		14		22	37,7
SUM	57,2	22	54	79	16	91	15	277	232,2

Rubrikken **andre arter** omfatter:

Dvergdykker: 3 ind. ved Bagn 16.12. og 4 ind. samme sted 03.01.
 Storskarv: 1 ind. på Fløafjorden 16.12. og 2 ind. samme sted 03.01.
 Kanadagås. 6 ind. rett nord for fylkesgrensa.
 Toppand: 2 ind. Begna ved Bagn 16.12.
 Svartand: 1 ind. på Fløafjorden 03.01.

TABELL 42. TISLEIA (Nord-Aurdal kommune). Telt 14.12. og 16.12.

Strekning	Åpen, km	Sangsvane	Kvinand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Tisleifjorden – Øynan	1,0	9	5	6	20	-
SUM	1,0	9	5	6	20	-

Merknad: Av ca. 6 km åpent ble bare 1 km undersøkt.

TABELL 43. STRONDAFJORDEN (Nord-Aurdal og Vestre Slidre kommuner). Telt 16.12.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Kvinand	Laksand	Sum	Gj. snitt tidl. år
Faslefoss- Fossheimfoss	11,0	2	47	7	56	15,5
SUM	11,0	2	47	7	56	15,5

TABELL 44. FLYA (Vestre Slidre og Nord-Aurdal kommuner). Telt 16.12.

Strekning	Åpen, km	Kvinand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Flyvatnet – Tisleifjorden	4,0	2	1	3	-
SUM	4,0	2	1	3	-

Merknad: 4 km åpent, men hele strekningen ikke undersøkt.

TABELL 45. FERISFJORDEN (Vestre Slidre kommune). Telt 16.12.

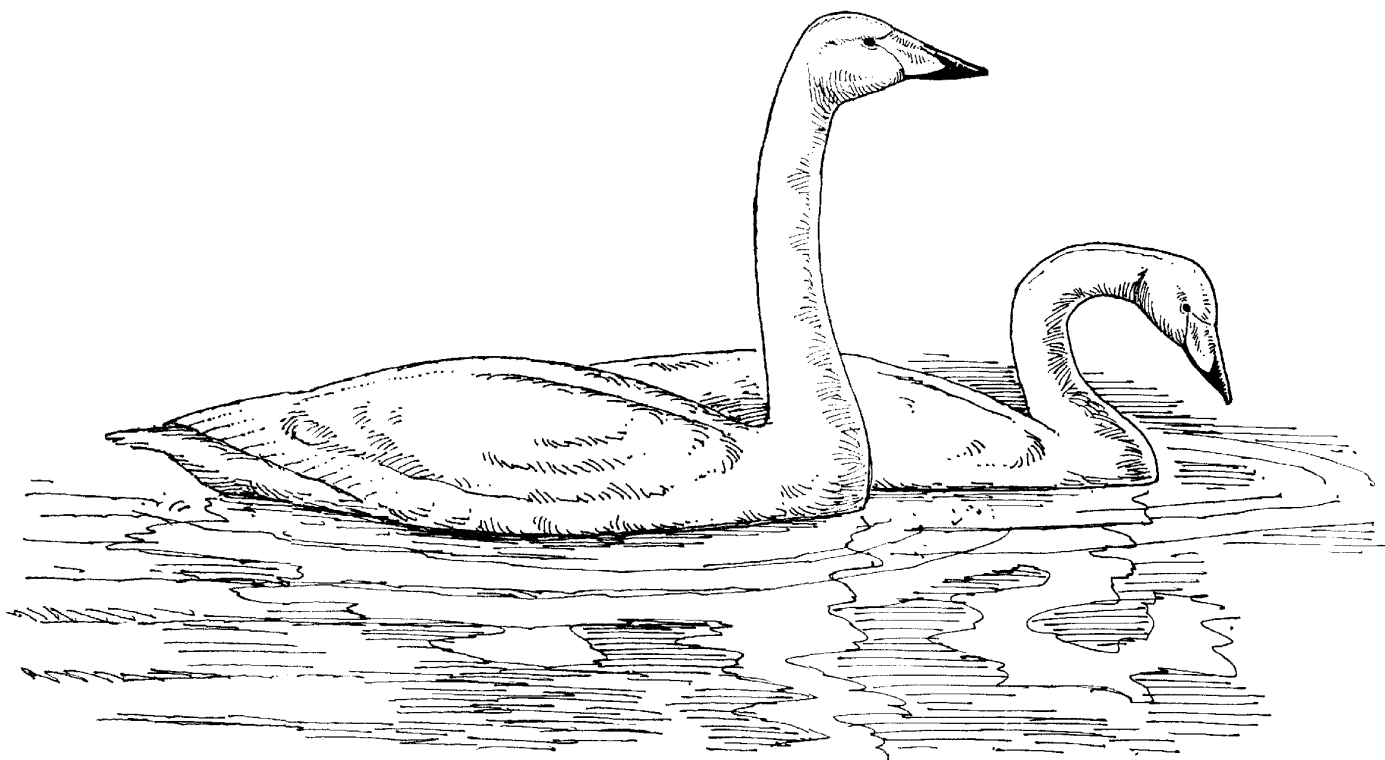
Strekning	Åpen, km	Kvinand	Laksand	Sum	Gj. snitt tidl. år
F.o.m. Fossheimfoss – Slidrefjorden	2,5	16	1	17	86,9
SUM	2,5	16	1	17	86,9

TABELL 46. SLIDREFJORDEN (Vestre Slidre kommune). Telt 16.12.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Kvinand	Laksand	Sum	Gj. snitt tidl. år
Røn – Lomendeltaet	10,0	78	5	13	96	3,0
SUM	10,0	78	5	13	96	3,0

TABELL 47. VASETELVA (Vestre Slidre kommune). Telt 16.12.

Strekning	Åpen, km	Fossekall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Ved Vaset	0,1	1	1	-
SUM	0,1	1	1	-

Sangsvaner er en av karakterartene under vannfugltellingene.

TABELL 48. VANGSMJØSA (Vang kommune) Telt 20.12.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Kvinand	Laksand	Sum	Gj. snitt tidl. år
Vangsmjøsa	18,5	2	12	4	18	33,3
SUM	18,5	2	12	4	18	33,3

TABELL 49. STRANDEFJORDEN (Vang kommune). Telt 20.12.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Kvinand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Strandefjorden	1,5	5	1	1	7	14,4
SUM	1,5	5	1	1	7	14,4

TABELL 50. NESELVA (Nord - Aurdal og Øystre Slidre kommuner). Telt 16.12.

Strekning	Åpen km	Sangsvane	Stokkand	Kvinand	Laksand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Strondafjorden – Sæbufjorden	3,0		1	5		10	16	18,8
Sæbufjorden – Hovsfjorden	6,5	6	6	4	1	22	39	15,2
Hovsfjorden – Volbufjorden	1,5					3	3	10,7
Volbufjorden – Heggefjorden	2,5		1			6	7	8,5
Sagahaugfjorden – Mørstadvfjorden	0,5					2	2	1,8
SUM	14,0	6	8	9	1	43	67	55,0

BESØKTE LOKALITETER UTEN FUGL

1) Vågåvatnet mellom Klones og Lom, Vågå og Lom (25,0) km, 2) Sjoa sør for Stuttgongfossen, Vågå (1,0 km), 3) Selsmyrbekken sør for Skottvatnet, Sel (0,2 km), 4) Lågen mellom Fryas utløp og Vålas utløp, Ringebu (4,0 km), 5) Nedre del av Tromsa, Ringebu (1,5 km), 6) Vismunda ved Storlondammen, Lillehammer (0,1 km), 7) Einavatnet mellom Eina og Sund, Vestre Toten (tilfrosset), 8) Einavatnet mellom Sund og Skavangen, Vestre Toten (tilfrosset), 9) Bøvra mellom Store og Vesle Bergsjøen, Vestre Toten (0,1 km), 10) Tingelstadvassdraget mellom Breitjern og Elgtjern, Gran (0,3 km), 11) Tingelstadvassdraget mellom Elgtjern og Grunningen, Gran (0,1 km), 12) Vassjøtjern, Gran/Lunner (frosset), 13) Harestuvannet, Lunner (1,5 km), 14) Trevatn, Søndre Land (4,0 km), 15) Randsfjorden ved Land Sag, Søndre Land (frosset), 16) Tisleifjorden, Nord-Aurdal (6,0 km), 17) Neselva mellom Heggefjorden – Sagahaugfjorden, Øystre Slidre (3,5 km).

TABELL 51. ANTALL VANNFUGL I DE ENKELTE VASSDRAG.**Forkortelser:**

DV: Dvergdykker, **GH:** Gråhegre, **KN:** Knoppsvane, **SA:** Sangsvane, **KA:** Kanadagås, **ST:** Stokkand, **KV:** Kvinand, **LA:** Laksand, **FI:** Fiskemåke, **GR:** Gråmåke, **FO:** Fossekall, **A:** Annen vannfugl.

Vassdrag/innsjø	Åpen km	DV	GH	KN	SA	KA	ST	KV	LA	FI	GR	FO	A	SUM
Gudbrandsdalslågen	128,7		1	52	51		158	84	36	1	992	191	9	1575
Mjøsa	67,5		1	8			557	45	28	92	54	1	9	795
Randsfjorden	128,5			19	77	80	305	183	61	8	15	6	31	785
Hunnselva	19,0	2		6	58		420	19	2			30	3	540
Begna	57,2	4			22	6	54	79	16			91	5	277
Ottaelva (Sel, Vågå,Lom)	69,3			6	25		11	20	24			133	1	220
Einavatnet (V. Toten)	19,0			8	9	39	15	22	23	2	1	3	20	142
Slidrefjorden (V. Slidre)	10,0						78	5	13					96
Sjoa (Vågå)	15,2						20	5	2			62		89
Vigga (Gran + Lunner)	13,5						79					9		88
Neselva (Ø. Slidre)	17,5				6		8	9	1			43		67
Randselva (Jevnaker)	3,0			1	20		26	11	2			2		62
Mesnaelva (Lilleh.)	5,5				4		27	18				10		59
Strondafjorden	11,0						2	47	7					56
Fallselva (Søndre Land)	1,5						23					3		26
Lenaelva (Ø. Toten)	5,0						9	3	1			6	2	21
Tisleia (Nord-Aurdal)	1,0				9			5				6		20
Vesle-elva (Gausdal)	6,5						16					3		19
Vangsmjøsa (Vang)	18,5						2	12	4					18
Ferisfjorden (V. Slidre)	2,5							16	1					17
Gausa (Lilleh.+Gausd.)	12,0						3	3	1			7		14
Nordåa (Lillehammer)	1,0						11					2		13
Jora (Gausdal)	14,0						2					8		10
Strandefjorden (Vang)	1,5						5	1				1		7
Bjone-elva (Gran)	1,5											6		6
Murua (Nord Fron)	1,4							2				4		6
Askjuntjern (Gran)	0,1		1				4							5
Etna (N.Land+Etnedal)	3,0											5		5
Rauda (Gausdal)	1,2						3					2		5
Askjumbekken (Gran)	0,5						4							4
Dalselvi (Etnedal)	1,0											4		4
Folla (Dovre)	0,3				3							1		4
Rinda (Lillehammer)	0,1						3					1		4
Tingelstadvassdraget	2,0						2					2		4
Bøvra (Lom)	20,0											3		3
Dokka (Nordre Land)	0,5											3		3
Espa (Sør-Fron)	0,9											3		3
Flya (V.Slidre+N.Aurd.)	4,0							2				1		3

Vassdrag/innsjø	Åpen km	DV	GH	KN	SA	KA	ST	KV	LA	FI	GR	FO	A	SUM
Synna (Etnedal)	0,5											3		3
Våla (Ringebu)	1,6											3		3
Lomsdalselva (S. Land)	1,0											2		2
Selsmyrbekken (Sel)	0,3		1									1		2
Stuva (Lillehammer)	0,8											2		2
Augga (Gausdal)	2,0											1		1
Bøvra (Vestre Toten)	0,4											1		1
Hynna (Øyer)	0,8											1		1
Rauma (Lesja)	0,5											1		1
Rudsbekken (V. Toten)	0,2												1	1
Skjelbreia (V. Toten)	2,0								1					1
Vasetelva (V. Slidre)	0,1											1		1
SUM	675,1	6	3	100	284	125	1847	591	223	103	1062	668	81	5093

Merknad:

I tillegg er 7 andre lokaliteter (i 7 andre vassdrag) besøkt uten observert vannfugl. Sum åpen strekning var her 38,1 km.

TABELL 52. REGISTRERT ANTALL AV DE FORSKJELLIGE VANNFUGLARTER

Nr.	Vannfuglart	Antall ind.	Prosentandel
1	Stokkand	1847	36
2	Gråmåke	1062	21
3	Fossefall	668	13
4	Kvinand	591	12
5	Sangsvane	284	6
6	Laksand	223	4
7	Kanadagås	125	3
8	Fiskemåke	103	2
9	Knoppsvane	100	2
10	Storskarv	23	1
11	Brunnakke	16	
12	Svartbak	14	
13	Toppand	7	
14	Dvergdykker	6	
15	Sothøne	5	
16	Gråhegre	3	
16	Svartand	3	
16	Lomvi	3	
19	Bergand	2	
19	Havelle	2	
19	Kvartbekkasin	2	
22	Ringgås	1	
22	Krikkand	1	
22	Enkeltbekkasin	1	
22	Havørn	1	
SUM		5093	100

ARTSVISE KOMMENTARER

Knoppsvane

Knoppsvana har vært en fast vintergjest siden 1982/83. Årets resultat på 100 ind. ligger på gjennomsnittet for de 7 siste vintrene. Selv om antallet svinger en del fra år til år indikerer dette at vinterbestanden er i ferd med å flate litt ut, noe som også er tilfelle for hekkebestanden i fylket. Noe oppsiktsvekkende befant halve vinterbestanden seg på 6 lokaliteter i Gudbrandsdalslågen. Følgelig lå antallet godt under "normalen" på flere av de faste tilholdsstedene i Randsfjorden, Mjøsa og Hunnselva. I den nordre del av fylket har utosen av Vågavatnet blitt et fast overvintringsområde – i år med 6 ind.

Sangsvane

Sangsvana har i likhet med knoppsvana hatt en solid vekst i vinterbestanden siden begynnelsen av 1980-årene, men også her ser vi en tendens til utflating på 2000-tallet. Årets resultat på 284 ind. ligger for eksempel godt under de to foregående vintrene. Som i flere tidligere år fant vi de største konsentrasjonene i Randsfjorden (77 ind.), dernest fulgte øvre del av Hunnselva med 58 ind. og Gudbrandsdalslågen med 51 ind. (som er ny største notering i vassdraget). Ganske overraskende ble ingen fugler registrert i Mjøsa. Sangsvaner ble denne gang sett på 25 lokaliteter i 11 vassdrag.

Kanadagås

Kanadagåsa, som har vært en fast vintergjest siden slutten av 1980-årene, har i stor grad hatt samme bestandsutvikling som svanene. Etter vinteren 2000/01 har antallet variert mellom 37 - 219 ind. Årets resultat på 125 ind. plasserer seg således midt imellom. Også her aner vi en viss utflating av vinterbestanden. Randsfjorden viste seg igjen som det viktigste vintertilholdsstedet med 80 ind., hvorav flest fugler i og rundt Røykenvika. Utover dette oppholdt 39 ind. seg på Einavatnet og 6 ind. langt sør i Begnavassdraget.

Ringgås

1 ind. på Ottaelva i Vågå 16.12. ble vinterens største overraskelse. Dette er det andre vinterfunnet av arten i fylket.

Brunnakke

Fra å ha vært en sjelden vintergjest er brunnakken i ferd med å bli et årlig innslag. Årets 16 ind. oppholdt seg i øvre del av Hunnselva og på Einavatnet, som også i de to foregående vintrene har vært hovedtilholdsstedet for arten.

Stokkand

For 10. år på rad lå antall stokkender på over 1000 ind., denne gang 1847 ind. som er det nest høyeste antall siden oppstarten i 1977/78. Arten ble denne gang registrert på 54 lokaliteter i 21 kommuner, og blant vannfuglene er det bare fossekallen som har en videre vinterutbredelse. Stokkanda kan vel også betraktes som vår mest hardføre andearter med overvintrende fugler helt opp i snaufjellet, bl.a. Gjendeosen i Vågå (ca. 980 moh) og Nordåa i Lillehammer (ca. 900 moh). Flest fugler ble, som mange ganger tidligere, sett i Hunnselva mellom Einavatnet og Breiskallen med til sammen 420 ind. Av andre lokaliteter med forholdsvis stort antall nevnes: Mjøsa ved Hunnselvas utløp (292 ind.), Røykenvika i Randsfjorden (152 ind.) og Totenvika i Mjøsa (101 ind.).

Toppand

En fåtallig vintergjest som har vært nesten årlig å se de siste 20 årene. Årets 7 ind. ble sett i Randsfjorden (4 ind.), Einavatnet (1 ind.) og i Begna (2 ind.).

Bergand

Denne arten er tidligere bare registrert to ganger i forbindelse med disse vintertellingene (4 ind. i 2000/01 og 1 ind. 2005/06). Årets 2 ind. befant seg i Gudbrandsdalslågen ved Hundorp og på Einavatnet.

Havelle

Arten er tidligere registrert i 14 vintersesonger, men aldri i antall på mer enn 4 ind. Denne vinteren oppholdt det seg 2 ind. i Randsfjorden mellom Bjoneroa og Fluberg bru.

Svartand

Også en sjelden og fåtallig vintergjest, men som har vært årlig siden vinteren 2000/01. Vinterens 3 ind. befant seg i søre halvdel av Randsfjorden (2 ind.) og på Fløafjorden i Begna (1 ind.).

Kvinand

Etter fire vintrer med svært lave antall (mellom 300 – 326 ind.) ble årets resultat på 591 ind. det tredje høyeste siden oppstarten for 30 år siden. Vassdragene som i størst grad bidro til denne oppgangen var Randsfjorden, Gudbrandsdalslågen og Begna, som sto for nær 60 % av totalen. Størst konsentrasjoner ble denne gang - som i mange tidligere år - registrert på østsida av Randsfjorden mellom Røykenvika og Jevnaker (60 ind.), på Begna sørover fra Bagn (49 ind.), på Strandefjorden (47 ind.) og Lågendeltaet (42 ind.).

Krikkand

Fortsatt en sjelden vintergjest, som i som i løpet av disse 30 årene med vannfugltellinger bare er registrert i 13 vintersesonger. Denne vinteren oppholdt 1 ind. seg på Reinsvolldammen i Hunnselva.

Laksand

Vinterbestanden av laksand har bare i to tidligere år ligget på over 200 ind. og årets resultat på 223 ind. er det nest høyeste til nå. Arten har en vid vinterutbredelse og sees sjelden i store konsentrasjoner. Den ble denne gang sett på 42 lokaliteter i 17 vassdrag, fra Jevnaker i sør til Dovre og Vang i nord. Flest ind. befant seg på Einavatnet (23 ind.), Randsfjorden mellom Røykenvika og Horn (21 ind.) og i Lågendeltaet (19 ind.).

Dvergdykker

Dvergdykkeren ble første gang påvist vinteren 1983/84 og har siden vært godt som årvisst i antall på mellom 1 - 4. Vinterens 6 ind. er dermed ny største-notering. Som i mange tidligere år oppholdt arten seg i Hunnselva (2 ind.) og Begna ved Bagn (4 ind.).

Storskarv

Fortsatt en uregelmessig vintergjest, men som likevel sees stadig oftere i vinterhalvåret. Denne vinteren ble det satt ny rekord med hele 23 ind. Disse fordelte seg på 15 ind. i Randsfjorden, 2 ind. i Mjøsa, 4 ind. på Einavatnet og 2 ind. på Fløafjorden i Begna.

Gråhegre

Med bare 3 vintersesonger uten gråhegre de siste 15 årene kan vi nok snart betrakte denne arten som årvisst. I år hadde 1 ind. tilhold i Mjøsa ved Kapp, 1 ind. i Lågendeltaet og 1 ind. så langt nord som Selsmyrbekken nord for Otta.

Havørn

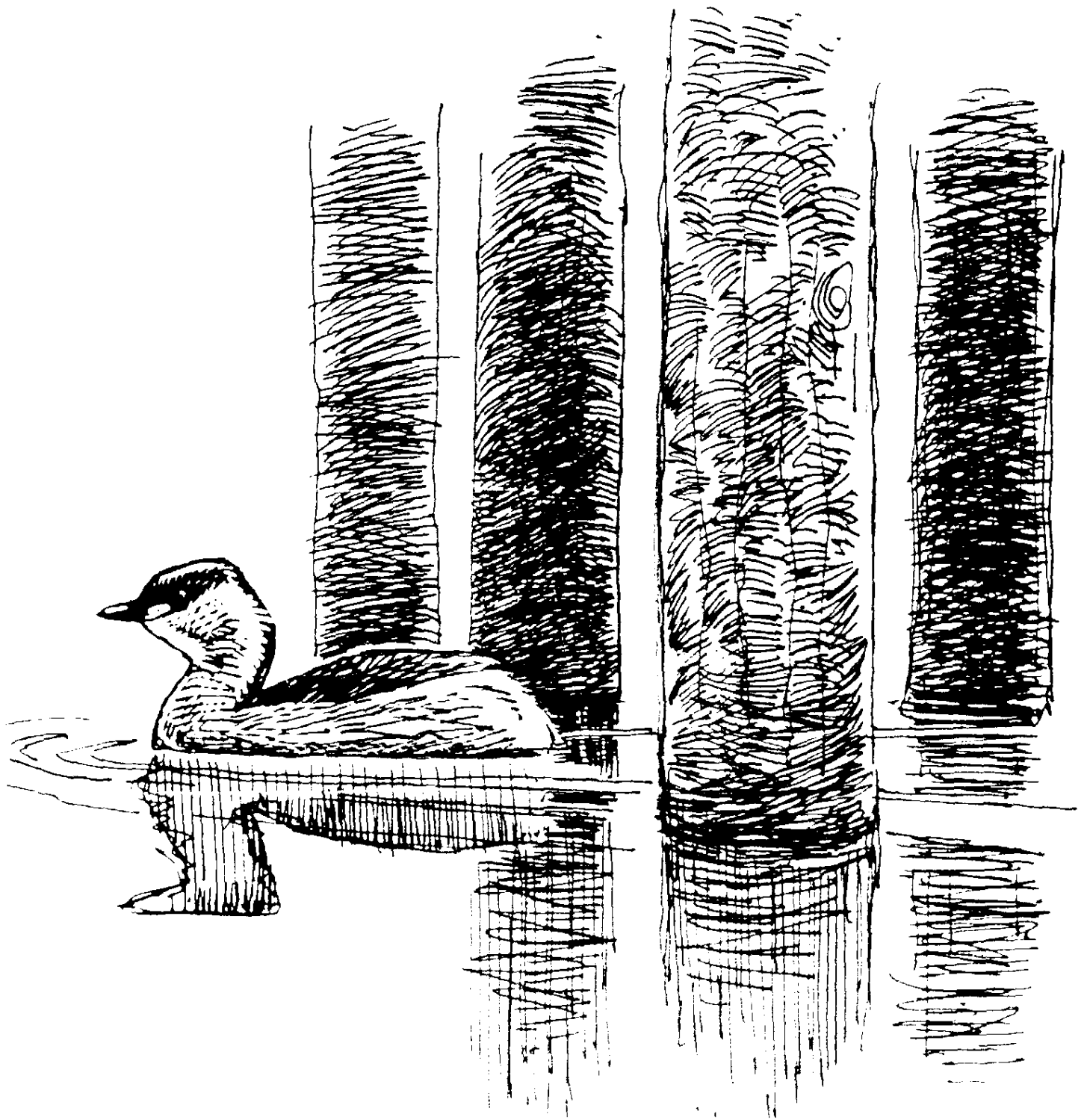
Selv om det er litt dristig å ta havørna med blant vannfuglene, må det nevnes at denne arten nå observeres årlig i fylket i vinterhalvåret. Denne vinteren ble 1 ind. sett i Lågendeltaet, hvor den (1 – 2 ind.) har blitt sett nokså regelmessig over lengre perioder i de seneste årene.

Sothøne

Også sothøna er blant de artene som har blitt mer regelmessig å se i løpet av de senere vintersesongene. Røykenvika i Randsfjorden er det sikreste vintertilholdssted, hvor det denne gang oppholdt seg 5 ind.

Kvartbekkasin

De få vinterfunnene vi har av kvartbekkasin er alle av nyere dato. Dette beror nok både på gradvis mildere vintrer og at vi har fått kunnskap om hvor det er aktuelt å lete etter arten. Årets 2 ind. befant seg på Toten, dvs. langs Rudsbekken på Bøverbru og langs Lenaelva.

Årets telling ga rekordnotering av dvergdykkeren med hele 6 individer totalt. Disse fordelte seg med 4 individer i Begnavassdraget, og 2 individer ved Beritknappen i Hunnselva.

Enkeltbekkasin

Enkeltbekkasinen er en minst like sjelden vintergjest som sin mindre slektning og er bare registrert to ganger tidligere i forbindelse med disse tellingene. Vinterens ene ind. oppholdt seg langs Lenaelva i Østre Toten.

Fiskemåke

Mjøsa rundt Gjøvik brygge har i alle vintre vært artens sikreste tilholdssted. Slik ble det også denne vinteren med 81 av totalt 103 ind. De øvrige ind. befant seg på 3 andre lokaliteter i Mjøsa (11 ind.), i Randsfjorden (8 ind.), på Einavatnet (2 ind.) og i Lågendeltaet (1 ind.). Fiskemåka har for øvrig vist stor stabilitet gjennom hele registreringsperioden. Antall på over 100 ind. er likevel bare registrert i tre tidligere vintre (89/90, 97/98 og 00/01).

Gråmåke

Gråmåka har i løpet av de siste 20 årene etablert seg som en fast vintergjest med sterk tilknytning til våre to største innsjøer, Mjøsa og Randsfjorden. Antallet har vært sterkt varierende fra ca. 10 ind. til over 1000 ind. Årets resultat på 1062 ble ny størstenotering og denne gang fant vi hele 93% (992 ind.) i Lågendeltaet/nordenden av Mjøsa. Disse fuglene pendlet daglig mellom dette området og avfallsplassen på Roverudmyra. Utover dette ble arten sett nokså spredt over mesteparten av Mjøsa og Randsfjorden, samt 1 ind. på Einavatnet.

Svartbak

Nok en art som er i ferd med å bli årlig på disse vintertellingene. Av vinterens 14 ind. (som er ny størstenotering) hadde 7 ind. tilhold blant gråmåkene i Lågendeltaet/nordenden av Mjøsa. Også disse hadde daglige streif over mot den kommunale avfallsplassen på Roverudmyra. De øvrige 7 ind. ble sett på Mjøsa sørover til Gjøvik.

Lomvi

Etter den svært overraskende invasjonen i 1997 har arten vært sett hver vinter i våre to største innsjøer, men var nær ved å forsvinne etter den kalde vinteren 2002/03. Redningen var da ferjeråket mellom Horn og Bjoneroa i Randsfjorden, hvor noen få ind. søkte tilhold. Utrolig nok inntraff nye invasjoner av fugl både høsten i 2004 og 2005, riktignok av noe mindre omfang. Denne vinteren ble 3 ind. sett i Randsfjorden nord for Engnestangen.

Fossekall

Fossekallen hadde en ny bra vintersesong med 668 ind., som er det 6. høyeste antall siden tellingene startet for 30 år siden. Her må det likevel nevnes at antall undersøkte elvestrekninger har økt gradvis i løpet av disse årene.

Gudbrandsdalslågen kom også denne gangen ut med det klart høyeste antallet på 191 ind., dernest Ottaelva med 133 ind. Førstnevnte ligger nær gjennomsnittet for de seneste 30 årene, mens sistnevnte er ny størstenotering. Sammenlignet med tidligere år ble det også registrert relativt høyt antall i Sjoa (62 ind.). Vinterbestanden i Begna fortsetter å skuffe. Fra å ha vært fylkets ledende fossekallvassdrag i store deler av 1980-årene og til litt ut i 1990-årene, har antallet gått markert ned. Årets resultat på 91 ind. føyer seg inn i rekken med dårlige resultater, dvs. ca. halvparten av nivået i 1980-årene. Av elvestrekninger med bra konsentrasjoner trekkes spesielt fram Ottaelva mellom Lalm og Otta (103 ind.), Lågen mellom Vinstra og Harpefoss (44 ind.), Sjoa mellom Nedre Sjudalsvatnet og Russlii (39 ind.), Lågen mellom Sjoa og Kvam (35 ind.), Trettenstrykene (30 ind.) og Hunnselva (30 ind.).

Fossekallen hadde en meget god bestand i vinter. (Foto: Hans Sagstuen)

Gran Jern & Hage

Storgata 23 • 2750 Gran
Tlf. 61 33 27 77 • Faks: 61 33 27 80

Landbruk & Verktøy A/S

Postboks 113, 2712 Brandbu
Tlf. 61 33 48 04 – Fax 61 33 58 44

expert **BONUS**

Expert Bonus Gran Wiengården, tlf.: 61 33 97 00
Åpningstider: mandag - fredag 10.00 - 18.00, lørdag 10.00 - 15.00

HELE VEIEN

MB-Centret Bensin og Varme

v/Terje Aschim
2760 Brandbu

Tlf. 613 35 800

HOVSTJERN NATURRESERVAT

Ornitologisk rapport – 01.03.2007

Av Geir Høitomt og Jon Opheim

Fugleobservasjoner fra Gran kommune.

Knoppsvane på reir. Foto: Geir Høitomt

INNHold

1. **Innholdsfortegnelse**
2. **Innledning**..... side 239
3. **Observasjonsmateriale**..... side 240
4. **Hovstjern naturreservat**..... side 242
 - 4.1.Områdebeskrivelse
 - 4.2.Artsliste
 - 4.3.Artskommentarer
 - 4.4.Rødlistearter
 - 4.5.Sammendrag
5. **Observatører**..... side 255
6. **Litteratur**....., side 255

2. INNLEDNING

Denne rapporten oppsummerer kjente fugleobservasjoner i tre verneområder i Gran kommune på Hadeland. Hovstjern naturreservat, Jarenvatnet naturreservat og Røykenvika fuglefredningsområde ble alle vernet i 1990 som en del av verneplan for våtmark i Oppland fylke. Områdene dekker samlet et areal på 1812 dekar og beliggenheten er vist i figur 1.

Formålet med rapporten er å gi en oppdatert oversikt over fuglelivet i verneområdene. Det er lagt vekt på å utarbeide komplette artslister, beskrive enkeltartenes forekomst og gi en oversikt over hvilke fuglearter fra den norske rødlista som er påvist på lokalitetene.

Felles for de tre verneområdene er deres nærhet til bebyggelse, veier/jernbane og kulturlandskap. Således er lokalitetene og fuglelivet under et ikke ubetydelig press med hensyn til menneskelig aktivitet. Ferdsel og endret arealbruk/utbygging i randsonene og nærområdene vil kunne virke negativt inn på biologisk mangfold også innenfor de vernede våtmarksområdene. En oppdatert kjennskap til de ulike fugleartenes bruk av lokalitetene vil derfor være viktig kunnskap når konsekvensene av arealbrukssaker i nærområdene skal vurderes.

Hovstjern, Jarenvatnet og Røykenvika representerer en type våtmark som i Oppland er forbeholdt de søndre deler av fylket. Dette er lavtliggende næringsrike lokaliteter med innslag av "sørlige og varmekjære" fuglearter og tilsvarende vegetasjon. Iøynefallende vegetasjonselementer er takrør og dunkjevle, mens frodig og høgstammet lauvskog inngår i overgangssonene mellom våtmark og fastmark. Verneområdene har derfor stor pedagogisk verdi, innehar et rikt biologisk mangfold, er leveområder for mange sjeldne arter og har betydelige kvaliteter knyttet til rekreasjon og som nærmiljøets "grønne lunger".

Rapporten er skrevet av Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oppland v/Geir Høitomt og Jon Opheim, og er utarbeidet på oppdrag fra Statens Naturoppsyn.

3. OBSERVASJONSMATERIALE

Norsk Ornitologisk Forening avd. Oppland har samlet observasjoner av sjeldne fuglearter i fylket gjennom den *Lokale rapport- og sjeldenhetskomiteèn* (LRSK). Dette materialet er publisert jevnlig i foreningens tidsskrift Hujon. Alle disse årsrapportene er gjennomgått og relevante observasjoner er tatt med i denne rapporten. I tillegg er aktuelle rapporter og artikler som omhandler fuglelivet i de tre områdene gjennomgått, se egen litteraturliste.

Flere personer har i tillegg stilt sine feltnotater til disposisjon. En spesiell takk må rettes til Even Dehli og Bjørn Harald Larsen som har gitt mange innspill og mye verdifull dokumentasjon fra mange års aktivitet i de tre verneområdene. Det henvises ellers til liste over observatører bakerst i rapporten.

Det ble i 2006 foretatt flere registreringsturer til de tre områdene. Det ble under dette feltarbeidet lagt vekt på å utarbeide komplette artslistene for lokalitetene. Dette innebar at det ble vektlagt å påvise arter fra fuglegrupper som var lite dokumentert fra tidligere observasjoner, spesielt spurvefugl.

NORGESFØR
BONDENS TRYGGE VALG

HADELANDS BILLIGSTE SOLSIKKEFRØ !

2770 JAREN 61 33 68 20

Figur 1. Lokalitetenes beliggenhet.

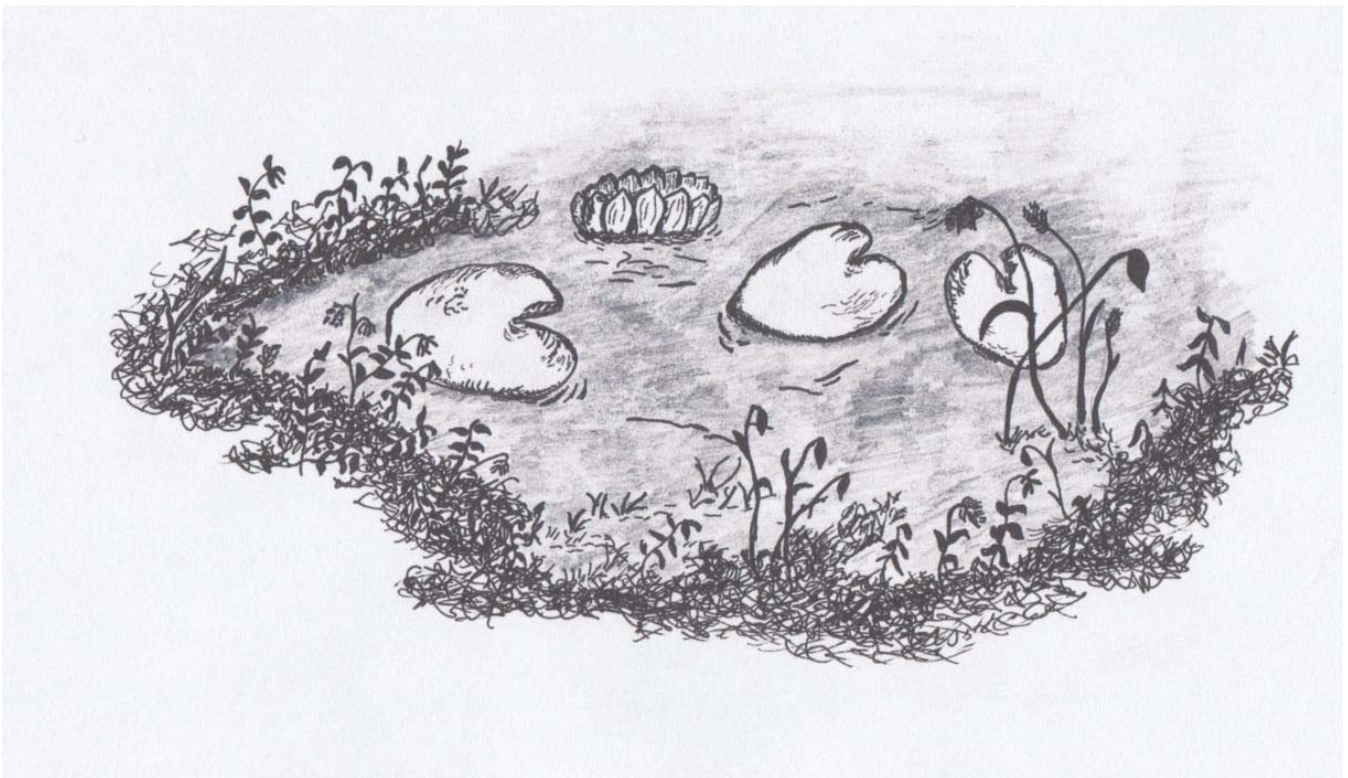
4. HOVSTJERN NATURRESERVAT

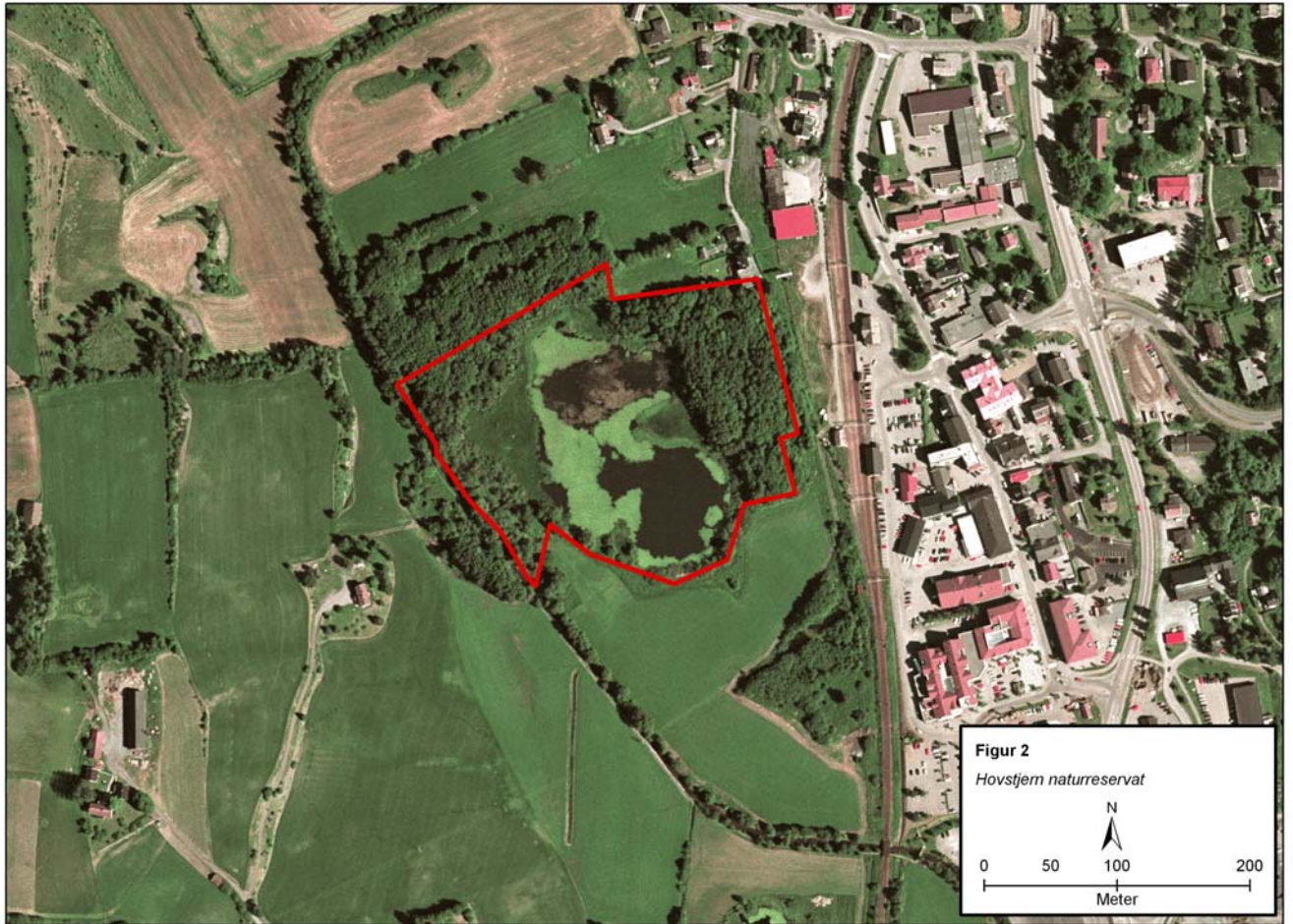
4.1 Områdebeskrivelse

Hovstjern ligger mellom Vigga og Gran sentrum og ligger 210 m.o.h. Verneområdet dekker et areal på 52 dekar, hvorav ca. 47 dekar er landareal (figur 2). Hovstjern er et næringsrikt lite tjern omkranset av lauvskog og dyrket mark. Like på vestsiden av tjernet renner Vigga, og vannstanden i tjernet varierer med vannstanden i elva som følge av en forbindingskanal. På grunn av stor næringstilførsel er Hovstjern i en gjengroingsfase.

På nord- og østsida av tjernet finnes en frodig høgstammet lauvskog dominert av bjørk og gråor, men også med innslag av alm. Kantsona langs tjernet består over lengre strekninger av tette vierkratt som gjør ferdsel nesten umulig. Den dyrkede marka som grenser inn til verneområdet i sør benyttes til korndyrking.

På grunn av den store næringstilførselen er vannflaten tjernet sommerstid nesten helt dekket av flytebladvegetasjon, hovedsakelig tjønnaks. Takrør, myrkongle og sivaks er dominerende planter i strandsonen.

Figur 2. *Hovstjern naturreservat*

Brandbu; libris

Storlinna 32 | 2760 Brandbu
Tlf: 61 33 49 70 | brandbu@libris.no
www.libris.no/brandbu

«Vi støtter det lokale fuglemiljøet !»

4.3. Artskommentarer Hovstjern naturreservat

Tabell 2 gir artscommentarer for de fugleartene som pr.1.1.2007 er påvist i Hovstjern naturreservat.

Tabell 2. Artscommentarer for observerte fuglearter i Hovstjernet naturreservat.

Tegnforklaring:

- H: Hekking påvist
h: Indikasjon på hekking
T: Opptre i trekktida, vår eller høst
S: Streifgjest som opptre tilfeldig og uregelmessig/svært sparsomt
J: Arten benytter reservatet som jaktområde/matletingsområde i hekketida/sommerhalvåret

- *** : Forekommer regelmessig og vanlig i aktuelt habitat
** : Forekommer regelmessig, men relativt fåtallig
* : Forekommer sporadisk og fåtallig

Art	Kode for forekomst	Kommentarer
Dvergdykker	S, *	Kun en observasjon foreligger: 1 individ 5.5.1974 (KHO)
Gråhegre	T, J, **	Observeres jevnlig vår, sommer og høst. Lokaliteten byr på fine jaktområder for denne arten. Følgende observasjoner er kjent: 1 individ 13.6.1991 (BHL), 1 juv. 1.7.1991 (BHL), 2 juv. 30.7.1991 (BHL), 1 juv. 19.7.1992 (BHL), 1 ind. 30.5.1995 (BHL), 2 ind. 3.8.1995 (BHL), 3 individer 2.5.1998 (ED), 2 individer 22.4.1999 (ED), 2 individer 5.5.2001 (ED), 2 individer 19.7.2006 (GHØ), 3 individer 1.8.2006 (ED).
Knoppsvane	H, **	Knoppsvane er en regelmessig hekkefugl i verneområdet (1 par). 1 par fikk fram 6 unger i 1989 og gikk til Jarevatnet med kullet 7.6. (OD), 1 par med 5 unger 22.6.1990 (BHL), 1 rugende individ 25.4.1991 (BHL), 1 par hekket 1997 (ED), 1 par med reir 26.5.1998 (BHL), 1 par med reir 15.5.1999 (ED), 1 par med reir 29.5.2000 (ED), 1 rugende individ 22.5.2002 (BHL), 1 par med reir (ruget) 8.5.2003 (ED), 1 par med reirbygging våren 2004 (ED) og 1

		<p>rugende individ 11.5.2004 (BHL), 1 rugende individ 16.6.2005 (ED).</p> <p>Vinterobservasjoner: 2 voksne og 1 juv. 4.12.2000 (BHL)</p>
Sangsvane	H, *	<p>Tidligere indikasjoner på hekkforsøk og vellykket hekking gjennomført i 2006. Observasjonsmaterialet oppsummeres slik: 1 par med hekkeadfærd sommeren 1991 (bl.a. mistanke om at hunn gikk av reir 4.5) (BHL), varslende par 29.5.1992 men ingen reirfunn (BHL), 1 par sommeren 1993, hannen varslet svakt ved besøk 17.6, men hekking ikke konstatert (BHL, KH), 1 svakt varslende individ 23. og 26.5.1994 (BHL), 1 svakt varslende individ 30.5. og 21.6.1995 (BHL), 1 svakt varslende individ 19.7.1996 (BHL), 1 individ 28.9.1996 (JOP, SL), 2 individer 5.5.2001 (ED), 1 hekkende par fikk fram 5 unger sommeren 2006 (ED, GHØ).</p> <p>Vinterobservasjoner: 14 ad. 4.12.2000 (BHL).</p>
Kortnebbgås	S, *	<p>Kun en observasjon foreligger: 8 individer 7.10.1995 (BHL).</p>
Brunnakke	T, **	<p>Regelmessig trekkgjest vår og høst i beskjedne antall. Største kjente antall er 22 individer 15.5.2006 (GHØ).</p> <p>Sommerobservasjoner: 2 hanner og 1 hunn 19.7.1992 (BHL), 1 hann 14.7.1995 (BHL), 2 hanner 3.8.1995 (BHL).</p> <p>Vinterobservasjoner: 18 individer 4.12.2000 (BHL).</p>
Krikkand	T, **	<p>En art som opptrer i beskjedne antall på vår- og høsttrekk. Av kjente observasjoner vår og høst foreligger: 10 individer 6.5.1978 (TØS), 13 individer 25.4.1991 (BHL), 7 individer 7.10.1995 (BHL), 4 hanner 29.5.2006 (GHØ), 2 hanner 15.6.2006 (GHØ).</p> <p>Sommerobservasjoner: 1 hann 21.6. og 1 par 3.8.1995 (BHL).</p>
Stokkand	H, T, ***	<p>"Hekkefugl i Hovstjernet" (Hals 1980), kull årlig (aldri mer enn ett) første halvdel av 1990-tallet (BHL).</p>

		Av store antall fra ulike årstider nevnes: 26 hanner 15.6.75 (JOP), 60 hanner 30.7.1991 (BHL), ca. 65 individer 28.9.1996 (JOP, SL).
Stjertand	T, *	Følgende observasjoner foreligger: 1 hann 23.5.1994 (BHL), 1 par 23.5. (KRU) og 26.5.1994 (BHL).
Knekkand	H, T, *	Hekkefunn gjort i 1971 idet 1 hunn med 8 unger ble påvist 17.8. (LK). Ellers foreligger følgende observasjoner: 1 hann 14.5.1975 (JOP), 1 par 26.5.1975 (JOP), 2 hanner 18.5. og 19.5.2001 (OJL).
Skjeand	T, *	Følgende observasjoner foreligger: 1 par 14.5.1975 (JOP), 1 hann 11.6.1975 (JOP), 2 hunner og 1 hann 11.5.1978 (Østbye 1978), 1 par 23.5.1994 (KRU).
Taffeland	S, *	Følgende observasjon foreligger: 1 par 17.5.1977 (AOM, WS, TØS).
Toppand	H, T, **	Ett hekkefunn er kjent: 1 hunn på reir 15.5.1999 (ED). Forekommer i beskjedne antall vår og høst. Største kjente observasjon er 11 individer 15.6.75 (JOP).
Svartand	S, *	Kun en observasjon foreligger: 1 hann 12.5.1975 (JOP).
Kvinand	T, *	Forekommer i beskjedne antall vår og høst. Største kjente observasjon er 11 individer 29.5.2006 (GHØ).
Laksand	T, *	Forekommer i beskjedne antall vår og høst. Største kjente observasjon er 20 individer 22.4.1999 (ED).
Hønehauk	J, *	1 jaktende individ 17.4.2006 (GHØ).
Spurvehauk	J, *	1 jaktende individ 19.7.2006 (GHØ).
Fiskeørn	S (J?), *	Kun en observasjon foreligger: 1 individ 2.5.1998 (ED)
Sivhøne	H, J, **	Regelmessig hekkefugl (1-2 par). Observasjonsmaterialet oppsummeres slik: Sett våren 1971 (LK), 1 juv. 17.8.1971 (LK), 2 individer 7.5.1976 (JOP, SMS), 2 juv. 28.7.1978 (BHL), 1 par med 3 unger 19.8.1979 (AHA), 1 par med 6 pull samt 1 ad. 9.6.1991 (BHL), 1 juv. 30.7.1991 (BHL), 1 ad. 19.7. og 29.7.1992 (BHL), 1 individ 23.5.1994 (KRU, BHL), 1 ad. 3.8.1995 (BHL), 1 individ 14.5.2002 (ED). Arten ble ikke observert på lokaliteten i 2006.

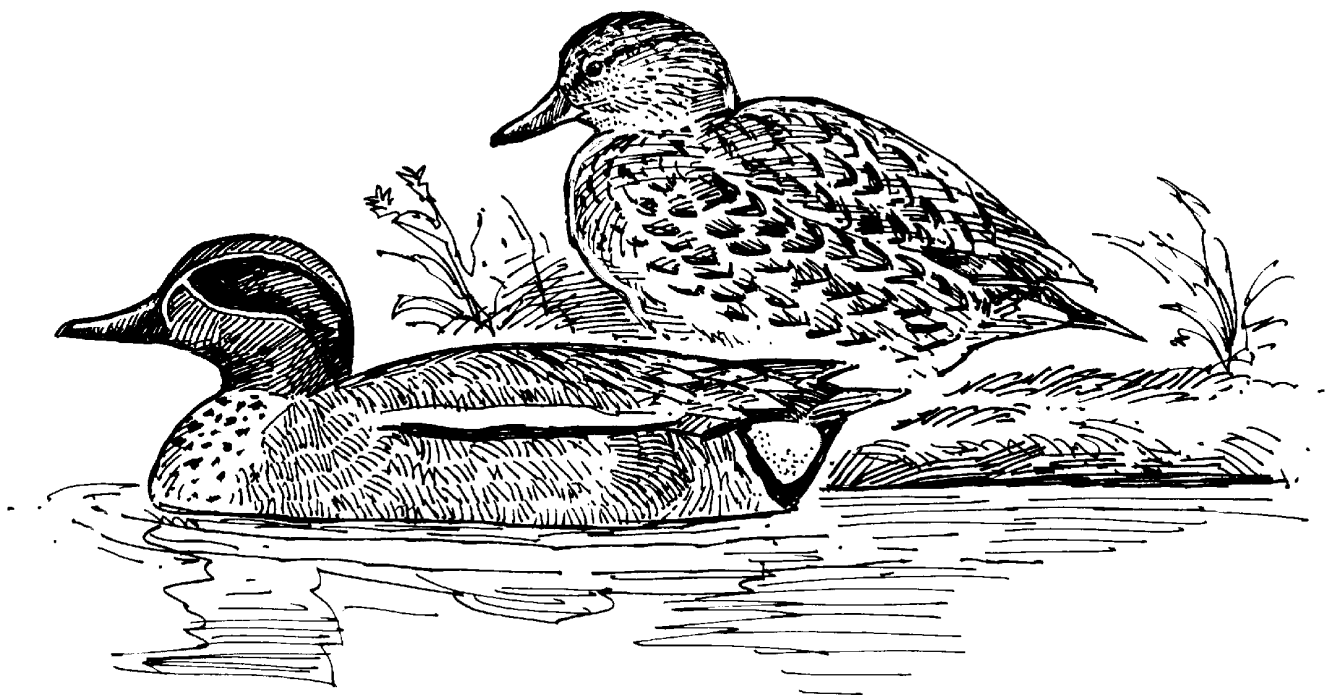
Sothøne	H, T, **	Regelmessig hekkefugl (1-2 par). Observasjonsmaterialet oppsummeres slik: 1 par med reir 11.6.1975 (JOP), 1 reir med 8 egg 17.5.1978 (TØS, JEN), 1 par med 2 unger 5.8.1980 (Hals 1980), 2 varslende individer i hver sin ende av vatnet 16.5. og 9.6.1991 (BHL), minimum 2 hekkende par 1992 (BHL), 1 varslende individ 19.7.1996 (BHL), 1 par med reir og 2 voksne individer 26.5.1998 (BHL), 5 individer 22.4.1999 (ED), 1 individ 5.5.2001 (ED), 1 individ 14.5.2002 (ED), 3 individer 22.5.2002 (trolig 3 hekkende par) (BHL), 1 individ 8.5.2003 (ED), minimum 5 individer 26.5.2006 (ED).
Dverglo	T, *	Spredt trekkgjest på våren i randsonen til verneområdet (dyrket mark). Følgende observasjoner er kjent: 1 individ 2.5.1998 (ED), 3 individer 5.5.1998 (ED), 1 individ 26.5.2006 (ED).
Vipe	H, T, *	Spredt trekkgjest på våren i randsonen til verneområdet (dyrket mark). Største kjente antall er 30 individer 15.4.1999 (ED). Hekker trolig jevnlig i randsonen til verneområdet (dyrket mark). Men få observasjoner foreligger. Konkrete hekkefunn er beskrevet slik: 1 par hekket på jordet sør for området i 1978 (Østbye 1978), 1 hekkende par på dyrket mark ved tjernet i 1992 (BHL), 2 par hekket ved tjernet 26.5.2006 (ED)
Brushane	S, *	2 individer 17.5.1978, spredte individer av arten er også observert på vårtrekket tidligere år (Østbye 1978). Det er ikke kjent observasjoner utover dette.
Enkeltbekkasin	h, T, **	Trolig regelmessig på vår- og høsttrekk. Verneområdet kan være egnet hekkebiotop for arten. Største kjente antall er: 16 individer 6.5.1978 (Østbye 1978).
Rugde	S (T?), *	Ukjent status. Kun to observasjoner er notert: 1 individ 7.6.1997 (ED), 1 individ skremt opp i området 1.5.2006 (GHØ).
Småspove	S, *	Kun en observasjon foreligger: 1 individ 17.5.1978 (Østbye 1978),
Rødstilk	T, *	Trolig spredt trekkgjest vår og høst. Største kjente antall er 5 individer 17.5.1977 (WS, AOM, TØS).
Gluttsnipe	T, *	Regelmessig trekkgjest vår og høst. Raster i randsonen til verneområdet (dyrket mark). Største kjente antall er 8 individer 29.5.2006 (GHØ).

Skogsnipe	T, *	Regelmessig trekkgjest på våren i randsonen til verneområdet (dyrket mark). Største kjente antall er 16 individer 17.5.1978 (Østbye 1978).
Grønnstilk	T, *	Regelmessig trekkgjest på våren i randsonen til verneområdet (dyrket mark). Største kjente antall er 20 individer 17.5.1978 (Østbye 1978).
Strandsnipe	T, *	Regelmessig trekkgjest på våren i randsonen til verneområdet (dyrket mark). Største kjente antall er 8 individer 15.5.2006 (GHØ).
Hettemåke	H, *	Tidligere hekkefugl som nå kun opptrer sporadisk i verneområdet. Tidligere hekkefunn: Liten hekkekoloni 1975 (JOP), 30-40 par hekkende Skotterudputten/Hovstjern 1980 (Hals 1980), hekking (20 –25 individer sett) 15.6.1975 (JOP), minst 4 hekkende par 1978 (TØS), 25-30 hekkende par i 1989 (BHL), min. 100 hekkende par 29.5.1992 (BHL), 10 individer på reir samt 40 individer 23.5.1994 (BHL), 9 varslende fugler 21.6.1995 (BHL), 6-7 varslende fugler 1.6.1996 (BHL).
Fiskemåke	S, *	Opptrer sporadisk i verneområdet. Følgende observasjoner er notert: ”få eksemplarer” 17.5.1977 (Østbye 1978), 2 individer 24.4.2006 (GHØ).
Gråmåke	S, *	Kun en observasjon foreligger: 1 ad. 3.5.1991 (BHL).
Ringdue	H, T, **	Reirfunn gjort 15.6.2006 (GHØ). Utover dette ble arten observert jevnlig våren 2006 (GHØ).
Hornugle	S (J?), *	1 individ 26.5.1975 (JOP).
Tårnseiler	J, ***	Arten sees i stort antall på næringssøk over området utover sommeren (Østbye 1978). Også i 2006 ble ansamlinger observert jaktende over Hovstjern ved flere anledninger (GHØ).
Flaggspett	J, **	Enkeltindivider på matsøk observert i lauvskogen ved tjernet 6.5. og 29.5.2006 (GHØ).
Sanglerke	h, T, **	Observert på dyrket mark nær tjernet og i kantsone 17.4.2006 (GHØ). Også sett i sangflukt over dyrket mark på denne dagen.
Sandsvale	J, **	Noen individer (mindre enn 10) sammen med låvesvaler/taksvaler 19.7.2006 (GHØ).
Låvesvale	J, ***	Arten sees i stort antall på næringssøk over området utover sommeren (Østbye 1978). Ble også påvist i mindre ansamlinger over tjernet sommeren 2006 (GHØ).
Taksvale	J, ***	Arten sees i stort antall på næringssøk over området utover sommeren (Østbye 1978). Ble også påvist i

		mindre ansamlinger over tjernet sommeren 2006 (GHØ).
Heipiplerke	T, *	Minimum 15 individer i kantsone mot dyrket mark 10.5.2006 (GHØ).
Gulerle	T, **	Trolig regelmessig trekkgjest vår og høst i beskjedne antall. Følgende observasjoner er notert: 6 individer 17.5.1978 (Østbye 1978), 2 individer 23.5.1994 (BHL), 3 individer 29.5.2006 (GHØ).
Vintererle	S, *	Kun en observasjon foreligger: 1 individ 5.5.2001 (ED)
Linerle	T, J, **	Vanlig forekommende i området.
Fossefall	S, *	1 individ i flukt langs Vigga 1.5.2006 (GHØ).
Gjerdsmett	H, T, **	Vinterfunn: 1 individ 25.12.2000 (ED)
Jernspuv	h, T, **	Status for arten er dårlig kjent, men hørt i området våren 2006 (GHØ).
Rødstrupe	H, T, **	Trolig relativt vanlig forekommende i verneområdet. 1 ad. med mat i nebbet 15.6.2006 (GHØ).
Blåstrupe	T, *	2 hanner observert i kantsone mot dyrket mark 15.5.2006 (GHØ).
Rødstjert	T, *	Hørt syngende 5.5.2001 (ED).
Svarttrost	H, T, **	”Ett par hekket trolig i området” (Østbye 1978). Hekking ble ikke påvist i 2006, men arten ble observert relativt hyppig vår og sommer (GHØ).
Gråtrost	H, T, ***	”Vanlig hekkefugl i krattbeltet rundt tjernet” (Østbye 1978) hvor den også ble påvist hekkende i 2006 (GHØ).
Rødvingetrost	H, T, ***	Reirfunn gjort 15.6.2006 (GHØ). Utover dette flere observasjoner våren 2006 (GHØ).
Gresshoppe-sanger	S, *	1 syngende individ 3. – 15.6.1983 (ODE)
Busksanger	S, *	1 individ 28.6. – 7.7.1976 (ODE). Dette var andre observasjon av arten i Norge.
Myrsanger	S, *	2 syngende individer ved Gran stasjon (trolig Hovstjern) 15.6.1980 (Hals 1980)
Rørsanger	h, **	Observed flere ganger sommeren 1979 og 1980 (AHA), 1 syngende hann og ytterligere 2 individer 6.7.1992 (BHL), 1 syngende individ 21.6.1995 (BHL)
Gulsanger	h, **	Trolig hekkefugl i verneområdet. I 2006 er disse observasjonene notert: minst 3 syngende hanner 14.6. (ED), 1 syngende individ 15.6 (GHØ) og 2 syngende individer 29.5. (GHØ).
Tornsanger	h, *	Følgende observasjoner er kjent: 1 syngende hann

		23.5.1994 (BHL), 2 syngende hanner 6.6.1998 (NOF-ekskursjon), 1 individ 14.5.2002 (ED)
Hagesanger	h, T, **	Trolig hekkefugl i verneområdet da arten ble hørt synge jevnlig våren 2006 (GHØ).
Munk	H, T, **	Trolig fast hekkefugl i verneområdet. 2 par hekket ved tjernet (Østbye 1978) og påvist syngende våren 2006 (GHØ).
Bøksanger	h, *	1 syngende individ 15.6.2006 (GHØ).
Løvsanger	H, T, ***	Vanlig forekommende.
Gransanger	T, *	Kun en observasjon er kjent: 1 individ 7.10.1995 (BHL).
Svart-hvit fluesnapper	h, T, **	Trolig regelmessig hekkefugl i nær tilknytning til verneområdet. 2 par hekket trolig i utkanten av krattskogen på østsiden av området (Østbye 1978), og minimum 1 par i oppsatt holk i hage som grenser inn til reservatet i 2006 (GHØ).
Stjertmeis	T (h?), *	5 individer 10.4.2006 (GHØ).
Blåmeis	h, T, **	Østbye (1978) nevner ca 50 individer 13.9.1978. Trolig regelmessig forekommende i verneområdet.
Kjøttmeis	h, T, **	Østbye (1978) nevner ca 50 individer 13.9.1978. Trolig regelmessig forekommende i verneområdet.
Nøtteskrike	J, **	Observert et fåtall ganger i 2006 (GHØ).
Skjære	H, J, ***	"Vanlig hekkefugl på lokaliteten" (Østbye 1978). Regelmessig forekommende også i 2006 (GHØ).
Kaie	J, ***	Av store antall nevnes: 200 individer 28.7.1978 (Østbye 1978), 150 individer 1.7. og 200 individer 20.7.1991 (BHL)
Kråke	J, **	Forekommer regelmessig i verneområdet hele året.
Stær	T, J, **	Overnattingsplass på 1970-tallet, trolig mange 100 (BHL), "benytter området til næringssøk og overnattingsplass utover sommeren" (Østbye 1978). Arten er betydelig mindre vanlig nå og ble ikke påvist i store ansamlinger i 2006.
Gråspurv	T, J, *	Ukjent status. Av store antall nevnes: 200 gråspurv/pilfink ved tjernet 30.7.1991, trolig flest pilfink (BHL). Arten ble ikke påvist i 2006.
Pilfink	h, T, J, **	Ukjent status. Av store antall nevnes: 200 gråspurv/pilfink ved tjernet 30.7.1991, trolig flest pilfink (BHL). Kun spredte observasjoner i 2006.
Bokfink	H, T, ***	Regelmessig hekkefugl og tallrik i trekktiden vår og høst 2006 (GHØ).
Bjørkefink	T, **	Regelmessig i trekktida vår og høst, bl.a. nevnes ca. 200 individer 1.5.2006 (GHØ).

Grønnfink	T, **	Regelmessig forekommende i trekktida vår og høst. Største kjente observasjon er ca. 30 individer 13.9.1978 (Østbye 1978).
Stillits	h, *	1 individ 19.7.1996 (BHL), 1 individ 6.6.1998 (NOF-ekskursjon).
Tornirisk	S, *	Kun en observasjon foreligger: 5 individer 11.5.1998 (ED)
Gråsisik	T, **	Status er dårlig kjent, men opptrer trolig regelmessig i verneområdet. Største kjente antall er 50 individer 5.10.2001 (BHL).
Rosenfink	h, *	Hørt syngende 29.5.1998 (ED). Arten ble ikke påvist i 2006.
Gulspurv	h, T, **	Observerert på dyrket mark og i kantsoner i verneområdet i 2006 (GHØ).
Sivspurv	H, T, ***	”Vanlig hekkefugl. Minst to par hekket i år ved tjernet” (Østbye 1978). Flere hekkende par også sommeren 2006 (GHØ).

4.4. Forekomst av rødlistede fuglearter i Hovstjern naturreservat.

Tabell 3 gir en oversikt over fuglearter fra den norske rødlista (Kålås 2006) som er påvist i Hovstjern naturreservat pr. 1.1.2007.

Tabell 3. Forekomst av rødlistede fuglearter i Hovstjernet naturreservat.

<p><u>Tegnforklaring</u> rødlistekategorier (etter Kålås 2006): RE: Utdødd i Norge CR: Kritisk truet EN: Sterkt truet VU: Sårbar NT: Nær truet DD: Datamangel</p>	<p><u>Tegnforklaring forekomst:</u> H: Hekking påvist h: Indikasjon på hekking T: Opptreter i trekktida, vår eller høst S: Streifgjest, opptreter tilfeldig og uregelmessig/svært sparsomt J: Arten benytter reservatet som jaktområde/matletingsområde i hekketida</p> <p>*** : Forekommer regelmessig og vanlig i aktuelt habitat ** : Forekommer regelmessig, men relativt fåtallig * : Forekommer sporadisk og fåtallig</p>
---	--

Art	Rødliste-kategori	Status	Kommentar
Dvergdykker	NT	S, *	En observasjon foreligger fra 1974.
Sangsvane	NT	H, *	1 par gjennomførte vellykket hekking i 2006.
Stjertand	NT	T, *	Flere funn foreligger fra vårtrekket.
Knekkand	EN	H, T, *	Vellykket hekking påvist i 1971. Spredte funn fra vårtrekket.
Fiskeørn	NT	S (J?), *	En observasjon er kjent fra 1998. Egnet jaktområde.
Hønseskauk	VU	J, *	En observasjon foreligger fra 2006. Egnet jaktområde.
Sivhøne	NT	H, J, **	Hekkeområde for 1-2 par.
Dverglo	NT	T, *	Flere observasjoner fra vårtrekket.
Vipe	NT	H, T, *	Hekker i tilgrensende områder/randsone (1-2 par). Regelmessig på vårtrekket.
Brushane	DD	S, *	Få funn foreligger, ingen fra de senere år.

Hettemåke	NT	H, *	Tidligere fast hekkefugl med opptil 100 hekkende par i 1992.
Sanglerke	NT	h, T, **	Observeres på tilgrensende dyrket mark og i randsonen mot tjernet.
Gresshoppesanger	VU	S, *	En observasjon foreligger fra 1983.
Bøksanger	NT	h, *	En observasjon foreligger fra 2006. Egnet hekkeområde.
Stær	NT	T, J, **	Tidligere fast overnattingsplass for flere 100 individer, nå betydelig sjeldnere.

ei krone her og ei krone der...

Hos KIWI vinner du hver gang.
Faste, lave priser og Norges tøffeste garantier

DOBBELT PRIS TILBAKE

Kvalitetsgaranti på frukt og grønnsaker. Dobbel pris tilbake hvis du ikke er fornøyd.

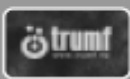

HOLDBARHETSGARANTI
I VÅRER GRATIS

Holdbarhetsgaranti
Finner du en vare som går ut på dato i dag eller i morgen, får du varen gratis. (gjelder ikke brød og bakervarer)

DU FÅR HVER 4. LIBERO BLEIEPÅKE UTEN Å BETALE FOR DEN.

Bleieskiftavtale
Du får hver 4. Libero bleiepakke du handler uten å betale for den.

MEISEBOLLER OG FUGLEFRØ. BRANDBU. 61 33 46 55

4.5. Sammendrag fuglelivet i Hovstjern naturreservat.

Hovstjern har sin hovedfunksjon som hekkeområde for vannfugl og spurvefugl. Lokaliteten tiltrekker seg også imidlertid et ikke ubetydelig antall trekkende fugl vår og høst. Totalt er 87 fuglearter observert i Hovstjern naturreservat (tabell 1), av disse artene er 32 vannfuglarter.

Som hekkeområde er det næringsrike Hovstjernet attraktivt for flere krevende fuglearter. Hekkefaunaen omfatter arter som sangsvane, knekkand, sivhøne og sothøne (tabell 2). I sommerhalvåret er innslaget av sangere betydelig i verneområdet, og gjennom årene er både gresshoppesanger, myrsanger, busksanger, rørsanger, gulsanger og bøksanger registrert. Hovstjern framstår dermed som en oase med et spennende, variert og "krevende" fugleliv. Totalt 34 fuglearter er påvist/antatt hekkende i naturreservatet.

Tabell 3 viser at 15 fuglearter fra den nasjonale rødlista er påvist i verneområdet. Dette er et høyt tall for en lokalitet av såpass beskjedne størrelse, og tallet understreker Hovstjernets viktige funksjon som fuglelokalitet. Av rødlisteartene er 11 arter i kategorien *Nær truet (NT)*, 2 arter i kategorien *Sårbar (VU)*, 1 art i kategorien *Sterkt truet (EN)* og 1 art er plassert i kategorien *Datamangel (DD)*. 7 rødlistearter er påvist hekkende/antatt hekkende i verneområdet.

Fuglelivet knyttet til Hovstjern synes å ha gjennomgått relativt få endringer siden fredningstidspunktet. Iøynefallende er det imidlertid at artene hettemåke og stær har hatt en betydelig tilbakegang de senere år. Denne utviklingen er sammenfallende med tilsvarende trend i de øvrige deler av Oppland (og Norge). Nyetablert hekkefugl er sangsvane, en art i markert framgang som nå er etablert som hekkefugl et fåtall steder også i Oppland. Forekomsten av sivhøne og sothøne synes å være noenlunde stabil med en anslått hekkebestand på 1-2 par for begge arter. Artene (spesielt sivhøne) kan imidlertid være vanskelige å observere i dette uoversiktlige tjernet.

Lauvskogen som omkranser tjernets østre og søndre ende har stor verdi for lokalitetens funksjon som hekkeområde. Et betydelig antall spurvefugl benytter denne delen av verneområdet som hekkeområde og til fødesøk. Med voksende alder vil denne skogen produsere en økende mengde død og døende ved. Dette vil på sikt gi ytterligere gunstige vilkår for mange insektspisende fuglearter. Lauvskogen fungerer også som en gunstig skjerm mot omkringliggende bebyggelse og annen menneskelig aktivitet.

5. OBSERVATØRER

AHA: Anders Hals	AOM: Arne Ola Mohn
BHL: Bjørn Harald Larsen	ED: Even Dehli
GHØ: Geir Høitomt	JEN: Jan Erik Nordrum
JOP: Jon Opheim	KHO: Kolbjørn Hoff
KRU: Kristen Rudstad	LK: Lars Kapelrud
OJL: Ole Jørgen Liodden	SMS: Svein Martin Søgner
TØS: Thor Østbye	WS: Werner Sundfør

6. RELEVANT LITTERATUR.

Gaarder, G. 1990. *Knoppsvanas bestandsforhold i Oppland*. Fugler i Oppland 1990-1: 1-25

Gaarder, G. og Larsen, B.H. 1993. *Våtmarksområder av betydning for vannfuglfaunaen på Hadeland*. Hujon 19. 256-273.

Hals, A. 1980. *Aves Hadelandis-en oversikt over fugler observert på Hadeland*. Rapport. 33s.

Kålås, J.A., Viken, Å. og Bakken, T. (red) 2006. *Norsk Rødliste 2006 – 2006 Norwegian Red List*. Artsdatabanken, Norway.

Larsen, B. H. 1991. *Knoppsvanebestanden på Hadeland 1990*. Hujon 17: 131-139

Larsen, B. H. 1992. *Hekkebestand og hekkesuksess hos knoppsvane på Hadeland 1992*. Hujon 18: 168-170

Rolstad, J. og Rolstad, O. 1971. *To par toppdykkere med unger på Hadeland*. Fauna 24: 125

Sundfør, W. 1977. *Rapport om grovregistreringen av våtmarker i Oppland fylke 1977*.

Sundfør, W. 1979. *Ornitologisk verneverdige våtmarker i Oppland fylke. Rapport om våtmarksregistreringene i 1977 og 1978*.

Østbye, T. 1978. *Hovstjern, Gran kommune*. Rapport 14 s.

TUR PROGRAMMET for høsten 2007

Tranetelling:

Helga den 15. og 16. september

Kontaktperson: Jon Opheim kontaktes umiddelbart etter telling, evt. før om du har spørsmål.
tlf. mobil: 90503706 og fast tlf.: 612 74305

Utsira:

Langhelg den 27 - 30. september

Benytt denne muligheten til å besøke øya i havgapet, som kan skilte med rekord, når det gjelder antall arter. Det begynner å bli noen år siden vår første og eneste tur til Utsira. (se Hujon nr. 3-1998, side 220-221) Det hadde vært det beste om noen hadde tilgang på en større bil/minibuss. - Ta i så fall kontakt.
Turleder: Ragnar Ødegård - ragg56@gmail.com

Den internasjonale fuglehelga:

Helga den 6. og 7. oktober

Alt av fugl skal telles denne helgen.
Kontaktperson: Even Dehli, mob.nr. 975 09 911

TUR PROGRAMMET for høsten 2007

Vannfugltelling:

Helga den 15. og 16. desember

Medlemmer som ikke har deltatt på dette, og som ønsker å delta – ta kontakt med Jon i god tid før om dette, slik at dette kan organiseres i god tid. (helst før 1. desember)

Kontaktperson: Jon Opheim

tlf. mobil: 90503706 og fast tlf.: 612 74305

MØTE PROGRAMMET for høsten 2007

Medlemmenes aften:

Torsdag den 18. oktober

Medlemmene tar med egne bilder, det være seg lysbilder eller digitalbilder. Det vil ganske sikkert bli vist bilder fra både inn og utland. Møt opp på vårt eneste høstmøte, med eller uten bilder. Vi har fått mange nye medlemmer dette året, derfor håper vi å se mange nye ansikter denne kvelden.

Sted: Bjørns Kro på Vignes – kl. 18.30

Ville fugler og fugleinfluensaen

Handel med fjærkreprodukter har hovedskylden for spredningen av høypatogen fugleinfluensa av typen H5N1. En artikkel i tidsskriftet *Ibis* går kritisk gjennom argumenter for om ville fugler har betydning for spredningen av H5N1. Forfatterne konkluderer med at handel med fjærkre er hovedårsak til den globale spredningen.

Av Tomas Aarvak (29.03.2007)

En forskningsartikkel som er publisert i et britiske vitenskapelige tidsskriftet *Ibis* går kritisk gjennom argumenter for om ville fugler har betydning for spredningen av den høypatogene fugleinfluensaen H5N1. Økologene fra Station Biologique de la Tour du Valat og GEMI-CNRS i Camargue (Frankrike), Michel Gauthier-Clerc, Camille Lebarbenchon og Frédéric Thomas konkluderer med at menneskelig handel, da spesielt med fjærkre, er hovedårsak til den globale spredningen.

Høypatogen fugleinfluensa av subtypen H5N1 ble først påvist i november 1996 i sørøst Kina. Viruset spredte seg deretter gjennom det meste av Asia, for så å dukke opp i Afrika og Europa. Fra midten av 2005 ble ville fugler pålagt skylden for spredningen utenfor Asia. Dette etter oppdagelsen i mai 2000 av hundrevis av døde ville fugler i Quinghaihu-sjøen på det asiatiske høyplatået i Kina. Det er imidlertid klart at spredningen av viruset ikke følger de viktigste trekkrutene for ville fugler, men som en effekt av menneskets globalisering, følger de viktigste transport og handelsveiene. Handel med fjærkre og produkter fra dette synes å være den viktigste infeksjonsruten.

Vi får håpe denne påfuglen her på Raufoss, aldri kommer i befatning med fugleinfluensaen av typen: H5N1. (Foto: Per Åge Skålerud)

Under de tidligere utbruddene av høypatogen fugleinfluensa av typene H5 og H7 ble det vist at spredningen skyldtes menneskelig aktivitet, spesielt handel og transport av fjærfe og produkter fra disse. Den kommersielle handelen var årsaken til spredningen og opprettholdelsen av H5N1 i Sørøst-Asia inntil 2004, både via legal og illegal handel med fjærfe.

De påviste tilfellene med høypatogen fugleinfluensa i februar 2006 etter en periode med streng kulde ved Svartehavet viste at viruset kan bli spredt med ville fugler over kortere distanser, men det finnes ingen bevis for langdistansespredning så langt. Alt bevismateriale peker på den globale handelen med fjærfe som den viktigste årsaken til spredning av viruset. Det siste utbruddet i en kommersiell kalkunfarm i Suffolk, England i februar 2007 understreker igjen dette mønsteret.

Ville fugler, da spesielt vannfugler spiller en viktig rolle som reservoar for lavpatogene fugleinfluensaer. Svært høye tettheter med domestiserte dyr og høyt stressnivå hos disse, er faktorer som er gunstige for opprettholdelse, utvikling og spredning av virus, spesielt høypatogen influensa.

Artikkelen peker også på forhold som gjorde at ville fugler tidlig fikk skylden for utbruddene av fugleinfluensa. Selv etter at det var temmelig klart at ville fugler hadde lite med spredningen å gjøre, publiserte både Verdensorganisasjonen for dyrehelse (OIE) og FNs organisasjon for ernæring og landbruk (FAO) artikler hvor hovedfokuset var på ville fugler. Forbeholdenheten til FAO med å godta at handel med fjærfe var den viktigste årsaken til spredning av HPAI kommer neppe som en overraskelse ut fra det faktum at ett av organisasjonens formål er å utvikle internasjonal handel med jordbruksprodukter.

Paradoksalt nok så kan frykten for viruset og spredning av dette med ville fugler føre til en tilbakeføring av fjærfeoppdrett til mer gammeldags industriell oppdrett under trange kår, noe som medfører høyere risiko for utbrudd. Bedre dyrehelse og oppdrett som går i økologisk retning med flere frittgående dyr virker hemmende på viruset i motsetning til oppdrett av dyr i tette bestander (i bur) hvor virus ikke bare blir opprettholdt, men også får utvikle seg til farligere varianter.

All erfaring viser at bedre dyrehelse sammen med kontroll av sykdommen gjennom streng veterinærkontroll og kontroll med handelen over grensene er en suksessfull strategi.

Fugleinfluensa (Oppdatert 29.03.2007)

Fugleinfluensa er en dyresykdom som svært sjelden smitter mennesker. Erfaringen fra Asia og Tyrkia er at smitte skjer ved nær kontakt med syke eller døde fugler. Det er bare personer som har tett kontakt med smittede fugler eller deres avføring og andre kroppsvæsker som er utsatt for smitte. Det er ikke påvist sikker smitte mellom mennesker. Det har aldri blitt påvist sikker smitte fra ville fugler til mennesker. På verdensbasis har det blitt påvist mindre enn 300 tilfeller av smitte mellom fjørfe og mennesker, og mindre enn 200 dødsfall har blitt registrert.

Fugleinfluensaviruset H5N1 sprer seg nå til flere europeiske land og det er en økt sannsynlighet for at viruset også kommer til Norge.

Faren for at mennesker i Norge skal bli smittet av fugleinfluensa er svært liten. Vi bør likevel ivareta normale forholdsregler for beskyttelse mot bakterie- og virussykdommer, herav også fugleinfluensa:

Ikke ta på fugler som er døde eller virker syke. Vask hendene godt om du er kommet i skade for å ta på døde eller syke fugler.

Dersom man finner flere døde fugler innenfor et avgrenset område, skal man melde fra til Mattilsynets distriktskontorer på 06040 så raskt som mulig.

Barn skal oppfordres til å unngå kontakt med døde og syke fugler og fugleskitt.

Ved mating av villfugl bør man unngå direkte kontakt med fuglene. Etter håndtering av fuglebrett, frøautomater og lignende bør man vaske hendene godt. Vask hendene før måltider, og spesielt etter kontakt med fugler og dyr.

PORTRETTE

Denne gangen har portrettet beveget seg til Gjøvik, hvor Tor Arve Kristoffersen bor. Han har nok alltid interessert seg for fugler, men som for mange blir den liggende i dvale i perioder av livet. Heldigvis vender den tilbake for en del, slik den gjorde for Tor Arve. På begynnelsen av 1970 –tallet gikk det mye i fugl sammen med broren Hans Petter og kameratene. Broren satt for øvrig som leder av foreningen rundt 1980, men denne gangen er det Tor Arve det gjelder her i portrettet. Ta derfor vel i mot denne mannen her i Hujon nr. 3.

NAVN:	Tor Arve Kristoffersen
BOSTED:	Gjøvik
ALDER:	49 år
JOBB:	Barne og ungdomsarbeider

Kjerneområde: Liker meg godt i området rundt Gjøvik og langs med Mjøsa, og da spesielt på Svennesvollene, men også ved skogstjern rundt omkring. På sommeren er jeg hvert år oppe i Nord-Trøndelag og vandrer i fjellet og i lavlandet hvor jeg treffer på mye fugl.

På våren er Hornborgasjön i Sverige blitt et besøksmål, hvor jeg anbefaler fugleinteresserte å avlegge et besøk. Det er bare fantastisk. Har planer om Falsterbo til høsten.

Ornitologisk høydepunkt :

Det må bli det jeg oppdaget for ikke mange ukene siden, da jeg og bror min var ute og kikket etter horndykkere i distriktet. Vi var blitt tipset om funn av svarthalsdykkere på en mulig hekkelokalitet, og vi fikk se 3 voksenfugler der , Det som var ekstra spennende i de neste ukene, var om de fikk unger. Da jeg 14 dager senere dro tilbake til stedet, fikk jeg gleden og æren av å rapportere om 3-4 unger. Det var et stort øyeblikk, da jeg vet hvor sjelden denne arten er i Norge, og at det ikke er gjort mange funn av unger her i landet.

Tor Arve i felten

Favorittmåned, og hvorfor?

April-Mai er ei fin tid, våren , med det enorme livet som utspiller seg da med trekkfuglene som kommer og nye liv blir til. Jeg går aldri tur uten å ha med meg fotoutstyr og kikkert, og i vår og sommermånedene drar jeg gjerne ut ved 3 tida om natta for å oppleve det enorme livet i skogen

Er du ofte ute i naturen?

Ja så ofte jeg kan, og i alle fall i helgene, men jeg er så heldig å ha en jobb som gjør at jeg kan ta med meg barn på tur i skogen når jeg har lyst til det. (jobber blant annet på SFO) og vi har hatt et fuglekasseprosjekt hvor vi har hatt ukentlig turer og ført loggbok og filmet fugleungenes utvikling.

Hvor lenge har du vært medlem i NOF, avd. Oppland?

Ikke mer enn et par år, men har alltid hatt interessen, i alle fall tilbake til begynnelsen på 70 tallet, da bror min og alle kameratene hans som stakk innom (Østby'n, Karlsten og Roangen) for å nevne noen, men jeg fikk tidlig min første kanin og ble bitt av den basillen og har drevet med aktivt kaninoppdrett siden 72,da med utstilling som hovedinteresse, en hobby jeg fortsatt driver med, er også autorisert dommer innen eksteriørbedømmelse og farter en del rundt i Norden med det, men jeg må være ærlig å si at fuglene har tatt litt over i det siste, men har da en ca. 30 kaniner nå.

Hva er det som er så fascinerende med fuglelivet, og hva gir ornitologien deg?

At en aldri blir utlært, som med den andre hobbyen min, det er stadig noe nytt å lære, og jeg driver og spiller cd'er med fuglelåter for å kjenne flest mulig, men synes det er vanskelig, bror min er dyktig på det området, han har proffutstyr, og det er veldig ålreit å være med han ute, for han kan veldig mange.

Hvordan oppsto din interesse for fugl?

Det var som nevnt bror min og hans kamerater, men det har alltid fasinert meg og livet i trærne og i lufte er spesielt, og det er alltid moro og se en ny art. Jeg kan huske helt tilbake på slutten av 60 tallet da vi bodde nede i Gjøvik, hvor vi brødrene da startet noe vi kalte ” dyreklubben ” hvor mutter'n sydde jakkemerker til oss, og vi tegnet og skrev om fugler, og da hadde vi faktisk foringsplasser oppe i skogen, hvor vi da måtte gå til og vi hengte opp ulltepper som kamuflasje, og det funka. Det var ei artig tid.

Hva slags kikkert(er) bruker du i felt?

Jeg har et teleskop som jeg kjøpte ifra USA, ikke av de kjente merker, men grei nok, og jeg har akkurat kjøpt en Opticron 10 X 50, men det er foto jeg er mest opptatt av, og der har jeg utstyr som holder mål (Canon)

Har du noen favorittart(er), og hvorfor?

Jeg må jo si at når du har 10 000 traner rett foran deg, så blir du fasinert. Når sant skal sies har jeg egentlig ingen klare favoritter, selv om jeg knipset ca 1400 bilder nå i påsken ved Hornborgasjøen, men det er jo mye annet enn traner å se på der.

De store rovfuglene er jo også flotte, men det jeg nesten aldri har fått se på nært hold er ugler, selv om jeg har kasser i skogen (de er tomme), så hvis noen vet om plasser hvor det lar seg gjøre å fotografere, tar jeg gjerne mot en invitasjon.

En av favorittartene til Tor Arve er traner, og selv om det ikke er 10 000 traner på dette bildet, er det likevel et flott bilde Tor Arve har sendt med til portrettet.

Hva er din tristeste fuglehistorie?

Har ingen spesielle jeg kan komme på, men synes det er fælt å se fugler ligge påkjørt i veibanen og spesielt hvis en er så uheldig å kjøre på en selv, det synes jeg ikke noe om.

Hva kunne du tenkt deg å bruke mer ressurser på innen fugleverden, hvis tiden strakk til?

Prøve å verne mer av de områdene hvor en vet at trekkfuglene må lande for å få hvile, og ikke bare skyte og drepe dem, for at de spiser opp avlinger. Her har vi veldig mye å lære av svenskene. Et bedre samarbeid mellom myndigheter og grunneiere hadde vært på sin plass.

Hvilket område hadde du gjerne sett vernet?

Den jeg først og fremst tenker på er det området oppe i Nord-Trøndelag, hvor kortnebbgåsane er nede og beiter, men hvor da det er om å gjøre og få dem skutt på tur nordover, tragisk.

Hva anser du som den største trusselen mot fuglelivet i vårt fylke?

Vet ikke om det er så veldig store trusler, men forurensing er jo alltid en trussel mot alt liv, men er litt grønn på dette området.

Hva synes du om medlemsbladet Hujon?

Jeg synes at Hujon er blitt et veldig bra tidsskrift, med fargebilder og en fin layout. Jeg må jo innrømme at statistikk på statistikk fra 70 og 80 tallet i de tidlige numrene ble fort hoppet over. Jeg mente vel at de som hadde veldig interesse for disse kunne be om å få dem tilsendt på lausark, tror personlig at mange hoppet over disse gamle statistikkene.

Hva kunne man gjort for å gjøre Hujon til et enda bedre medlemstidsskrift? Slik det har blitt nå tror jeg bare vil føre til at bladet blir bedre og bedre for hvert nummer, så det ser veldig lovende ut.

Hvilke ønsker og visjoner har du når det gjelder turer og møter?

Jeg har dessverre ikke hatt mulighet til å komme på noen møter, men håper å bevege meg dit i den nærmeste framtid, så jeg må i grunnen vente med å svare på det til jeg får vært på noen møter, men de er helt sikkert interessante, det samme gjelder sikkert turene.

Bruker du den eksisterende internettsiden, og hvilke forhåpninger har du til ei ny side som virkelig kan gi oss de brukermulighetene som ei slik side bør inneholde?

Den bør fornyes og oppgraderes, da den fremdeles ligger ute med aktivitetsprogram for 2006 på åpningssida, men ettersom jeg forstår er ei ny side på gang, og da er jeg trygg på at den blir bra.

Har du forslag på saker som du mener styret vektlegger for lite?

Nei, jeg synes styret jobber bra og det har ei fin geografisk spredning, med garvede fugleekspertes, så de har full tillit.

Har du noen gode råd når det gjelder fremtiden og rekrutteringen?

Jeg tror vi bør begynne på småskolenivå og lære barn om livet i skogen og interessen for fugler og dyr så tror jeg de etter hvert fatter interesse for dette og kommer som medlemmer, det inntrykket sitter jeg igjen med etter disse prosjektene jeg har drevet på SFO, hvor 25 unger først fikk bygge sin egen fuglekasse og ta med hjem og henge opp, og da vi laget noen ekstra og hengt opp ovenfor skolen, var interessen for å gå tur i skogen der med en gang. Jeg har også fått tilbakemeldinger fra foreldre som kan fortelle at barna deres er veldig ivrige på de kassene den fikk med hjem, og oppdaget at det nå plutselig var liv der. Det er koselig å høre.

Hvordan kan og bør styret engasjere medlemsmassen vår?

Ved å utgi et blad som fenger, og det har de i aller høyeste grad klart å få til nå, med fargebilder og det hele, og samtidig få ei fengende internettside, hvor styret er presentert med bilder, så medlemmene og andre vet hvem de er osv.

Er du medlem i andre fugl/naturvernforeninger?

Nei, ikke annet enn NOF sentralt, men har mange linker liggende på PC'en til andre foreninger, både inn og utland.

INFORMASJON OM INTERNETTSIDEN

Selv om den eksisterende internettsiden ikke gir de aller største utfoldelsesmulighetene, når det gjelder bruker menyer, så kan det opplyses at man kan finne aktuell informasjon fra styre -og komiteer om man går inn på menyen: ”**diskusjonsforum**” Slik siden fungerer i dag er dette eneste muligheten til å informere dere gjennom nettsiden. – Det er bare å beklage, men vi håper ting begynner å skje snart, når det gjelder å få ei side som fungerer 100 %.

HURTIGRUTEN SOM ”FUGLETÅRN”?

Jeg var en av ganske mange fra Oppland og Hedmark som var på Biri den 16. mars og hørte på Håkon Heggeland fra Sandefjord som fortalte om fuglelivet gjennom året på Varangerhalvøya og i Øst-Finnmark. Foredraget ble ledsaget av en lang rekke flotte lysbilder. Håkon hadde bodd i Vadsø i fire år, og han er nok en av de som kjenner fuglelivet i denne delen av Norge aller best. Han kunne bl.a. fortelle om ganske store antall av grønlandsmåke og polarmåke i havnene på Varangerhalvøya på ettervinteren. Som fotograf var han også opptatt av det skiftende lyset i nord. Håkon anbefalte derfor å reise dit tidlig på året (mars-april-mai). Den ”dårligste” tiden å besøke området på mente han var de tre første ukene i juli

av Steinar Karlsen, Lena

I mars og april må det være tvilsomt å legge i vei med bil her sørfra, og veien ut til Hamningberg blir heller ikke åpnet før midt i mai. Det som slo meg på hjemveien fra Biri var derfor at Hurtigruten må være det perfekte framkomstmiddelet i nord på denne tiden. Den går trofast hver eneste dag, og er på ett døgn innom Berlevåg – Båtsfjord – Vardø – Vadsø – Kirkenes – Vardø – Båtsfjord – Berlevåg. Før jeg skryter mer av Hurtigruten, så må jeg bare fortelle at jeg ikke har noe annet forhold til den enn at jeg en gang har reist som rundreisepassasjer Bergen – Kirkenes – Bergen, og det var en flott tur.

Det er selvsagt mulig å fly direkte til Kirkenes og gå på Hurtigruten der. Hvis en først skal reise så langt nordover bør en imidlertid avsette noen dager til turen, og jeg vil da anbefale å fly til Tromsø. Dit kommer en for noen få hundrelapper om en bestiller i litt god tid. Fra Tromsø går nordgående Hurtigrute kl 18.30. Den er i løpet av kvelden og natten innom Skjervøy og Øksfjord før den kommer til Hammerfest kl 05.15. Der ligger den i 1,5 t, så den morgenfriske har god tid til å se etter fugl, i hvert fall i havnebassenget. Så går turen til Havøysund. Selv om selve liggetiden ved kai ikke er så mange minuttene, så tar det likevel litt tid å legge til kai og å kaste loss. Fra dekket bør det derfor være tid til å se på den lokale fuglebestanden i hver havn, hvis bare lyset og været tillater det.

Etter Havøysund kommer en til Honningsvåg kl 11.45. Her er det 3,5 t stopp for at de aller fleste turistene skal kjøre buss til Nordkapp, noe som koster ekstra. Her er det derfor god tid til å se etter fugler for den som foretrekker det. Og fra ca. 1. mai finnes det også et godt alternativ til Nordkapp-turen; fuglesafari til Gjesværstappan. Her ute i naturreservatet er det et yrende fugleliv, og dette er kåret til Hurtigrutens beste utflukt (men også en av de dyreste).

Fra Honningsvåg går turen over til Kjøllefjord og videre til Mehamn. Fra Mehamn går båten kl 20.00, og den vil da snart passere utenfor Slettnes.

– Slettnes var ett av stedene som ble nevnt på Biri, selv om det ligger utenom ”kjerneområdet”. Snart er imidlertid Varangerhalvøya i sikte, om enn med de foran nevnte forbehold om lys og vær. Været er det lite å gjøre noe med, men når sola (eventuelt) kan være over horisonten er det lettere å finne ut av når en tur skal planlegges.

Avgang fra Berlevåg er kl 22.45. Like etter passerer en da Kjølnes fyr, som ble nevnt som et bra utkikkspunkt for sjøfugl. Fra Båtsfjord er det så avgang kl 01.00 om natten. Ankomsten til Vardø er veldig tidlig på morgenen; kl 04.00. Det betyr imidlertid at en vil passere utenfor Hamningberg mellom kl 02.00 og kl 03.00, nettopp på den tiden sjøfugltrekket starter opp for fullt i følge foredraget. Med båt og fugl i samme retning bør det være muligheter for gode observasjoner, f.eks. av gulneblom og polarjo.

I Vardø ligger Hurtigruten om morgenen til kai i bare et kvarter, men også her vil den bruke en del tid inn og ut. Og etter at den er kommet ut av havna går turen mellom hovedøya og Hornøya, som er et spesielt fuglested og et sikkert sted for bl.a. polarlomvi.

Videre tar turen til Vadsø 4 timer, og da er det bare å holde seg på dekk og speide etter fugl i alle retninger. På de nyeste hurtigrutene, som det stadig blir flere av, er det store utsiktssalonger med panoramavinduer, så om været er litt kaldt og fuktig vil det være mulig å se mye allikevel. Avgang fra Vadsø er kl 08.15. I rutetabellen står det ikke noe om ankomst, men båten ligger likevel til kai en viss tid. (Den gangen jeg var med rakk jeg å gå fra kaia ute på Vadsøya, over brua og inn i sentrum, og innom et par butikker før jeg måtte skyndte meg tilbake.) Men best oversikt har en sannsynligvis fra dekket på båten, derav overskriften på innlegget. Det eneste jeg er litt usikker på er om det er så mye vibrasjoner i dekket at det blir vanskelig å bruke teleskopet. En god prismekikkert er uansett en nødvendighet når en skal sveipe over større områder på begrenset tid, og de fleste fuglene som holder til i havnebassengene er heller ikke særlig sky av seg. Rundt Vadsø er det også store muligheter for å se stellerand, om en ikke alt har fått stiftet nærmere bekjentskap med den.

Fra Vadsø går turen over Varangerfjorden til Kirkenes med ankomst kl 10.00. Her går nordgående Hurtigrute (som i det siste har gått sørover) over til å bli sørgående Hurtigrute kl 12.45 (og legger i vei nordover). Oppholdet i Kirkenes er altså på 2 t 45 min. Teoretisk er det tid nok til en tur til Svanvik (30 min kjøretur fra Kirkenes i følge foredragsholderen), men da må en ordne opplegget selv. Det skal også veldig mye til om lappugla sitter og venter på en der. (Og siden ei lappugle hadde lagt påskeferien i år til Bergerskogen øst i Elverum, så var det sikkert mange flere enn meg som benyttet anledningen til å få ”krysset” den der.) Hurtigruten arrangerer dessuten et par utflukter opp mot den russiske grensen ved Kirkenes, og en skal slett ikke se bort fra at det kan dukke opp en eller annen sjelden fugl på en av de turene, i hvert fall for oss ”søringer”.

Sørgående Hurtigrute går ikke innom Vadsø, den går direkte til Vardø hvor den ankommer kl 16.00. Nå er det en hel time stopp her, og bedre tid enn forrige gangen (og en bedre tid på døgnet for den som er trøtt om morgenen). Deretter følger Båtsfjord kl 20.30 og Berlevåg kl 22.30. Den som da ikke har fått nok av Varangerhalvøya kan gå over fra sørgående til nordgående Hurtigrute som har avgang fra Berlevåg som nevnt kl 22.45. Her kan en bli med tilbake og rundt så mange døgn en vil. I Vardø kan en også gå av grytidlig på morgenen og bli der hele dagen. Da vil en kunne ta en tur ut til Hornøya. Det er selvsagt mulig å ta en stopp i Vadsø også, men da må en altså bli der et helt døgn, evt. på egen hånd komme seg tilbake til Vardø før kl 17.00.

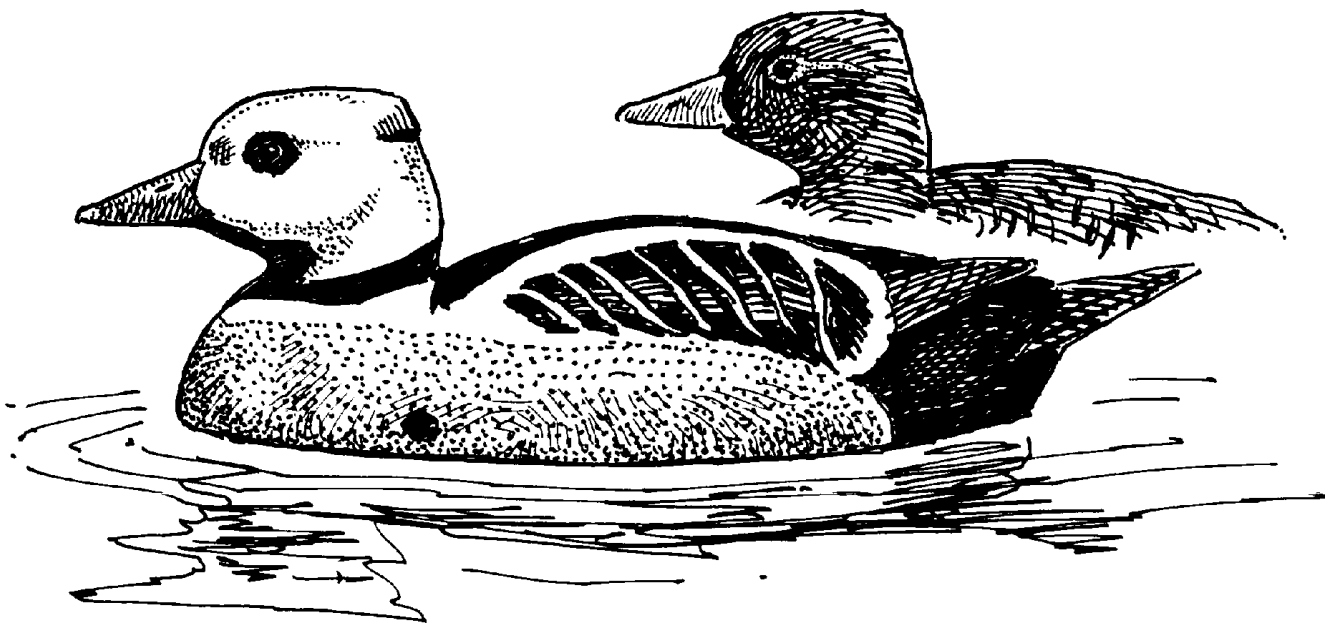
Hvordan en vil legge opp turen bestemmer en selvsagt selv, men en må nødvendigvis bestemme seg for hele opplegget før en starter. Jeg mener likevel jeg for et par år siden leste om noe som het ”Hurtigrutepass”, Hurtigrutens svar på interrail, hvor man for en fast sum kunne reise så mye man ville og hvor man ville innenfor en viss tid. Om noe slikt fortsatt eksisterer vet jeg ikke, men den som vil kan undersøke nærmere selv.

Når man har kommet så langt at man ikke bytter båt i Berlevåg på sørgående, så kommer nå anløpene fram til Tromsø nødvendigvis i motsatt rekkefølge enn på nordgående, og delvis også på andre tider av døgnet. Om man ikke gjør noe båtbytte underveis, men følger den samme båten tilbake til Tromsø som den man gikk om bord i der, så er man tilbake i Tromsø etter litt over 3 døgn. Ankomsten dit er nå rundt midnatt. Det går da neppe fly før neste dag. For den som ikke har sett og opplevd Lofoten og Nordlandskysten vil jeg derfor anbefale å bli om bord helt ned til Trondheim, selv om det betyr 3 netter ekstra om bord. Hele rundturen Tromsø – Kirkenes – Trondheim tar likevel ikke mer enn en uke. Jeg har sett at Hurtigruten annonserer med turer Tromsø – Kirkenes – Tromsø i høysesongen for kr 1720,- inkl. lugar og frokost, så da kan en få et begrep om hva en slik tur vil koste.

Det en må merke seg er at Hurtigruten er et rutegående skip. Den er ingen vanlig cruisebåt som teller passasjerene ut og teller alle inn igjen før den går videre. Hurtigruten går etter den fastsatte ruten enten man er om bord eller ikke. I Vardø kommer den altså igjen om ettermiddagen hvis en skulle se noe spennende om morgenen og glemme seg helt bort. I Vadsø er det litt verre, men skulle så galt skje der så vil man vel alltid kunne komme seg til Vardø igjen med buss eller evt. taxi før båten kommer fra Kirkenes igjen.

Jeg hadde ikke for alvor begynt med fugler som hobby den gangen jeg reiste med Hurtigruten, så jeg vet ikke hva jeg gikk glipp av. Jeg kunne derfor absolutt tenkt meg en slik tur selv som den jeg har forsøkt å beskrive. Dette blir vel likevel litt utenfor området til den lokale turkomitéen, særlig når vi også har fått NOF Travel. Og hvis en slik tur skal arrangeres som gruppereise, så blir sannsynligvis flybillettene forholdsvis kostbare i forhold til om hver enkelt bestiller på nettet i god tid på forhånd.

De aller fleste som var på Biri den 16. mars fikk nok lyst til å oppleve Varangerhalvøya, enten for første gang eller som et gjensyn. Og til de av dere som ikke var på Biri, dere har selvsagt også muligheten til å oppleve det "live". Jeg håper derfor at jeg med dette innlegget har fortalt om en mulighet til å oppleve noe av det, og det på et tidspunkt som Håkon Heggeland anbefaler.

Rundt Vadsø er det meget store muligheter for å se stellerand

RINGMERKINGSOVERSIKT 2006

Oppland Ringmerkingsgruppe (RG.)

Av Even Dehli

Totaltallet for 2006 ble 4657 merkete fugler. Dette var omtrent som året før, og et av de bedre i gruppas historie.

Årets merkinger er utført av: Even Dehli (A-lisens), Dag Fjeldstad (A), Magnar Haugen (A), Roger Karlsen (A), Nils Rogn (A), Einar Selvåg (A), Svein Bekkum (B), Helge Grønlien (B), Dag Rusten (B i 2005) og Tom Borgersen (B - og C).

Totalt ble det merket 68 arter, og av dem var det 2 nye: Nøttekråke og lappspurv. (I 2005 ble vandrefalk ny art for gruppa, men dette kommer først med i årets oversikt.) Dermed ble det nye årstallet for Oppland RG 145.

Mest merkete arter var låvesvale (736), løvsanger (605), grønnfink (498) og grønnsisik (442).

Talla for låvesvale og løvsanger var usedvanlig høge takket være spesiell satsing på arten på Hadeland. (Se egen artikkel om låvesvale, trolig i Hujon nr.4 - 2007.) Kasseprosjektet på ugler ga også fine resultater i det gode smånageråret 2006: Perleugle (53) og kattugle (24). Ellers ble det merket mange hettemåker (75, de fleste også med fargeringer), sandsvale (52), fossekall (41), de fleste med fargeringer), rørsanger (34), igjen ny rekord og stær (88). Finkefuglene hadde alle gode merketall med unntak av gråsisik (66).

Gjenfunn og kontroller for 2005 og 2006.

De seinere åras rapporter fra Oppland ringmerkingsgruppe (tidligere Mjøsen) har ikke tatt for seg gjenfunn av døde ringmerkete fugler, eller kontroller av levende fugler gjort av andre ringmerkere. Mange av disse dataene er nå for gamle til å tas i sin helhet sjøl om de er interessante nok. Men med det nye dataprogrammet som ringmerkerne nå har tatt i bruk vil slike meldinger bli formidlet videre mye raskere enn før, da det ofte gikk flere år.

Forhåpentligvis vil noen ta seg tid til å presentere noen av disse gamle tall. Ikke minst interessante er resultatene av måkemerkingene med fargeringer som Bjørn Harald og Dag gjorde i mange år i Mjøsa. Ringavlesninger på gråmåker og hettemåker er det mange av spesielt fra Nederland og Storbritannia.

I det følgende skal vi ta for oss de dataene som gjelder fugler merket av Oppland RG og gjenfunnet/kontrollert (hovedsaklig i utlandet) i 2005 og 2006. Seinere vil vi komme tilbake med noen av de mest interessante kontrollene vi har gjort både av fremmede fugler og fugler vi sjøl har merket.

Tegnforklaringer

F hunn
M hann
X ukjent kjønn
Pull reirunge
1K ungfugl, merket i 1. leveår/kalenderår
2K voksen fugl, merket i 2. leveår/kalenderår
x funnet død
w funnet drept mot vindu
f funnet død, fersk
xk d drept av katt
vR kontrollert av ringmerker/avlest ringnr. med kikkert
1-2-3 funnet etter 1 år, 2 måneder og 3 dager

Hønehauk, *Accipiter gentilis*

337488 Pull 22.06.1997 Sør-Fron, Oppland
Skadet, i pleie 25.07.2005 Otta, Sel, Oppland. 31 km NW.8-1-3
Kommentar : Usedvanlig høg alder.

Hettemåke, *Larus ridibundus*

6180371 Pull 24.06.1999 Feiring, Eidsvoll, Akershus og Oslo
vR 27.11.2005 Parkgate, Cheshire, STORBRITANNIA. 1174 km SW.6-5-3.

Hettemåke, *Larus ridibundus*

6191712 Pull 15.06.2000 Dissrud, Eidsvoll, Akershus og Oslo
vR 10.01.2006 Amsterdam, Noord-Holland, NEDERLAND. 977 km SSW. 5-6-25.

Hettemåke, *Larus ridibundus*

6191808 Pull 20.06.2001 Steia, Ringsaker, Hedmark
vR 24.02.2005 Amsterdam, Noord-Holland, NEDERLAND. 1013 km SSW. 3-8-4.

Gråmåke, *Larus argentatus*

4244800
Pull 16.06.2003 Kattskjæra, Stange, Hedmark
vR 28.01.2006 Kalundborg syd, Sjælland, DANMARK. 547 km S. 2-7-12.

Gråtrost, *Turdus pilaris*

7287661 M2K+ 6.08.2003 Odlo, Ringebu, Oppland
Skutt. 18.12.2005 Ballons, Landes, FRANKRIKE. 1941 km S. 2-4-12

Gråtrost, *Turdus pilaris*

7287825 Pull 03.06.2005 Haukdalen, Midtre Gauldal, Sør-Trøndelag
Skutt. 19.11.2006 Pompignan, Gard, FRANKRIKE. 2163 km, 194 grader.
534 dager etter merking.

Grønnfink, *Carduelis chloris*

8906940 M2K+ 25.07.2004 Moen, Gran, Oppland
vR 23.10.2005 Nidingen, Halland, SVERIGE. 355 km SSE. 1-2-28.
Kommentar: 04.10.2006 var denne fuglen tilbake på merkeplassen i Gran !

Grønnfink, *Carduelis chloris*

8607617 F2K+ 01.10.2004 Moen, Gran, Oppland
wf 21.10.2005 Häljarp, Malmöhus, SVERIGE. 526 km SSE. 1-0-20.

Grønnsisik, *Carduelis spinus*

4H00924 F2K+ 18.04.2005 Kjølvegen, Gran, Oppland
vR 25.10.2006 Hammarön, Värmland, SVERIGE. 212 km, 127 grader. 555 dager

Grønnsisik, *Carduelis spinus*

4H00959 M3K+ 30.04.2005 Kjølvegen, Gran, Oppland
x(tatt av rovfugl) 20.03.2006 Laren Zuiderheide, Noord-Holland, NEDERLAND.
967 km, 202 grader. 324 dager

Grønnsisik, *Carduelis spinus*

5H38819 F3K+ 03.05.2005 Kjølvegen, Gran, Oppland
vR 12.03.2006 Eksel, Limburg, BELGIA. 1079 km, 199 grader, 313 dager

Fuglekonge, *Regulus regulus*

L43916 M1K 11.09.2005 Kjølvegen, Gran, Oppland
vR 16.10.2005 Low Newton-By-The Sea, Northumberland, STORBRITANNIA.
898 km, 238 grader, 35 dager.
Kommentar:Uhyre sjelden observasjon! Svært få ringmerkete fuglekonger blir sett
igjen. Imponerende raskt trekk av denne knøttlille fuglen !

Fiskeørn, *Pandion haliaetus*

234986 Pull 23.07.2006 Holmetjern, Gran, Oppland
x 31.10.2006 Jarlingen, Lüneburg, TYSKLAND. 848 km, 184 grader, 100 dager.

Rørsanger, *Acrocephalus scirpaceus*

6E35224 X1K 11.08.2006 Skirstadtjern, Gran, Oppland
vR 11.09.2006 Ingooigem, West-Vlaanderen, BELGIA. 1147 km, 206 grader, 31
dager.

Akkumulert ringmerkingsoversikt i Oppland RG.

	Tidligere	Pull	Fg.	Til sammen	Totalt	Mest merket	Mest merket
Art	Ringmerket.	2006	2006	2006	Akk.	Totalt	2006
Gråhegre <i>Ardea cinerea</i>	598	9		9	607		
Knoppsvane <i>Cygnus olor</i>	7				7		
Hvitkinngås <i>Branta leucopsis</i>	6				6		
Stokkand <i>Anas platyhynchos</i>	1				1		
Kvinand <i>Bucephala clangula</i>	24		2	2	26		
Laksand <i>Mergus merganser</i>	28		1	1	29		
Myrhauk <i>Circus cyaneus</i>	37				37		
Hønehauk <i>Accipiter gentilis</i>	260				260		
Spurvehauk <i>Accipiter nisus</i>	66				66		
Musvåk <i>Buteo buteo</i>	4				4		
Fjellvåk <i>Buteo lagopus</i>	75				75		
Kongeørn <i>Aquila chrysaetos</i>	3				3		
Fiskeørn <i>Pandion haliaetus</i>	7	2		2	9		
Vandrefalk <i>Falco peregrinus</i>	5				5		
Tårnfalk <i>Falco tinnunculus</i>	60				60		
Dvergfalk <i>Falco columbarius</i>	47		1	1	48		
Storfugl <i>Tetrao urogallus</i>	3				3		
Tjeld <i>Haematopus ostralegus</i>	13				13		
Dverglo <i>Charadrius dubius</i>	1				1		
Sandlo <i>C. hiaticula</i>	5				5		
Boltit <i>C. morinellus</i>	5				5		
Heilo <i>Pluvialis apricaria</i>	5				5		
Vipe <i>Vanellus vanellus</i>	60				60		
Polarsnipe <i>Calidris canutus</i>	1				1		
Dvergsnipe <i>C. minuta</i>	1				1		
Temmincksnipe <i>C. Temminckii</i>	2				2		
Fjæreplytt <i>C. maritima</i>	1				1		
Myrsnipe <i>C. Alpina</i>	7	1		1	8		
Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	1				1		
Enkeltbekkasin <i>Gallinago gallinago</i>	12				12		
Dobbeltbekkasin <i>G. Media</i>	4				4		
Rugde <i>Scolopax rusticola</i>	1				1		
Storspove <i>Numenius arquata</i>	5				5		
Rødstilk <i>Tringa totanus</i>	4				4		
Gluttsnipe <i>T. Nebularia</i>	22				22		
Grønnstilk <i>T. Glareola</i>	3				3		
Skogsnipe <i>T. Ochropus</i>	15				15		
Strandsnipe <i>Actitis hypoleucos</i>	105		2	2	107		
Svømmesnipe <i>Phalaropus lobatus</i>	2				2		
Hettemåke <i>Larus ridibundus</i>	933		75	75	1008		10
Fiskemåke <i>Larus canus</i>	89				89		

Gråmåke <i>Larus argentatus</i>	342				342		
Sildemåke <i>Larus fuscus</i>	25				25		
Krykkje <i>Rissa tridactyla</i>	4				4		
Makrellterne <i>Sterna hirundo</i>	80				80		
Rødnebbterne <i>S. paradisaea</i>	3				3		
Lomvi <i>Uria aalge</i>	2				2		
Bydue <i>Columba livia</i> var. <i>domestica</i>	9				9		
Skogdue <i>Columba oenas</i>	3				3		
Ringdue <i>Columba palumbus</i>	14	2		2	16		
Gjøk <i>Cuculus canorus</i>	3				3		
Haukuge <i>Surnia ulula</i>	45				45		
Spurveugle <i>Glucidium passerinum</i>	10		1	1	11		
Kattugle <i>Strix aluco</i>	56	20	4	24	80		
Hornugle <i>Asio otus</i>	16				16		
Jordugle <i>Asio flammeus</i>	1				1		
Perleugle <i>Aegolius funereus</i>	427	41	12	53	480		
Tårnseiler <i>Apus apus</i>	118	12		12	130		
Vendehals <i>Jynx torquilla</i>	43				43		
Grønnspekk <i>Picus viridis</i>	5				5		
Gråspekk <i>Picus canus</i>	2				2		
Svartspekk <i>Dryocopus martius</i>	1				1		
Flaggspekk <i>Dendrocopos major</i>	61		2	2	63		
Dvergspett <i>Dendrocopos minor</i>	11				11		
Tretåspekk <i>Picoides tridactylus</i>	1				1		
Sanglerke <i>Alauda arvensis</i>	7				7		
Sandsvale <i>Riparia riparia</i>	732		52	52	784		
Låvesvale <i>Hirundo rustica</i>	3238	223	513	736	3974	8	1
Taksvale <i>Delichon urbica</i>	80				80		
Trepplerke <i>Anthus trivialis</i>	119		2	2	121		
Heipplerke <i>Anthus pratensis</i>	650		2	2	652		
Lappiplerke <i>A. cervinus</i>	2				2		
Gulerle <i>Motacilla flava</i>	195				195		
Vintererle <i>Motacilla cinerea</i>	39				39		
Linerle <i>Motacilla alba</i>	1245	5	11	16	1261		
Sidensvans <i>Bombycilla garrulus</i>	441		2	2	443		
Fossefall <i>Cinclus cinclus</i>	233	18	23	41	274		
Gjerdsmett <i>Troglodytes troglodytes</i>	38		1	1	39		
Jernspurv <i>Prunella modularis</i>	924		29	29	953		
Rødstrupe <i>Erithacus rubecula</i>	1124	7	66	73	1197		
Blåstrupe <i>Luscinia svecica</i>	830		2	2	832		
Rødstjert <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	211	3		3	214		
Buskskvett <i>Saxicola rubetra</i>	135				135		
Steinskvett <i>Oenanthe oenanthe</i>	60				60		
Ringtrost <i>Turdus torquatus</i>	1				1		
Svarttrost <i>Turdus merula</i>	322		54	54	376		
Gråtrost <i>Turdus pilaris</i>	1381	18	9	27	1408		
Måltrost <i>Turdus philomelos</i>	149		2	2	151		
Rødvingetrost <i>Turdus iliacus</i>	615	3	2	5	620		
Duetrost <i>Turdus viscivorus</i>	8				8		

Gresshoppesanger <i>Locustella naevia</i>	3				3		
Sivsanger <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	8		2	2	10		
Myrsanger <i>A. Palustris</i>	4				4		
Rørsanger <i>A. Scirpaceus</i>	26		34	34	60		
Gulsanger <i>Hippolais icterina</i>	37		1	1	38		
Møller <i>Sylvia curruca</i>	143		3	3	146		
Tornsanger <i>S. Communis</i>	38		1	1	39		
Hagesanger <i>Sylvia borin</i>	676		33	33	709		
Munk <i>Sylvia atricapilla</i>	616		21	21	637		
Bøksanger <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	1				1		
Gransanger <i>Phylloscopus collybita</i>	168		3	3	171		
Løvsanger <i>Phylloscopus trochilus</i>	6612	5	600	605	7217	2	2
Fuglekonge <i>Regulus regulus</i>	445		9	9	454		
Gråfluesnapper <i>Muscicapa striata</i>	98	5	12	17	113		
Svarthvit fluesnapper <i>Ficedula hypoleuca</i>	4939	323	25	348	5287	6	6
Stjertmeis <i>Aegithalos caudatus</i>	148				148		
Løvmeis <i>Parus palustris</i>	20				20		
Granmeis <i>Parus montanus</i>	914		33	33	947		
Toppmeis <i>P. cristatus</i>	2		5	5	7		
Svartmeis <i>Parus ater</i>	447	35	13	48	495		
Blåmeis <i>Parus caeruleus</i>	4470	100	151	251	4721	7	7
Kjøttmeis <i>Parus major</i>	6267	167	216	383	6650	3	5
Spettmeis <i>Sitta europaea</i>	199	9	20	29	228		
Trekryper <i>Certhia familiaris</i>	75	13	6	19	94		
Tornskate <i>Lanius collurio</i>	20				20		
Varsler <i>L.exubitort</i>	4				4		
Nøtteskrike <i>Garrulus glandarius</i>	139		7	7	146		
Nøttekråke <i>Nucifraga caryocatactes</i>			1	1	1		
Lavskrike <i>Perisoreus infaustus</i>	7		2	2	9		
Skjære <i>Pica pica</i>	390		5	5	395		
Kaie <i>Corvus monedula</i>	89	21	4	25	114		
Kråke <i>C. corone</i>	101				101		
Ravn <i>C. corax</i>	3				3		
Stær <i>Sturnus vulgaris</i>	827	82	6	88	915		9
Gråspurv <i>Passer domesticus</i>	569	5	1	6	575		
Pilfink <i>Passer montanus</i>	607	9	19	28	635		
Bokfink <i>Fringilla coelebs</i>	2571		83	83	2654		
Bjørkefink <i>Fringilla montifringilla</i>	5710		202	202	5912	4	8
Grønnfink <i>Carduelis chloris</i>	7987		498	498	8485	1	3
Stillits <i>Carduelis carduelis</i>	26				26		
Grønnsisik <i>Carduelis spinus</i>	4907		442	442	5349	5	4
Tornirisk <i>C. Cannabina</i>	4	5		5	9		
Bergirisk <i>C. flavirostris</i>	41				41		
Gråsisik <i>Carduelis flammea</i>	3575		53	53	3628	10	
Brunsisik <i>Carduelis cabare</i>	99		3	3	102		
Polarsisik <i>Carduelis hornemanni</i>	80				80		
Grankorsnebb <i>Loxia leucoptera</i>	7				7		

Rosenfink <i>Carpodacus erythrinus</i>	120				120		
Dompap <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	3889		66	66	3955	9	
Kjernebiter <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	20				20		
Snøspurv <i>Plectrophenax nivalis</i>	17				17		
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	1361		25	25	1386		
Hortulan <i>Emberiza hortulana</i>	9				9		
Sivspurv <i>Emberiza schoeniclus</i>	1861		38	38	1899		
Lappspurv <i>Calcarius lapponicus</i>		1		1	1		
Totalt 145 arter ; (68 arter i 2006)	77985	1144	3513	4657	82642		

Even Dehli satser hardt på opphenging av kattuglekasser. Det skal derfor bli spennende å følge denne fuglen i årene fremover. (Bildet er trolig tatt av ringmerkeren selv: Even Dehli.) Tabellen viser at 24 av totalt 80 individer ble ringmerket i år 2006

Orientering fra styret:

Styremøte hos Geir Høitomt 25.04.2007.

- Sak 28/07 Referatsaker
- Medlemsmøte på Vertshuset V-E-6 på Biri. Felles med NOF/Hedmark. 34 frammøtte (12 fra Oppland).
 - Mjøsen Skog BA har henvendt seg til oss for å få påvist nye hønehauk-lokaliteter i Øyer. Befaring med bl.a. grunneier vil bli avtalt.
 - Henvendelse fra NOF-kontoret v/Tore Reinsborg om kontaktperson i Oppland i forbindelse med nasjonal kartlegging av horndykker. Bjørn Harald har tatt på seg dette.
 - Geir har hatt med seg to skoleklasser (4. og 5. klasse) på tur i Dokkadeltaet.
 - Geir har ferdig fuglerapportene for Jarenvatnet, Hovstjern og Røykenvika i Gran.
- Sak 29/07 Innkommen post.
- Invitasjon til fugletur i Nordre Tyrifjorden området 14.04.
 - Mottatt bladet Miljøkrim.
 - Invitasjon til klimakonferanse på Biri 22. mai. Blir ikke representert.
 - Invitasjon til oppstartmøte "Vannområde Hadeland" 23.04. Var ikke representert.
 - Forskrift om hundehold i Nord-Aurdal kommune. Høring. Ikke noe å bemerke.
- Sak 30/07. Økonomi.
Beholdning 401 339,-.
- Sak 31/07. Kommunedelplan for Vågåmo. Planforslag til foreløpig offentlig ettersyn. Vi har protestert kraftig på planene om å plassere et hotell i vannkanten ved Klones. En viktig fuglelokalitet med mye vannfugl både i trekktida vår og høst og på vinteren. Meningsløs strandsoneforvaltning.
- Sak 32/07. Kommunedelplan for Venabygdsfjellet. 4. gangs offentlig ettersyn. Planen vesentlig redusert som følge av innsigelser fra Fylkesmannen. Få merknader fra vår side denne gang.
- Sak 33/07. Reguleringsplan for Sjoga i Lillehammer – hyttebygging. Offentlig ettersyn. Uttalelsesfrist 21.05.07. Vi drar på befaring før uttalelse sendes.
- Sak 34/07. Utvidelser/nye traseer for E-6 gjennom Gudbrandsdalen. Møte med Statens Vegvesen 12.03. vedr. Lågendeltaet. To aktuelle traseer lagt fram, som begge berører Lågendeltaet naturreservat. Et tunnelalternativ på vestsida av Vingnes er trolig å foretrekke. Utfylling i Mjøsa sørover mot Vingrom er konfliktfylt. Blir nytt møte 7. mai vedr. strekningen Ringeby – Otta.
- Sak 35/07. Kommunedelplan for Gran sentrum på ny høring. Fortsatt flere forslag som absolutt ikke kan aksepteres i forhold til Hovstjern og Jarenvatnet naturreservater.

Vei langs jernbanen mot Hovstjern må ut, men kan bli vanskelig fordi Fylkesmannen tidligere ikke har gjort innsigelse. Båthavna i Vassenden-vika i Jarevatnet naturreservat er foreslått flyttet til et annet og like fuglerikt sted i naturreservatet! Må stoppes.

- Sak 36/07. Islandselva i Sør-Aurdal. Søknad om konsesjon for minikraftverk. Felles uttalelse med Forum for natur og friluftsliv (FNF). Ny miljørapport kreves.
- Sak 37/07. Skottvatnet naturreservat på Sel. Planer om restaurering etter flomskader, dvs. heving av vannstanden ca. 20 cm, samt uttak av noe masser. Kort rapport om endring av fuglelivet som følge av flomskadene er bestilt av SNO. Vi prøver å få til noe feltarbeid i 2007.
- Sak 38/07. Verneplanen for Ormtjernkampen. Geir, som er med i referansegruppe i to Valdreskommuner, orienterte. Grenseforslag legges fram av Fylkesmannen i begynnelsen av juni, likeså grenser for naturreservater. Størst motstand mot verneplanen i Øystre Slidre.
- Sak 39/07. Vervekampanjen. Er kommet bra i gang. Even leder kappløpet, men det kommer andre hakk i hel.
- Sak 40/07. Hjemmesida. Stilles i bero til vi får noen avklaringer på Landsmøtet i slutten av måneden.
- Sak 41/07. ”Hujon”! Mye ros etter omleggingen. Står igjen en jobb med annonser. Ellers har Bjørn Harald bedt om avløsning på ”Siste nytt” spalten. Olav Werner Grimsby foreslås.
- Sak 42/07. Norsk Ornitologisk Forening er 50 år. Jubileumsmøte på Jæren 27. - 29.04. Even drar.
- Sak 43/07. Forum for natur og friluftsliv (FNF) har bedt om skriftlig tilbakemelding pga manglende engasjement fra div. medlemsforeninger. NOF har hatt flere saker der vi har samarbeidet med FNF.
- Sak 44/07. TOV-ruter. Dekningen i Oppland er ikke den beste. Even engasjerer seg i saken sammen med Knut Eie.
- Sak 45/07. Registreringsprosjekter.
- Jaktfalkregistreringer i 2007. Organisering/fordeling av lokaliteter ble foretatt.
 - Feltarbeid ved Fluberg bru og Hynna i 2007. Geir påtar seg dette.
 - Hønsehaukregistreringer på Jevnaker. Vi fortsetter i 2007.
 - Bokprosjektet Vinteratlasbok. Kart er nå innkjøpt, som videresendes til Vidar Bakken. Ellers gjenstår skrivning av noen arter. Bjørn Harald organiserer dette.
 - LRSK-database. Hellerud er nå kommet til 1999. Godt jobbet.

Neste styremøte på Sødorptunet på Vinstra 31. mai.

|

Jon Opheim

Styremøte på Sødorptunet, Nord-Fron, 31.05.2007

Til stede: Even Dehli, Olav Werner Grimsby, Jon Opheim og Ragnar Ødegård.

- Sak 46/07 **Referatsaker**
- Norsk Ornitologisk Forening er 50 år. Jubileumsmøte på Jæren 27. - 29.04. Even orienterte.
 - Medlemstur i Gran (37 deltakere), Rosetgrenda på Raufoss (23 deltakere), på Maihaugen (17 deltakere) og langs Mesnaelva (11 deltakere).
 - Per Åge Skålerud var med NOF – Hamar som kjentmann til Dokkadeltaet den 5.mai. Ny art for deltaet ble polarmåke. (ca 15-16 deltakere)
 - Befaring på hønehauk-lokaliteter i Øyer sammen med grunneier og Mjøsen skog. Jon deltok.
 - Fellingssøknad på kongeørn i Skjåk ble avslått av Fylkesmannen.
- Sak 47/07 **Innkommen post.**
- Henvendelse fra hytte-eier om nye hytteplaner i Skåbu. Svein Bekkum har kontaktet/informert vedkommende.
- Sak 48/07. 7 nye barskogreservater er sendt ut på høring. Geir tar seg av dette.
- Sak 49/07. Kommunedelplan Gran til offentlig ettersyn. Liten forståelse for naturreservatene Hovstjern og Jarevatnet. Planen innebærer store konsekvenser for disse områdene. Vi har protestert og håper på innsigelse fra Fylkesmannen.
- Sak 50/07. Kommunedelplan for Vågåmo. Planforslag til offentlig ettersyn. Uttalelse sendt, hvor vi protesterer kraftig mot plassering av nytt hotell i vannkanten. Verdifullt våtmarksområde.
- Sak 51/07. Reguleringsplan for Sjoga i Lillehammer – hyttebygging. Vi har bl.a. påpekt stor arealbruk for plassering av 40 hytter.
- Sak 52/07. E 6 fra Ringebu til Otta. Høring av planprogram. Vi har avgitt en lengre uttalelse med anmodning om flere trasejusteringer. Går sterkt inn for et alternativ sør for Ringebu som sparer verdifulle våtmarksområder.
- Sak 53/07. Reguleringsplan for skytebane og motorsportsanlegg på Korsåsen i Lillehammer. Vi er med i felles uttalelse fra Forum for natur og friluftsliv (FNF). Store skadevirkninger på naturmiljøet, spesielt knyttet til motorsporten. Mangelfulle utredninger. Varsler klage til Fylkesmannen dersom kommunen vedtar planen.
- Sak 54/07. Vi arbeider med skilting om klatreforbud på en vandrefalk-lokalitet i Gudbrandsdalen. Klatring denne våren synes å ha spolert årets hekking. Christin følger opp saken.
- Sak 55/07. Henvendelse fra Skumsjøen hytteforening i Gjøvik om måkeproblemer. Kommunen har avslått søknad om bestandsreducerende tiltak. Vi støtter kommunens vedtak.

- Sak 56/07 Even drar i gang et kattugleprosjekt i Oppland og søker midler gjennom et fond i NOF-sentralt. Nærmere orientering om dette senere.
- Sak 57/07. Vervekampanjen. Ca. 75 nye medlemmer til nå. Even er i ledelsen.
- Sak 58/07. Hjemmesida. Jan Kåre får i oppgave å komme videre her.
- Sak 59/07. Hujon i godt gjenge. Per Åge må fores med stoff.
- Sak 60/07. Registreringsprosjekter.
- Jaktfalkregistreringer i 2007. Lokalteter/arbeidsoppgaver er fordelt.
 - Feltarbeid ved Fluberg bru og Hynna i 2007. Geir tar dette.
 - Hønehaukregistreringer på Jevnaker. Vi fortsetter høsten 2007.
 - TOV-prosjektet. De fleste registreringsruter er fordelt.
 - Vinteratlas bokprosjektet. Lite nytt siden sist.

Neste styremøte på Fokstua 1. september.

Jon Opheim

**Sjekk dine feltkunnskaper
om fugl,
bilder og lyd**
www.hint.no/fuglekjenenskap/

Offentlige uttalelser:

Statens Vegvesen Region øst
Postboks 1010 Skurva

Øyer 14.05.2007

2605 LILLEHAMMER

E-6 Ringebru sør – Otta. Oppstart av planarbeid og høring av planprogram.

Deres ref.: 2007/043838-016

Vi viser til tilsendt ”Planprogram for kommunedelplan i Ringebru og reguleringsplaner i Sør-Fron, Nord-Fron og Sel: E-6 Ringebru sør – Otta.”

Planene for ny og utvidet E-6 på den 56 km lange strekningen mellom Ringebru og Otta er et omfattende vegprosjekt hvor en møter på store utfordringer i å ta hensyn til naturmiljøet i videste forstand. Fra vår side er vi spesielt opptatt av å ta vare på verdifull og til dels unik våtmarks- og flommarksvegetasjon langsmed Lågen. Dette er elvenatur som har vært hardt beskattet, hovedsakelig som følge av oppdyrking, flomforbygging og veganlegg, og som vi nå bare har små rester igjen av. Som dokumentasjon på dette vises spesielt til Økoforsk. rapport 1985:3 v/Eli Fremstad ”Flerbruksplan for vassdrag i Gudbrandsdalen. Botaniske undersøkelser 1. Inventering av flommarkene langs Lågen.”

E-6 planene berører områder av meget stor betydning for det biologiske mangfold. Fuglelivet er en viktig del av dette – og en meget god indikator på hvordan vi skjømmer naturmiljøet.

Vi er tilfreds med at planrapporten beskriver miljøhensynene som viktige, og at det vil bli foretatt konsekvensanalyser på flere fagområder.

Fra vår side knytter det seg størst kjennskap til fuglelivet, og hvilke biotoper som i størst mulig grad må ivaretas. Vi vil få kommentere delstrekningene slik:

Elstad – Vålebru, Ringebru

Den tidligere vedtatte løsningen med å føre veien ut mot Lågen er svært kontroversiell i forhold til rik våtmarksnatur. Strandsonen med de grunne og næringsrike elvekanalene er svært viktige trekk- og hekkeområder for våtmarksfugl. Børkevja på innsiden av Gåsøya er her den best bevarte og av meget stor betydning – også fordi slik elvenatur nå i stor grad har gått tapt. Selv om vi ikke kan vise til systematiske registreringer er det her gjort observasjoner av en lang rekke fuglearter på den nasjonale ”rødlista.” Her nevnes bl.a. storlom, dvergdykker, stjertand, sivhauk og fiskeørn. Området er dessuten et svært viktig matletingsområde for gråhegre, som har innlandets største hekkekoloni (ca. 40 par) like i nærheten. Disse våtmarkene er også viktige for amfibier med svært stor tetthet av frosk.

Denne vegløsningen vil også skjære tvers gjennom et meget frodig og artsrikt bestand av gråor-/heggeskog rett på nordsida av jernbanen, hvor den ”rødlistete” dvergspetten er registrert hekkende i flere i år.

Den alternative veglinjen mellom Elstad og Vålebru lenger øst kommer lite i berøring med disse biologisk svært viktige områdene. Vi vil sterkt oppfordre til et slik trasevalg, og mener at miljøhensynene her må tillegges avgjørende vekt.

Vålebru – Frya, Ringebu

Ny trase planlegges her på utsiden av jernbanen, dvs. ut mot Lågen. Dette er et område som i de seneste årene er blitt påført store ødeleggelser som følge av elveforbygging og drenering (Skarvvollene). Framføring av E-6 vil ytterligere svekke dette området – som før de nevnte tiltakene hadde noe av den rikeste flommarksvegetasjonen i hele Gudbrandsdalen (jfr. Fremstad 1985) og som også hadde et meget rikt fugleliv. Her vises til vedlagte fuglerapport fra 1998. Senere er det også gjort en god del tilleggsobservasjoner i området.

Det er fortsatt viktig å ta hensyn til våtmarksnaturen på denne strekningen. Vi mener derfor at kryssingen av jernbanen må flyttes sørover, slik at denne kommer rett nord for Vålebru tettsted. Dermed oppnås en parallellføring med dagens E-6.

Frya – Harpefoss, Sør-Fron.

Vi har ingen merknader til trasevalg fram til Dalegudbrands gard, annet enn at det må tas spesielle hensyn til en bergvegg nord på Fryasletta som er fast hekkeplass for en sjelden og truet fugleart (anleggsarbeid bør i størst mulig grad styres utenom hekketida).

Nord for Dalegudbrands gard kommer traseen svært nær Rykhussumpene, som er et av de aller viktigste våtmarksområdene i fylket. Artsmangfoldet for fugl er her meget stort både i trekketida vår og høst og i hekkesesongen, med en lang rekke sjeldne arter og hele 26 arter som i dag står på den nasjonale rødlista. Her vises for øvrig til vedlagte rapport (Opheim 2003).

Selv om våtmarkene ikke blir direkte berørt (fordi jernbanen ligger imellom) vil framføring av ny E-6 bli et svært dominerende inngrep – både ved at et fint kulturlandskap går tapt og i form av stor støybelastning. For å skåne fuglelivet i størst mulig grad vil vi anmode om at traseen trekkes så langt øst for jernbanen som mulig, og at det anlegges høye jordvoller/støyskjermer langs vestsida av veglinja på denne strekningen, anslagsvis i en lengde av 400 – 500 m.

Nord for Hundorp er det viktig at vegtraseen ikke legges ut i strandsonen på strekningen sør for Breivegen bru.

Lågen mellom Breivegen bru og Harpefoss renner åpen vinterstid og er et viktig overvintringsområde for fossekall, sangsvaner og til dels kvinand og laksand. For å begrense skadevirkningene bør ei bru her plasseres så langt nord som praktisk mulig. Nåværende forslag kan aksepteres, men bør likevel vurderes nærmere i konsekvensanalysen.

Harpefoss – Vinstra, Nord-Fron

Nord for Rudland synes traseen å bli lagt nær inntil ei grunn og vegetasjonsrik vik av Lågen, som fortsetter som en kile innover i kulturlandskapet. Av hensyn til det rike fuglelivet i dette våtmarksområdet – med bl.a. funn av både sothøne og sivhøne i hekketida – er det viktig å sikre ei buffersone. Traseen må med andre ord legges noe vekk fra vannkanten.

I furuskogen på Lomoen (vest for Vinstra) kommer traseen svært nær en tradisjonell hekkeplass for hønsehauk – en art som står på lista over nasjonalt truede fuglearter. Alternativ trase kan her synes vanskelig, men under detaljplanleggingen bør det sees på tiltak som kan

bidra til at hekkeklassen reddes (for eksempel jordvoll/støyskjerm mot furuskogen over en mindre strekning).

Vinstra Kvam, Nord-Fron

Teigkampen er hekkeplass for en rødlistet rovfuglart. Tunnelinngangen er planlagt et stykke fra den steile bergveggen, og det er derfor usikkert om arten vil bli vesentlig berørt av inngrepet. Vi vil likevel anmode om at tunnelen føres gjennom berget noe lenger øst, slik som nevnt i plandokumentet.

Kvam – Otta, Nord-Fron og Sel

Fra Kvam og ca. 5 km nordover er det en velutviklet øynatur i Lågen med verdifulle vegetasjonssamfunn og et generelt rikt fugleliv. Vi ser det som svært viktig at denne strandsonen beholdes mest mulig intakt, og at ny trase her legges så nært inntil eksisterende E-6 som mulig. Dette gjør det nødvendig med kryssing av jernbanen rett nord for Kvam (og ikke ved Søre Bakken ca. 5 km lenger nord).

På strekningen mellom Sjoa og Otta har vi ikke spesielle innvendinger til trasevalget.

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oppland

Jon Opheim

S.O. Bang UR & OPTIKK

GRAN

Tlf. 61 33 01 30

SISTE NYTT

Perioden 01.05. – 15.08.2007

Av Jon Opheim og Olav Werner Grimsby

Selv om vi har skrevet en av de mest regnfulle og tristeste somrene i mans minne, så bød likevel perioden på flere ornitologiske skrell. Størst var nok hekkefunnet av **svarthalsdykkeren**. Denne arten har trolig lekt seg på hekkeplassen i flere år, uten å ha blitt oppdaget av det ornitologiske øye. Av andre bomber kan kort nevnes **egretthegre**, samt en **elvesanger** som sang seg gjennom forsommeren. En **gulneblom**-observasjon i Mjøsa bør også nevnes i samme slengen. – Om dette og mye annet småsnadder kan dere lese om i spalta nedenfor!!

Sangsvane (hekkefunn/sommerobservasjoner)

1 ind. ved tjern på Valdresflya, Øystre Slidre, 12.07., 3 ind. (2K) på Vesltjern, Lillehammer, 22.05., 3 ind. (trolig de samme) tjern ved Fløyten på Torpåsen, Lillehammer, 16.06., 1 ad. Gåstjern, Gjøvik, 09.05., 1 rugende ind. Attjernet, Søndre Land, 09.05., 2 ind. Vestre Midtvatn, Nordre Land, 20.05., 1 par med 6 store unger på Tommelsjøen, Gran, 06.07.

Kortnebbgås/gås sp.

Ca. 100 ind. i sørlig flukt over Øyer kvelden 12.05., henholdsvis 26, min. 99 og 109 rastende ind. i Lågendeltaet 02.05., 06.05. og 13.05. Sistnevnte trolig de samme som passerte Øyer kvelden før. Min. 6 ind. i Dokkadeltaet 05.05. Over 20 000 kortnebbgjess er dermed registrert på vårtrekket (Hujon nr. 2, 2007).

Grågås

1 ind. Lågendeltaet 02.05. og 14.05. – 17.05., 2 ind. Totenvika 21.05., 1 ind. Eina, Vestre Toten, 23.05.

Kanadagås

8 ind. Jevnefjorden, Øyer, 24.06., 30.06. og 12.07., 1 par med 5 unger på Hunderfossdammen, Lillehammer/Øyer, 08.07., hvor 1 – 3 ind. ble sett jevnlig på våren, henholdsvis 1 og 3 ind. Lågendeltaet 04.05. og 08.05., 1 par Avskåkån, Lillehammer, 04.05., 1 par uten hekkeadferd øverst i Mesnaelva, Lillehammer, 20.05., 2 par med henholdsvis 4 og 6 unger Mesnaelva ved Kroken, Lillehammer, 28.05., henholdsvis 2 og 1 ind. Granheimsfjorden, Nord-Aurdal, 26.05. og 13.05., 2 ind. Granheimsfjorden ved Fossheimfoss, Vestre Slidre, 05.06., ca. 30 ind. (ad. og juv.) Saltbusundet, Fjorda, Gran, 05.07.

Hvitkinngås

Henholdsvis 2 og 6 ad. ind. Eidsand i Randsfjorden, Gran, 07.06. og 26.06.

Gravand

Henholdsvis 3 og 4 ind. Lågendeltaet 02.05. og 20.05.

Mandarinand

1 hann Lågendeltaet 06.05., 1 hann (trolig samme) innfant seg på Maihaugen, Lillehammer, 07.05. og holdt seg her utover sommeren. Senest sett 23.06.

Snadderand

1 par i Lågendeltaet 03.05. og 05.05.

Stjertand

2 par i Dokkadeltaet 05.05., 1 ind. Hafsenn ved Synnfjell, Etnedal, 25.05.

Knekkand

1 hann (kanskje også hunn) sump ved Randsverk, Vågå, 20.05., 1 hann på Vollsdammen, Nord-Fron 08.05. og 09.05., 1 hann Rykhusumpene, Sør-Fron, 12.05., hvor det senere ble sett 1 par 24.05. og 1 hann 19.06., 1 par i Lågendeltaet 08.05., 3 ind. (2 hanner og 1 hunn) Egstadtjernet, Gjøvik, 10.05., 1 par samme sted 13.05. og 17.05., 1 hann i Totenvika 04.06. og 17.06.

Bergand

1 par Aurtjern, Nord-Fron, 18.05., 2 par Øyvassosen, Nord-Fron, ca. 16.06., 1 par i Lågendeltaet 11.05., 1 ind. Vassjøtjern, Lunner, 06.08., min. 10 ind. på Vinstravatnet, Øystre Slidre 17.05., 1 par på Rjupetjern, Øystre Slidre, 26.06. og 2 par samme sted 30.06., 14 ind. Stavtjerni ved Bygdin, Vang, 09.08.

Havelle

1 hunn Øvre Sjudalsvatn, Vågå, 17.05., 1 par Dippertjøynn, Vågå, 17.06, henholdsvis 1 par og 3 ind. i Lågendeltaet 08.05. og 19.05., 1 par Revsjøen, Gausdal, 10.06.

Svartand

1 par på vatn i Dørdalen, Sør-Fron, 10.06., 1 hann på Åsdalstjerna, Ringebu, 05.06., 1 hunnfugl sør for Tautertjern, Øyer, 13.07., 1 par Lågendeltaet 08.05., 13.05. og 15.05., 1 par på Skomakertjern vest for Revsjøen, Gausdal, 27.05., 1 ind. ved Fluberg bru, Søndre Land, 10.05., 3 ind. Dokkadeltaet 05.05.

Sjøorre

2 hunnfargete ind. tjern ved Snøheim, Dovre, 14.07., 2 ind. Nedre Sjudalsvatn, Vågå, 17.05., 2 par på Griningsdalsvatnet, Vågå, 09.06., 5 ind. utosen av Vågåvatnet, Vågå, 16.06., 2 par, Dippertjøynn, Vågå 17.06., henholdsvis 1 par og 9 ind. på Orrvillingen i Kvamsfjellet, Nord-Fron, 19.05. og 26.05., 1 par Afstjørna, Nord-Fron, 16.06., hele 23 ind. på Gålåvatnet, Sør-Fron, 21.05., 1 par på Djupen, Øyer, flere dager på forsommeren, 1 – 9 ind. i Lågendeltaet på følgende 7 dager: 1 hann 03.05., 9 ind. 09.05., 3 – 4 ind. 11.05., 5 ind. 13.05. og 16.05., 2 hanner 17.05. og 18.05. Videre 1 par Totenvika 29.05.

Lappfiskand

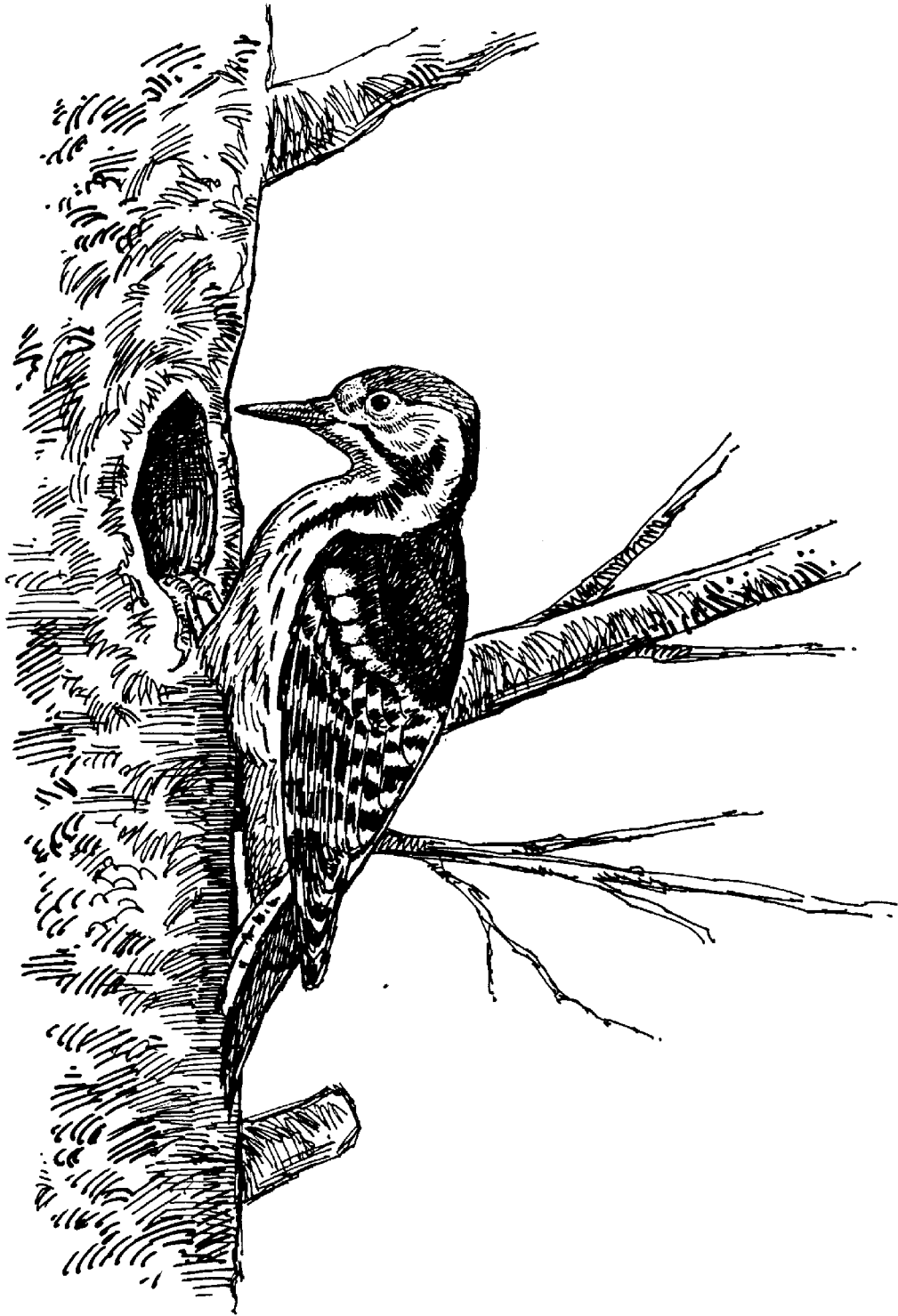
1 hunnfugl sett sammen med 1 kvinand hann på Svartungen, Østre Toten, hele sommeren, senest 09.08.

Vaktel

Et sjeldent godt år for vaktel med uvanlig mange funn i fjellregionen: 1 ind. Gjeilostrondi, Skjåk, 10.06. og 19.06., 1 ind. Feleslykkja i Nordherad, Vågå, fra 09.06. til sist i juni, 1 ind. ved Mæringsdalsvatnet, Sel, 30.06., 1 ind. ca. 1000 moh. på Storhøliseter, Nord-Fron, 08.06. - 09.06. og 20.06., samme sted 2 ind. 16.06., 2 ind. ca. 150 m fra hverandre ved Vollsdammen, Nord-Fron, 20.06., 1 ind. nær 1000 moh. Toftsætra, Sør-Fron, 09.06. og 10.06., 1 ind. Enge på Nord-Tretten, Øyer, ca. 10.06., 1 ind. ved Ile gard, Øyer, 21.05. og 22.05., 1 ind. Roåker seter, Øyer, 02.07, 1 ind. Reinsjøsetra, Gausdal, 02.07., 1 ind. Bøverbru, Vestre Toten, 26.07. – 27.07., 1 ind. Sveum i Vestbygda, Østre Toten, 25.05. og 09.06., 1 ind. Kloppen i Lena, Østre Toten, 30.05., 1 ind. nedenfor Ungdomsskolen på Lena, Østre Toten, 06.06. – 07.06., 1 - 2 ind. 0,5 – 1 km øst for kornsiloen på Lena, Østre Toten, 06.06. – 07.06., 1 ind. ved Nedre Evang, Østre Toten, 09.06., 1 ind. Sokstad nord for Lena, Østre Toten, 09.06., 1 ind. Kapphøgda, Østre Toten, 09.06., 2 ind. Festad vest for Lena 09.06. og 1 ind. i samme område 04.06. og 10.06., 1 ind. Totenvika 11.06., 1 ind. ved Ensrud i Ytre Kolbu, Østre Toten, 12.06., 2 ind. ved Haugkrysset, Østre Toten, 20.06., 1 ind. Ulsrud i Totenvika 17.06., 1 ind. Foss på Kapp, Østre Toten, 21.06. og 02.07, 1 ind. Øvre Sukkestad på Lena, Østre Toten, 12.07. – 13.07., 1 ind. Tandberg på Billitt, Østre Toten, 13.07. og 18.07., 1 ind. Kroken i Kolbu, Østre Toten, 07.08.

Noen av observasjonene på Østre Toten kan dreie seg om samme ind.

HVITRYGGSPETT

Det er verdt å merke seg at det ikke har blitt innrapportert observasjoner av hvitryggspetten i vårt fylke i sommer. – Er arten borte for godt?

Smålom

1 ind. Lågendeltaet 19.05., 1 par på Flatsjøen i Snertingdal, Gjøvik, 06.05., sett følgende 6 dager i Totenvika: 3 ind. 27.05. og 29.05., min. 3 ind. 12.06., 1 ind. 01.08. og 5 ind. 06.08. og 07.08. Videre 1 ind. i territorialflukt i Skreppmarka, Vestre Toten, 02.05., 1 par på antatt hekkeplass Lønfisket, Søndre Land, 03.06.

Storlom

Størstenotering i Lågendeltaet 27 ind. 03.05.

Gulnebbloom

1 ind. Mjøsa utenfor Båkinn på Kapp, Østre Toten, 09.05.

Dvergdykker

1 ind. Skonnolstjern, Gjøvik, 18.07.

Toppdykker

1 – 4 ind. i Lågendeltaet følgende dager: 1 ind. 07.05. og 11.05., 4 ind. i dagene 12.05. - 15.05., 2 ind. 16.05., 17.05. og 18.05., 1 ind. 21.05., 22.05. Videre 1 ind. Totenvika 04.06., 3 ind. på Skirstadtjern, Gran, 04.08., 1 par med reir på Ullsjøen hele 612 moh., Nordre Land, 05.06., 32 ind. i Dokkadeltaet 05.05.

Horndykker

Det har i år vært gjennomført en landsdekkende registrering av denne ”rødlistearten.” Resultatet for Oppland må sies å være oppløftende. 2 ind. Angardtjern, Dovre, 02.05., 1 ind. Vigerusttjern, Dovre, 15.05., 7 ind. utosen av Vågåvatnet, Vågå, 02.05., henholdsvis 2 og 1 ind. Mæringsdalsvatnet, Sel, 17.05. og 30.06., henholdsvis 1 par og 3 ind. (par +1 enslig ind.) Abbortjern, Sør-Fron, 18.05. og 07.06., 1 par med reir Åltjern, Lillehammer, 05.06., 1 ind. Bjørtjern, Lillehammer, 05.06., 1 par med reir, samt 1 ind., Åbortjernet, Lillehammer, 10.06., 1 par med reir, samt 1 ind., Kittilbutjern, Gausdal, 05.06., samme sted 1 par med 5 unger 20.07. – 21.07, og 2 ind. med 6 unger (2 par?) 21.07., 3 ind. (1 par + 1 ind.) Svintjørnet, Gausdal, 05.06., 1 ind. Ekromtjørnet, Gausdal, 05.06., 3 ind. (par + 1 enslig ind.) Røstadvatnet i Snertingdal, Gjøvik, 06.05., 3 ind. (par + 1 enslig ind.) Ringsjøen i Snertingdal, Gjøvik, 06.05., 1 par tjern ved Økjervea i Biri, Gjøvik, 03.05., 1 par Bergevatnet, Gjøvik, 11.05., 1 par Langvatnet, Gjøvik, 11.05., 1 ind. Beritknappen i Hunnselva, Gjøvik, 14.05. og 15.05., 2 ind. Mæhlumstjern, Gjøvik, 12.05., hvor det senere ble sett 1 ind. 17.05., 27.05. og 30.06., 1 par Flatsjøen, Gjøvik, 06.05. og 21.05., som hadde med seg 2 unger 18.07., 1 par Melbytjern, Gjøvik, 03.05., der det senere ble sett 3 enslige ind. 22.05. og 1 ad. med 3 unger, samt 1 enslig ind., 20.06., 1 par, hvorav 1 rugende ind., Skålmyrdammen, Gjøvik, 22.05., 1 par, hvorav 1 rugende ind., Nersvetjernet, Gjøvik, 22.05., 5 ind. (2 par + 1 enslig ind.) Lauga i Snertingdal, Gjøvik, 06.05. Her ble det senere sett 1 par 21.05., 3 ind., hvorav 1 par i gang med reirbygging, 05.06., 2 ad. ind. 18.07. og 6 ad. ind. 20.07., 3 ind.

(par + 1 enslig ind.) Nordre Onsrudvatnet, Gjøvik, 10.06., 1 par Skonnordstjern, Gjøvik, 06.05. og 11.05., hvor den ble påvist rugende 21.05. og sett med unger 10.06. Samme sted 1 par 18.07. 1 par Gåstjern, Gjøvik, 09.05. og 11.06., 1 ad. med 1 juv. på Åbbortjern, Gjøvik, 18.07., 1 ind. Egstادتjernet, Gjøvik, 03.08., 1 ind. Tommelsjøen, Gran, 04.06., samme sted 1 par med 5 unger 18.06., 2 ind. Vassjøtjern, Lunner, 04.07. og 12.07. og 3 ind. samme sted 14.07., 25.07. og 03.08., 2 par med reir, samt 1 enslig ind., Skjeggom, Søndre Land, 03.06. Ved nye besøk her 06.07. og 12.07. ble det sett 2 par uten unger, samt et enslig ind. Min. 2 ind. Dokkadeltaet 05.05., 2 par med henholdsvis 3 unger og 1 unge, samt 1 enslig ind., Langtjedn, Etnedal, 07.07., 1 ind. Tanterhaugtjern, Sør-Aurdal, 28.06., 4 ad. og 4 juv. Øytjernet Bagn Vestås, Sør-Aurdal, 28.06.

Svarthalsdykker

Periodens største begivenhet: 1 par fikk fram 3 unger på tjern i Snertingdal, Gjøvik, i juni måned. Første hekkefunn i Oppland.

Storskarv

1 ind. Fåvang NR, Ringebu, 06.06. og 11.06. og 19 ind. samme sted 05.08., 2 ind. Jevnefjorden, Øyer, 11.08. og 12.08., henholdsvis 3 og 7 ind. Gillebofjorden, Øyer, 11.08. og 12.08., Trettenstrykene, Øyer, 12.08., 1 – 5 ind. på Hunderfossdammen, Lillehammer, i hele perioden, 1 – 11 ind. i Lågendeltaet i hele perioden, 4 ind. Svennesvollene, Gjøvik, 15.05. og 08.06. og 20 ind. samme sted 11.08., 3 ind. Totenvika 07.08., 2 ind. Skirstadtjern, Gran, 04.08., 2 ind. Mylla, Lunner 07.08., 11 ind. Tubba i Slidrefjorden, Vestre Slidre, 11.05., 5 ind. Granheimsfjorden, Nord-Aurdal, 26.05., 1 ind. Einangsskjæret i Slidrefjorden, Vestre Slidre, 05.06. og 08.06.

Egretthegre

En av periodens store godbiter: 1 ind. Nordre Langtjørnin på Kvamsfjellet ved Rondablikk (ca. 850 moh), Nord-Fron, 27.05. Fotodokumentasjon.

Myrhauk

3 ind. (1 par + 1 hann) Fokstumyra, Dovre, 09.05., hvor det senere ble funnet reir med 5 unger, men som dessverre ikke vokste opp. Henholdsvis 1 par og 1 ind. Hjerkin, Dovre, 07.05. og 27.06., 1 ind. Dovrefjell 23.06., 1 ind. med hekkeatferd, Grimsdalen, Dovre, juni, 1 ind. Skåbu, Nord-Fron, 16.06., 1 hann Storhøliseter, Nord-Fron 20.06., 1 hann ved Buhø i Skåbu, Nord-Fron, 07.08., 1 hann ved Nysetra/Tjønnfjellet, Nord, Fron, 15.08., 1 par med min. 1 unge ved Bingstjern, Sør-Fron, 06.08., 1 hann Venabygdsfjellet, Ringebu, 26.05., 1 hann ved Reinsjøsetra, Gausdal, 02.07., 1 ind. Tisleidalen, Nord-Aurdal, 26.05.

Fjellvåk

Med en god del mus og lemen i de nordlige fjelltraktene har det vært mer fjellvåk å se enn på flere år. Flere hekkefunn i Ottadalen og Gudbrandsdalen.

Havørn

1 ind. Lesja, 08.05.

Fiskeørn

1 ind. Vollsdammen, Nord-Fron, 18.05., 1 ind. Bergevatnet, Gjøvik, 11.05., 1 ind. Svennesvollene, Gjøvik, 11.08., 1 ind. Totenvika 07.08., 2 ind. på kjent lokalitet Øståsen, Gran, 12.05., hvor 1 ind. ruget 18.06., henholdsvis 1 og 2 ind. Skirstadtjern, Gran, 05.08. og 07.08., 1 ind. Saltubusundet i Fjorda, Gran, 05.07., 1 ind. Granheimsfjorden, Vestre Slidre, 06.08., 1 ind. Veståsen, Søndre Land, 27.07.

Lerkefalk

1 ind. Nedre Heidal, Sel, 16.07., 1 ind. Vassjøtjern, Lunner, 02.08.

Jaktfalk

En totalregistrering av kjente hekkelokaliteter viser at arten er i alvorlig trøbbel. Bare 6 hekkinger registrert: Lesja (1), Dovre (1), Lom (3) og Skjåk (1). Ellers enkeltind. ved tidligere hekkeplasser i Lom 03.06., Vågå 09.06. og Gausdal 30.06., samt 1 ind. Skåbufjellet, Nord-Fron, ca. 16.06. og 1 ungfugl i Vestre Slidre 17.07.

Vandrefalk

1 ind. ved gammel hekkeplass på Dovrefjell 13.05. og 1 ind. i samme område 23.06., 1 ad. med 2 unger på kjent lokalitet i Nord-Fron 01.08., 1 par på kjent lokalitet i Sør-Fron fikk i mai spolert hekkingen av fjellklatrere. Hannen alene på hekkeplassen 09.06. og 24.06., 1 varslende hunnfugl på tidligere ikke kjent lokalitet i Gausdal, 27.05., 1 hekkende par på kjent lokalitet i Øyer, 1 ind. Vindflomyra, Østre Toten, 23.05., 1 ind. Øvre Årdalsvann, Vang, 14-08.

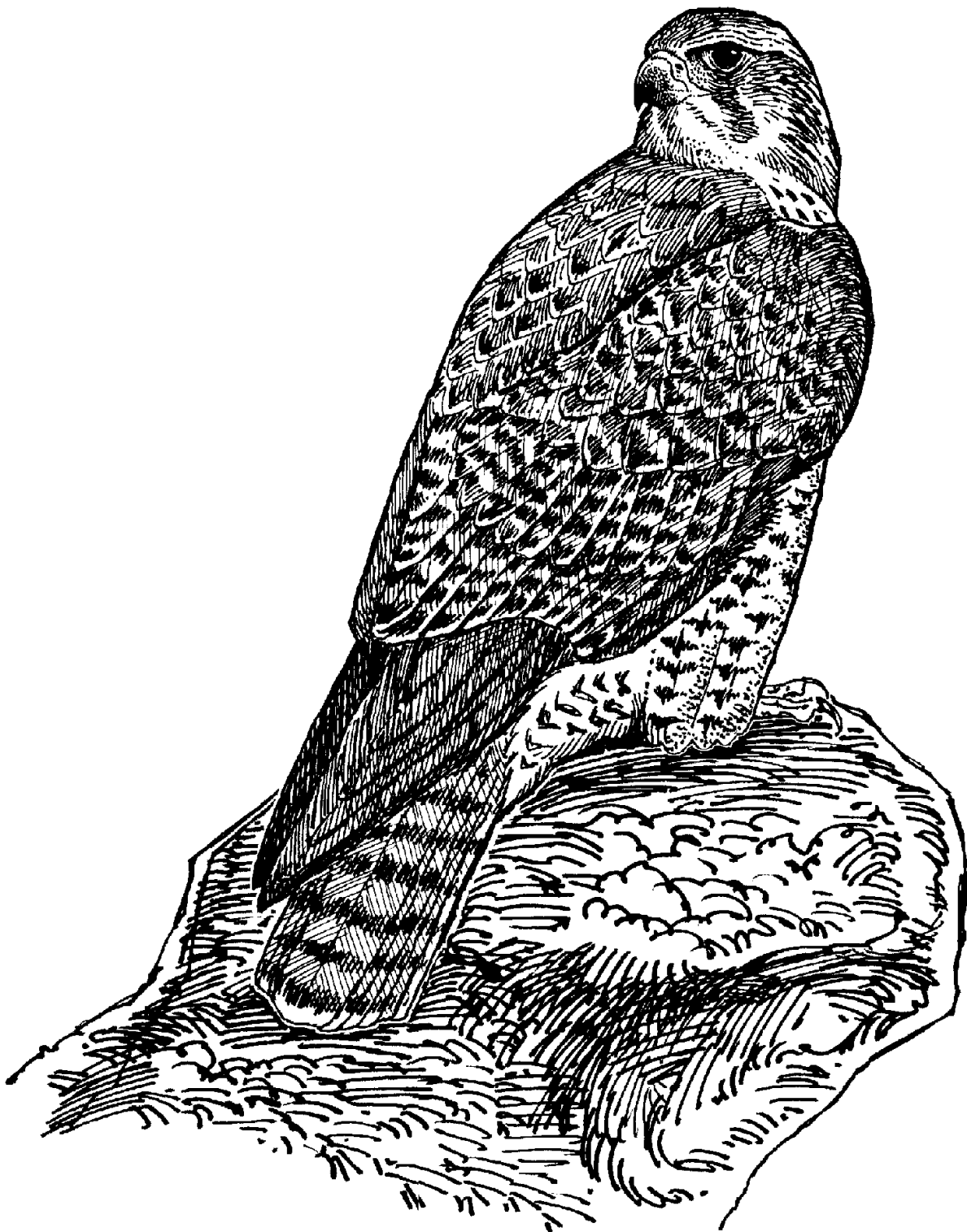
Sivhøne

1 ind. Steruddammen, Gran, 08.05., 1 ind. Stastadputten, Gran 08.05., 1 ind. Skrebergstjern, Gran, 11.05., 2 ind. Majorsalm-dammen på Tingelstad, Gran, 31.05., hvor det 04.08. ble sett 2 ad. sammen med 2 ungekull (hvert på minst 3 unger – av ulik størrelse). Ellers 1 par 1 ind. Vassjøtjern, Lunner, 25.07.

Sothøne

1 ind. Vigerusttjern, Dovre, 15.05. og 30.05., ca. 4 hekkende par i Åsjo naturreservat, Lom, i begynnelsen av mai. Her ble senere registrert 1 ad. med 1 unge + 2 ad. ind. 12.06. og 5 ad. ind. 28.06. Videre 2 ind. Mæringsdalsvatnet, Sel, 17.05., 8 ind. Rykhussumpene, Sør-Fron, 11.05., hvor det den 16.06. ble sett 1 ad. ind. med 2 unger, samt 1 enslig ind., 2 ind. på Skirstadtjern, Gran, 05.08.

JAKTFALKEN

En totalregistrering av tidligere kjente hekkelokaliteter viser at arten er i alvorlig trøbbel i vårt fylke. Bare 6 hekkinger registrert dette året

Dverglo

Reir med 4 egg i pukkverksområde på Traasethstranda, Lillehammer, 29.05., 1 – 3 ind. i Lågendeltaet 06.05. – 01.06. (14 observasjonsdager),

Sandlo

1 par med hekkeatferd ved Snøheim, Dovre 14.07., 1 varslende ind. ved Rauskjølelvi på Sognefjellet, Lom, 28.06., 2 varslende par ved Krossbu, Lom, 28.06., 2 ind.

Boltit

1 ind. Hjerkin, Dovre, 27.06., 3 ind. vest for Døråseter, Dovre, 09.08., 1 ind. på reir, samt 2 ind. hørt på Valdresflya, Øystre Slidre, 12.07.

Polarsnipe

2 ind. Totenvika 29.05., 30.05. og 31.05.

Dvergsnipe

1 ind. Totenvika 20.05.

Temmincksnipe

1 ind. i fluktspill ved Langvatnet i Refjellet, Sel, 11.07., Totenvika: 5 ind. 20.05., 3 ind. 21.05., 2 ind. 23.05., 4 ind. 27.05. (parring og territorialflukt), 3 ind. 29.05., 31.05. og 01.06.

Tundrasnipe

1 ind. Totenvika 20.05.

Fjæreplytt

2 ind. Lågendeltaet 17.05.

Fjellmyrløper

3 ind., hvorav 1 ind. med avledningsmanøvrer, på kjent hekkeplass i Øyerfjellet 23.06., også sett på kjent hekkeplass i Gausdal på sommeren, 1 ind. på trekk i Totenvika 30.05. og 31.05.

Brushane

1 hann Lågendeltaet 08.05. og 09.05. og 2 hunnfugler Totenvika 12.05.

Kvartbekkasin

1 ind. på Dovrefjell 23.06.

Dobbeltbekkasin

1 ind. ved Kampen seter i Sjødalen, Vågå, 09.06., min. 15 ind på leik ved Storhøliseter, Nord-Fron 08.06. og 3 ind. samme sted 16.06., 1 ind. ved Abbortjern, Sør-Fron, 18.05., 1 ind. Vaset, Nord-Aurdal, 22.07.

Lappspove

1 ind. ved Ropptjern rett utenfor Hynna naturreservat, Gausdal, 03.06.

Steinvender

1 ind. i Lågendeltaet 15.05.

Fjelljo

Henholdsvis 3, 2 og 3 – 4 ind. ved Fisketjerna på Valdresflya, Øystre Slidre, 26.06., 30.06. og 12.07.

Hettemåke (hekkefunn)

3 – 4 hekkende par tjern ved Toftsætra, Sør-Fron, 1 par med 3 store unger tjern nord for Musvordkampen i Rondane (ca. 920 moh), Sør-Fron, 08.07., ca. 100 ind., hvorav minst 10 rugende ind. Helgetjern, Øyer, 10.06., samme sted ca. 50 ad. ind. og et fåtall unger 23.06., ca. 20 ad. ind. og 1 par med 2 unger, Auga, Øyer, 23.06., 2 par Raudtjern ved Nordseter, Lillehammer, 20.06., ca. 150 par Gåstjern, Gjøvik, 11.06., ca. 50 ad. med min. 100 flyvedyktige unger her 12.07.

Sildemåke

1 – 7 ind. sett jevnlig i Lågendeltaet i perioden 04.05. – 01.06. (14 observasjonsdager), flere ind. på reir Fluren på Svennesvollene, Gjøvik, 15.05.

Gråmåke

Rugende fugl på holme på Hunderfosdammen, Lillehammer, 29.05. og 1 ind. ved reiret 24.06., 2 hekkende par (rugende fugler) på Skumsjøen, Gjøvik, 26.05.

Polarmåke

1 ind. (2 K) Dokkadeltaet 05.05., 1 ind. Lågendeltaet 15.05., 16.05., 17.05. og 22.05.

Svartbak

Fast tilhold i Lågendeltaet i hele perioden, hvor opptil 89 ind. ble registrert 10.05. Ellers 26 ind. Beritknappen i Hunnselva, Gjøvik, 18.05.

Makrellterne (hekking/mistanke om hekking)

2 ind. på Helgetjern, Øyer, 10.06.

Rødnebbterne (Hekking/mistanke om hekking)

Min. 1 ind. Helgetjern, Øyer, 10.06. og 23.06., 2 ind. Gopollvatnet, Øyer, 23.06., 2 par på Sæbu-Røssjøen, Nord-Aurdal, 16.06. med hekkeadferd 28.06.

Lomvi

1 ind. Totenvika 27.05.

Skogdue

1 ind. Haug ved Langvatnet, Gjøvik, 11.05., 1 syngende ind. ved Flatsjøen, Gjøvik, 21.05., 1 par i hekkeområde Holsveen, Vestre Toten, 02.05., 4 ind. (trolig 3 hekkende par) Skreppmarka, Vestre Toten, 02.05., 2 syngende ind. Ersruddalen, Vestre Toten, 07.05., 3 ind. Kyset, Vestre Toten, 07.05., minst 4 ind., hvorav 3 syngende, i Skjerdalen, Vestre Toten, 16.05., 2 ind. (en syngende) Villåsen vest for Raufoss, Vestre Toten, 18.05., 3 ind. ved hekkeplass Ripe øst for Raufoss, Vestre Toten, 17.06., 2 ind. på hekkeplass Bangladesh på Bøverbru, Vestre Toten, 17.06., 1 syngende ind. Nesmoen i Røykenvika, Gran, 08.05., 1 ind. ved Skirstadtjernet, Gran, 12.05., 1 ind. ved egnet hekkeplass Volla ved Trevatn, Søndre Land, 10.05., min. 4 ind. i hekkeområde ved Lappsætra i Landåsbygda, Søndre Land, 11.05., 1 syngende ind. Baklia i Landåsbygda, Søndre Land, 11.05., 1 syngende ind. ved reir ved Vølstad, Nordre Land, 11.05.

Tyrkerdue

1 par med hekking på Dovre (min. 1 unge), 20.06., 1 ind. på Tretten, Øyer, 16.06., henholdsvis 2, 2, 1 og 2 ind. ved Søndre Park, Lillehammer, 18.05., 19.06., 30.07. og 06.08., 1 – 2 ind. på Gjøvik Gård 02.06., 2 ind. Kopperud, Gjøvik, i perioden 27.03. – 28.07., 1 – 4 ind. Steffensrud på Bøverbru, Vestre Toten, i perioden 03.04. – 14.08. Videre 1 ind. Kapp, Østre Toten, 14.07., 1 ind. Moen skole i Brandbu, Gran, 08.05., 2 ind. Stensrud i Moen, Gran, 02.05., 1 ind. Teslo, Gran, 12.05., 1 ind. med fast tilhold Haugen i Kjølvegen, Gran, fra begynnelsen av mai, 2 ind. samme sted 16.05. - 19.05.

Hubro

Sett på kjent lokalitet i Bøverdalen, Lom, på våren/sommeren. Trolig hekking.

Snøugle

1 ind. rapportert ved veien mellom Vaset - Nøsen fjellstue, Vestre Slidre, 05.05., 1 ind. rapportert ved Mugsetra i Heidal, Sel, i begynnelsen av juli, 1 ind. ca. 1100 moh. i Saukampen, Nord-Fron, 05.08. og 15.08.

Kattugle

1 par med 2 utfløyne unger Skårvangen, Vågå. 02.06., 1 hekkende par Sundgården i Lågendeltaet, 1 ind. Bøverbru, Vestre Toten, 01.08., 1 hekkende par Kapp, Østre Toten, 30.04., 1 ind. Landheim på Skreia, Østre Toten, 30.05., 1 ind. Starum, Østre Toten, 31.07. og 01.08., hunn med 3 egg i kasse Nordre Brandbu, Gran, 01.05., hunn med 3 egg i kasse i Gran 01.05., min. 2 unger i kasse Gulden, Gran, 05.05., 1 ind. i kasse på Tingelstad, Gran, 08.05., kull på 3 unger Eidsand, Gran, 19.05., kull på 3 unger Granum, Søndre Land, 19.05.

Kattugle

Kull ved Breistulen/Saghaugen, Nord-Fron, på forsommeren.

Vendehals

1 ind. Bekkum i Kvikne, Nord-Fron, 10.05., 1 ind. hørt Holshagen i Follebu, Gausdal, 03.07., 1 hekkende par Sjøseterlia, Lillehammer, 1 ind. Raufoss Industripark, Vestre Toten, 03.05., 1 ind. Raufoss/Reinsvoll, Vestre Toten, 08.05. og 12.05., 1 ind. i Røykenvika, Gran, 08.05., 1 ind. Skjerva, Gran, 12.05., 1 ind. ved Tommelsjøen, Gran, 12.05., 1 ind. Lenningen, Nordre Land, 26.05., samme sted 2 ind. 27.05. og 1 kull 15.06., 11.07. og 14.07. Ellers 1 par matet unger i kasse Herkopphaugen, Sør-Aurdal, 25.06. - 28.06., 1 ind. hørt Havningen øst for Vassjøtjernet, Lunner 13.05.

Dvergspett

1 par ved Sulheim i Bøverdalen, Lom, 18.07., 1 par i antatt hekkeområde på Jørstadmoen, Lillehammer, 12.05., 1 juv. Suttestadjordet, Lillehammer, 05.08.

Fjellerke

Hekking registrert på sørsiden av Lomseggen, Lom/Skjåk, 3 ind. Væssløgerkvelen i Rondane, Sel, 20.06.

Lappiplerke

1 ind. Totenvika 27.05.

Sørlig gulerle

1 ind. på Lesjaleira, Lesja, 08.06.

Vintererle

Registrert jevnlig i mai (10 observasjonsdager) langs bekk ved Ile gård, Øyer, hvor den ble antatt å hekke. Senest sett her 17.06., 1 ind. med mat i nebbet langs Gausa ved Flåkåli bru, Lillehammer, 03.06., 1 ind. langs Gausa, Lillehammer, 13.06., 1 – 2 ind. registrert jevnlig ved minst tre sidebekker til Lågendeltaet mellom Jørstadmoen og Traasethstranda i perioden 04.05. – 17.05., 1 ind. langs Nevra ved Landetjern på Nordseter, Lillehammer, 10.06., 1 ind. nord for renseanlegget i Brandbu, Gran 09.05., 1 ind. Gulleruvika, Gran, 02.06., 1 ind. på antatt hekkeplass Ognilla, Gran, 18.06.

Bøksanger

1 syngende ind. sør for Jørstadmoen, Lillehammer, 17.05., 1 syngende ind. i Søre Ål, Lillehammer, sist i mai, 1 syngende ind. Hovsliveien, Lillehammer, 03.06., 1 syngende ind. Rinnaflata Vingrom, Lillehammer, 03.06., 1 syngende ind. Egstadtjernet, Gjøvik, 21.05., henholdsvis 1 og 2 ind. Tallodden på Kapp, Østre Toten, 09.05. og 21.05., 2 ind. Brandbukampen, Gran, 24.05., 1 syngende ind. ved Trevatn, Søndre Land, 03.06., 1 syngende ind. Dokkadeltaet 05.05.

Rørsanger

Følgende registrert på Skirstadtjern, Gran: Min. 3 ind. 08.06., 1 ind. (var ringmerket) 18.06. og 5 ind. fanget inn for ringmerking 04.08. (hvorav 1 ind. hadde ring). Ellers 1 ind. Vassjøtjern, Lunner, 13.07. og 06.08.

Myrsanger

1 syngende ind. Abbotjern, Sør-Fron, 21.05., 1 syngende ind. Jørstadmvollene i Lågendeltaet 04.06., 1 syngende ind. langs Lenaelva ved Håjendammen, Østre Toten, 30.05., 1 syngende ind. Totenvika 27.05. og 02.06., 1 syngende ind. ca. 1 km øst for kornsiloen på Lena, Østre Toten 27.05. og 07.06., 1 syngende ind. Rånåby, Kraby på Lena, Østre Toten, 08.06., 1 syngende ind. ved Kraby stasjon, Østre Toten, 08.06. og 13.06., 1 syngende ind. Krabysanden, Østre Toten, 10.06., 2 syngende ind. i området Ytre Viken/Fjellhaug, Østre Toten, 10.06., 1 syngende ind. Nedre Kolbubanen 11.06 og 13.06., 1 syngende ind. ved gamle Viken fotballbane, Østre Toten, 11.06., 1 syngende ind. langs Lena i Kolbu, Østre Toten, 13.06., 1 syngende ind. Bilden, Kjustad, Gran, 09.06. Noen av observasjonene på Østre Toten kan dreie seg om de samme fuglene.

Elvesanger

En av periodens høydepunkter: 1 syngende ind. i Totenvika i perioden 29.05. – 18.06. (notert ved følgende 8 besøk: 29.05., 30.05., 31.05., 04.06., 06.06., 07.06., 10.06. og 18.06.).

1 syngende ind. i Totenvika i perioden 29.05. – 18.06. (notert 29.05., 30.05., 31.05., 04.06., 06.06., 07.06., 10.06. og 18.06.).

(Fotos: Totenvika 2007,
ved Per Åge Skålerud)

Tornsanger

1 syngende ind. på Kapp, Billitt og i Totenvika, Østre Toten, 1 syngende ind. Bøverbru, Vestre Toten, 18.05., 1 syngende ind. ved Vassjøtjern, Lunner, 07.05., 1 par med tiggende unger Skriverhaugen, Søndre Land, 12.07.

Tornskate

1 ind. ved Vidflotten, Lesja, 14.06., 1 hann Haugagruva i Ruste, Nord-Fron, 19.05., 1 ind. Kvamsnysætrin, Nord-Fron (ca. 900 moh.) 16.06., familie på minst 4 ind. ved Rautjern innenfor Nordseter, Lillehammer, 07.08., 1 ind. Gullenhøgda, Gran, 30.05., 1 hunn med minst 2 unger på Hennung, Gran, 30.07., 1 par Havningen øst for Vassjøtjernet, Lunner, 29.05., 2 – 4 hekkinger Saksumsdalskjølen, Lilleham. 09.07. - 30.07., 1 juv. Kapp, Østre Toten, 10.08.

Nøttekråke

1 ind. Skårsetlia, Lillehammer, 26.06., 3 – 7 ind. ved Gjøvik gård i perioden 14.07. – 28.07., 1 ind. Lønneberget ved Raufoss, Vestre Toten, 04.07., 06.07. og 21.07., 1 ind. sør for Skreia, Østre Toten, 31.07., 1 ind. Totenvika 07.08., 1 ind. Kapp, Østre Toten, 10.08., 1 ind. Lena sentrum, Østre Toten, 06.08., 1 ind. ved Gran Tre, Gran, 04.08.

Kornkråke

1 ind. Lågendeltaet 08.05., 2 ind. Svennesvollene, Gjøvik, 04.05.

Stillits

2 ind. Mosodden i Lågendeltaet 23.05. og 29.05., 1 – 4 ind. Steffensrud på Bøverbru, Vestre Toten, i perioden 03.04. – 14.08., 3 ind. Bøverbru, Vestre Toten, 09.08., 2 ind. Østlia, Østre Toten, 21.05., 1 ind. Kolbu sentrum, Østre Toten, 25.07., 1 ind. Brandbu, Gran, 07.05.

Konglebit

2 ind. nordøst for Nevelvann, Lillehammer, 20.07., 1 juv. ind. ved Melsjøen, Lillehammer, 19.07.

Rosenfink

1 hann Årneslia, Ringebru, 05.06., 1 hann vest for Fåvang bru, Ringebru, 05.06., 1 hann Kvitfjell målområde, Ringebru, 05.06., 1 hann Skarsmoen, Øyer, 29.05., 1 hann ved Ile gard, Øyer, 03.06., 1 hann Linderud, Øyer, 05.06., 1 hann ved Vike, Øyer, 05.06., 1 hann ved Botterud, Øyer, 05.06., 1 hann Kappelrud, Øyer, 05.06., 1 hann Åretta i Søre Ål, Lillehammer, 21.05. og 22.05., 3 hanner Rinnadalføret, Lillehammer, sist i mai, 1 hann Suttestadalen, Lillehammer, sist i mai, 2 hanner Hovsliveien, Lillehammer, 03.06., 1 hann langs Gausa ved Flåkåli bru, Lillehammer, 04.06., 2 hanner ved Isakstua, Lillehammer, 04.06., 2 hanner Storhove, Lillehammer, 04.06., 1 hann i bekkedal ved E-6, Lillehammer, 18.06., 1 hann Reistad, Lillehammer 21.06., 2 hanner Melbytjern, Gjøvik, 20.06., 1 hann Totenvika 23.05. og 31.05., 1 hann Askerud på Billitt, Østre Toten, 06.06., 1 hann langs Lenaelva ved Håjendammen, Østre Toten, 16.06., 1 hann Borglund i Kolbu, Østre Toten, 20.06., 1 hann Steffensrud på Bøverbru, Vestre Toten, 09.06., 12.06. og 15.06., 1 hann ved Vassjøtjern, Lunner, 02.05., 1 hann ved golfbanen i Søndre Land 19.05.

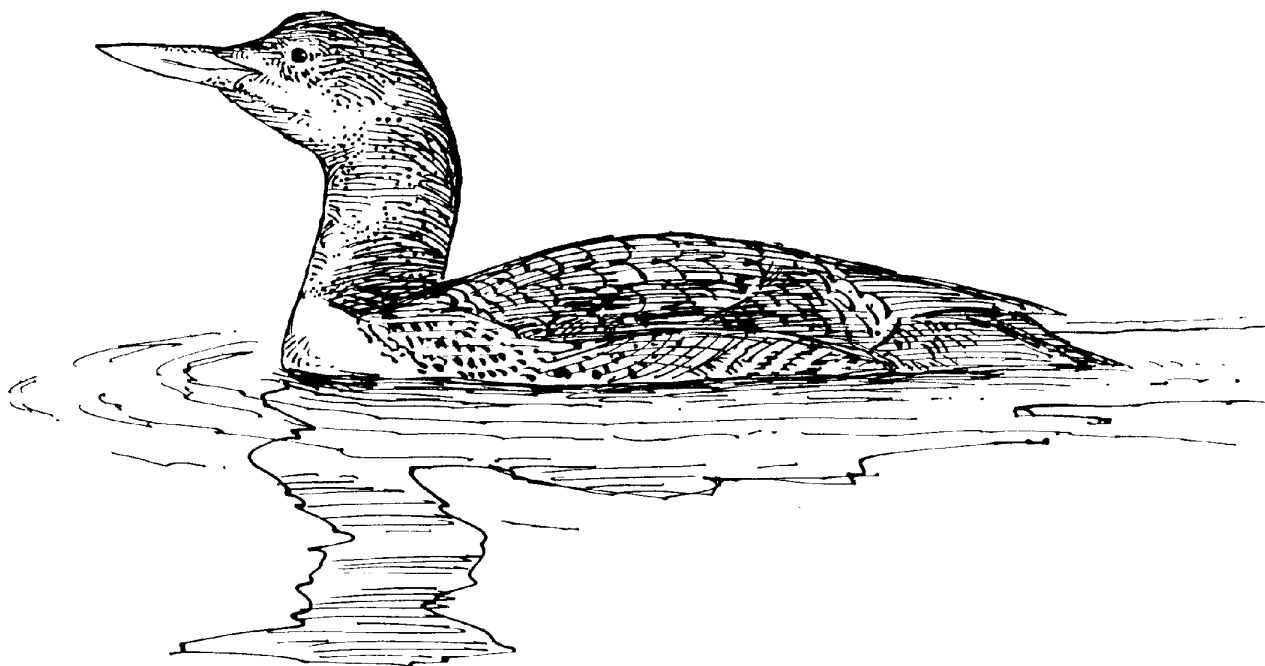
Kjernebiter

1 ind. i frodig lauvskog på Einangsøyene, Sel, 11.05., 1 ind. på egnet hekkeplass sør for Jørstadmoen, Lillehammer, 17.05., 2 ind. Fåberg tettsted, Lillehammer, 09.07., henholdsvis 1 og 2 ind. Teslo, Gran, 02.06. og 24.06., 1 ind. Lenningen ved Synnfjell, Nordre Land, 11.07. og 13.07.

Observasjoner for perioden 16.08. – 15.11. 07 sendes til:
Olav Werner Grimsby, Heimhovda 16, 2660 Dombås

UMIDDELBART

Tlf: 61 24 50 17 / mobil: 97626788,
eventuelt pr e-post : **wgrimsby@online.no**

**Gulnebbblom i vinterdrakt var en av periodens godbiter.
Observasjonen fant sted utenfor Kapp.**

Myndighetene advarer:

– Barn blir syke av fuglemating

Av Tina Oppen 12.02.2007 kl. 12:56 Kilde: VG

Elleve barn er smittet av salmonella i løpet av de siste to månedene. Nå advarer myndighetene mot fuglebrett i barnehager og mating av fugler i nærheten av barns lekeplasser.

Hittil i år er tretten pasienter, hvorav elleve barn, blitt smittet av en variant av bakterien Salmonella typhimurium, som tidligere er påvist hos fugl.

- Det er ikke nødvendigvis slik at de er smittet i barnehager, men det er sannsynlig at de er smittet av fugl, sier Kari Nygård, seniorrådgiver i Folkehelseinstituttet.

- Tidligere funn viser at det er en risiko for smitte fra fugl og katt. Vi prøver nå å kartlegge tilfellene nærmere. Det vi ser nå er at flere blir syke tidligere enn før. Dette kan ha med klimatiske forhold å gjøre, sier Nygård.

Folkehelseinstituttet opplyser at bakterien forårsaker diaré sykdom som i de fleste tilfeller går over av seg selv. Barna har trolig spist snø, sand eller jord eller drukket ikke desinfisert vann.

Barnehager utsatt

Myndighetene anbefaler at barn ikke leker i nærheten av fuglebrett, og at man i barnehager bør unngå å mate fugler.

- Det kan være vanskelig å holde oversikt i en barnehage dersom man bruker fuglebrett. Da er det bedre å bruke foringsautomater da det kan hindre at ungene sitter der det er fugleavføring. Merker man at det er syke dyr må man ta spesielle forholdsregler, sier Nygård, som understreker at også bakken under fuglebrettene kan bli forurenset av fugleavføring som kan inneholde salmonellabakterier.

Grundig rengjøring av fuglebrett og annet foringsutstyr regelmessig, kan være nyttig for å redusere smittepresset.

På årsbasis blir det meldt 30-40 tilfeller av denne sykdommen. Den vanligste smitteveien for denne varianten er kontakt med ville fugler eller deres avføring, samt å spise snø, sand eller jord eller bruk av ikke-desinfisert drikkevann, opplyser Folkehelseinstituttet.

Katter smittet

DNA-typing av isolater fra småfugl viser at fire forskjellige profiler er vanlige. Pasientene er bosatt i flere forskjellige fylker. En økning av disse variantene registreres årlig på etterjulsvinteren - fra januar til ut i april - sporadisk over hele landet.

I Sverige er det rapportert at *Salmonella typhimurium* av de ovennevnte småfuglstammene også påvises hos katt i denne perioden, sannsynlig etter smitte fra fugl.

- Man finner også den samme smitten hos katt. Det kan også være katter som er smitteveien hos de barna som er smittet i Norge. Det er viktig å tenke på hygienens også når det gjelder katter, sier Nygård.

Rengjøring og kjæledyr

Folkehelseinstituttet oppfordrer folk til å foreta rengjøring utendørs og med hansker, og de oppfordrer folk til å erstatte fuglebrett med foringsautomater for å redusere smittepresset mellom fuglene.

Man bør også unngå at det samler seg store mengder fuglefrø på bakken der de lett blir kontaminert av fuglenes avføring. Bare i Oslo er det meldt inn fire tilfeller av salmonella hos barn mellom 18 måneder og tre år. Det er likevel ikke sikkert at det er fugler som er årsak til salmonellasmitten.

- Det å unngå fuglebrett i barnehager er absolutt en fordel. Det er ikke noe poeng å tiltrekke seg fugler. Vi kan likevel ikke være sikre på at det er fugler som er skyld i smitten, sier smittevernoverlege i Oslo kommune, Frantz Leonard Nilsen.

Avventer situasjonen

Nilsen understreker at hvor syke barna blir avhenger av hvor mye smitte de har fått i seg. Det meldes om alt fra ganske lagværende feber til lette plager.

- Jeg regner med at det er flere tilfeller som ikke blir rapportert inn, da mange ikke blir spesielt syke. Det viktigste for oss nå er å prøve å finne noen konkrete holdepunkter. Nå arbeider vi med å få oversikt over de som er syke. Dette er et årlig tilbakevendende fenomen som vi absolutt skal ta tak i, sier Nilsen, som også vil konfrontere mattilsynet i saken.

- Vi kan ikke se bort fra at det er matsmitte, selv om det er mest sannsynlig at smitten kommer fra fugl. Blir folk veldig syke må de gå til lege, men vi vil utrede situasjonen nærmere og avvente litt før vi går ut med noen form for advarsel, sier han.

BARE TIL PYNT. Silje K. Henriksen (5) (t.v.), Olav Hulbakviken (5), Hedda Fjellheim Lein (5), Ellinor Jansen (5) og Vilde Bjerke (4) skulle gjerne sett småfugl på fuglebrettet utenfor Vinnes barnehage, men fuglebrettet står bare til pynt. Frykt for fugleinfluensa og salmonella gjør at barnehagen har sluttet å mate småfugl. Bak: Assistent Stian Tolpinrud. (FOTO: RUNE FOLKEDAL)

Fond og legater

Norsk Ornitologisk Forening har opparbeidet fire fond hvorav tre gir årlig bidrag til fuglevernarbeid i Norge. Fondene styres av et faglig råd som er utnevnt av sentralstyret kalt fondsstyre. Både privatpersoner, lag og organisasjoner kan søke om støtte fra fondene. Søknader stiles til Fondsstyret og sendes NOF, Sandgata 30 B, 7012 Trondheim. Søknadsfrist for alle fond er

15. januar, og søkere vil få svar i løpet av mars måned. Støtten vil bli utbetalt så snart fondsstyrets innstilling er klar. Totalt er det per i dag i overkant av 2,2 millioner innestående i fondskapital. Tildelte beløp varierer fra år til år ut i fra søknader og ikke minst avkastning på fondene.

Av Norsk Ornitologisk Forening – Klippet fra nettet og redigert

Norsk Fuglevernfond

Norsk Fuglevernfond har som formål å fremme ornitologisk forskning med spesiell vekt på fuglevern i Norge. Hvis du vil bidra til dette fondet, betal inn til postgirokonto 0814.5547203, bankgiro 4358.48.05901 (for skattefrie bidrag) eller kontakt NOF-sekretariatet. Husk *krysseavgiften!* Det har blitt en tradisjonen at mange NOF'ere betaler kr. 100 til Fuglevernfondet hver gang de "krysser" en ny fugleart i Norge. Bidrag til fondet kan endog trekkes fra på selvangivelsen!

Snøuglefondet

For noen år siden mottok NOF en større gave fra en eldre dame som var svært fasinert av den flotta snøugla. Etter ønske fra giver ble det formulert egne regler knyttet til gaven, men ut over det så er midlene lagt under Norsk Fuglevernfonds statutter.

Snøuglefondet

Dette fondet har som formål å gi midler til fuglevernarbeid for følgende arter: snøugle, fjellvåk, jaktfalk og vandrefalk. I tillegg en for fondsstyret valgfri norskhekkende dagrovfugl eller ugle. Fondsstyret kan i særlige tilfeller gjøre hastedtak utenom den årlige søknadsbehandlingen ved å støtte spesielle tiltak for å sikre reir og bo for snøugla.

*Prosjekter på snøugle har nytt godt av finansiering fra fuglevernetsfondet. I 2005 ble en det sammenstilt en rapport med artens hekkestatus i Norge, og fra samme år ble en studie med kartlegging av snøuglas vandringsmønster vha. satellittsendere startet opp.
Foto © Ingar Jostein Øien.*

Oddmund Magne Aune og Erling Bjørgums minnefond

Fondet ble opprettet i 1974 til minne om Oddmund Magne Aune og Erling Bjørgum. Fondet har eget regnskap og grunnkapitalen er kr 50.000. Formålet er å fremme ornitologisk forskning med spesiell vekt på trekkfugler. Kontonummer for minnefondet er 4358.48.05936.

NOFs husbyggingsfond

Husbyggingsfondet inngår i NOF-regnskapet og består av gaver, renter og fondsavsetninger fra NOFs driftsregnskap. Fondet ble opprettet i 1991 og kapitalen er øremerket framtidig huskjøp. Hvis du vil bidra til dette fondet, kontakt NOF-sekretariatet.

Med disse vakre bildene som for øvrig er tatt av vår fuglevenn og naturfotograf Svein Bekkum takker jeg for denne gang, og håper dere fant stoff som fenget denne gangen også.

– **HUSK** og send meg mange nye bilder, slik at vårt medlemsblad Hujon kan krydres med vakre fuglebilder i fremtiden.

I den sammenheng har jeg kun mottatt 1 bilde siden forrige nummer. Derfor blir det ingen fargebilder på midtsiden denne gangen.

redaktøren

B-POST
Returadresse:
NOF avd. Oppland
Postboks 18
2880 Dokka

